BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

savaş yolu

29

HAFTALIK GAZETE

15 Şubat 1980 Cuma

Yıl:2 25 TL

SINIF SAVAŞI EĞRİSİNDE DEVRİMCİ BİR YÜKSELİŞ

Bu sayıda

BİR ÇELİK AYNADIR GÖZLERİMİZ...

Sınıf savaşı eğrisinde devrimci bir yükseliş

Yığınlarda nispi bir hareketsizliğin gözlendiği günlerde, **TKP'nin Sesi Radyosu** TKP Merkez Komitesi Politik Bürosu'nun 3 Haziran 1979 günlü Açıklaması'yla ilgili olarak 6 Haziran 1979 günü yayınladığı yorumda şöyle diyordu: «Ama Politik Büro'nun Açıklaması, bugün kü bunalımı çözümlerken, yalnızca bu sonuca varmıyor. Burjuva partileri arasındaki çatışmaların hızlanmasına ve egemen güçlerin eski yöntemlerle hükümet etme olanaklarının daralmasına da dikkat çekiyor. Sıkıyönetimin herşeye karşın yığınların savaşımını durduramadığı olgusunun altını çiziyor. Buradan çıkan sonuç, geniş emekçi yığınlarda giderek hoşnutsuzluğun arttığı ve **bu gelişmenin yığınların eyleminde devrimci bir kabarmaya yol açacağıdır».**

TKP Merkez Komitesi'nin 9 Temmuz 1979 tarihli Çağrısında da aynen şöyle deniyordu: «Türkiye işçi sınıfı, emekçi yığınlar artan bir aktiflikle antiemperyalist antifaşist eylemlere katılıyorlar. Kocaeli, İzmir, Manisa, İskenderun'daki yığın çıkışları, İstanbul'da öteki sıkıyönetim bölgelerindeki protesto eylemleri, Söke tarım işçilerinin şanlı direnişi, yiğit Soda işçilerinin Mersin-Ankara yürüyüşü, halkımızın NATO'ya, emperyalist baskılara, faşist saldırılara, sıkıyönetime, tekellerin sömürüsüne karşı yükselen tepkisini yansıtıyor.

İçinde bulunduğumuz dönemde yarım milyon işçi toplu sözleşmeler nedeniyle yerli-yabancı tekellere karşı daha da çetinleşen bir sınıf savaşı eşiğindedir. İşçi sınıfının bu savaşları, ulusal bağımsızlık ve ileri demokrasi savaşımıza yeni olanaklar açacaktır. Bu durumda Ekim ayındaki seçimler de politik, toplumsal çelişmeleri keskinleştirecektir.»

TKP Merkez Komitesi'nin bu bilimsel öngörüye dayalı politik hattı, daha sonra yaptığı açıklamalarda da sürdü. Nitekim TKP Merkez Komitesi'nin 17 Eylül 1979 günlü açıklamasında **«TKP, son dönemde gelişen yığın eylemlerini daha da yükseltme yolundan yürüyor»** 27 Kasım 1979 tarihli açıklamasında da **«egemen sınıfların baskı rejimine dolu dizgin tırmanışı faşizm tehlikesini artırıyor. Ancak böylesi bir politika geri tepecektir. Her baskı yığınların daha aktif direnişiyle yanıt bulacaktır»** deniyordu.

Haziran - Temmuz 1979'dan beri geçen sürece kısaca bir baktığımızda yığınların antiemperyalist, antifaşist savaşımında, aktifliğin de belirgin bir yükseliş olduğu görülüyor. «MHP, ÜGD Kapatılsın. Can Güvenliği Sağlansın» belgisiyle yürütülen kampanya tüm ülke çapında yığınları alanlara döktü. Kentte köyde yığınlar faşist saldırılara karşı kararlılıklarını, bunlara karşı yığın savaşımının zorunluğunu, can güvenliği isteminin yakıcılığını ortaya koydular. Eylül-Ekim ayları boyunca süren seçim kampanyası, bu kampanya boyunca yığınların işçi sınıfının öncü-gücünün sesine verdiği kulak, eylem birliği yolunda atılan adımlar ve bu adımların atıldığı yerlerde sağlanan başarı, TKP Merkez Komitesi'nin 9 Temmuz tarihli Çağrısında vurguladığı eylem birliğinin dirimselliği konusunu son derece çarpıcı bir şekilde tüm ilerici güçlerin gündemine getirdi. İzleyen günlerde seçim çalışmaları boyunca kurulan eylem birliğinin genişleyerek yürüttüğü yığınsal «NATO'nun yeni ölüm füzelerine hayır» kampanyası da, sözkonusu Çağrı'da belirtilen **«emperyalizmin, NATO'nun dayatmalarına, Amerikan üslerine, ikili anlaşmalara, U-2 casusluk uçaklarına, nötron bombalarına karşı ulusal bağımsızlık ve barış eylemlerini yükseltmek»** belgisinin yaşama geçirilişinin bir örneği oldu. Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un, Profesör Cavit Orhan Tütengil'in, Türkiye ilerici öğretmen hareketinin yiğit önderi Talip Öztürk'ün cenaze törenleri, sıkıyönetim koşullarında geniş demokrasi güçlerinin faşist saldırılara karşı yığınsal protestosunu dile getiren görkemli birer sokak gösterisiydi.

Burjuva reformist CHP yönetiminin iflası, seçim sonuçlarına da yansıdı. Geniş yığınlar CHP'nin izlediği burjuva reformcu politikanın sonuçlarını etlerinde kemiklerinde hissettiler. Ekim ayındaki seçimler gerçekten de **«politik, toplumsal çelişmeleri keskinleştirdi».** Seçimlerden sonra, **TKP Merkez Komitesi'nin daha 17 Ekim 1979 günlü bildirisinde işaret ettiği MHP destekli AP hükümetine yol açıldı.** Amerikancı, sıkıyönetimci, holdingçi Demirel hükümetinin kurulmasıyla birlikte işçi sınıfının, emekçilerin yaşamsal ekonomik ve demokratik hakları büyük bir tehlit altına girdi. Gölge başbakan olan Turgut Özal'ın, bu MESS patronunun emperyalizmle, İMF'lerle ortaklaşa hazırladığı açlık paketi, bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yıkma yeltenişi yürürlüğe kondu. Yanısıra Demirellerin, Türkeşlerin, Türünlerin Elverdilerin, bu Kontrgerillacı şeflerin CİA'yla bağlı baskı yasaları tezgâhlama, devleti faşistleştirme, tüm ülke çapında gericiliğin saldırısına yolu açma çalışmaları başlatıldı. Emperyalizmin açtığı çılgın antisovyetik, antikomünist kampanyaya paralel olarak ülkemiz ABD'yle yeni kölelik anlaşmaları imzalamaya sürüklendi.

Militarist kliğin Ocak ayı başlarında açıklanan ultimatomuyla birlikte bu uygulamaların tümü bir faşist diktatörlük tehlikesinin reel olarak arttığını gösterdi.

Ne var ki bu, Demirel hükümetiyle birlikte gelişen sürecin bir yanıdır. Diğer yanı eylem birliği yolunda seçim döneminde atılan ve ulusal bağımsızlık ve barış eylemleri boyunca sürdürülerek geliştirilen çalışmalardır. Tekel işçilerinin fabrikalarında faşist katilleri barındırmamak için, can güvenliklerinin sağlanması için süngülerle burun buruna yürüttükleri direnişlerdir. TARİŞ işçilerinin, Antbirlik işçilerinin Demirel hükümetinin işletmelerinin faşistleştirilmesi girişimlerine karşı yığınsal, örgütlü direnişleridir. Tariş işçileriyle dayanışma bayrağını yükselten demokrasi güçlerinin yüzbinlik genel direnişi, görkemli yürüyüş ve mitingidir. Binlerce köylünün Salihli - Demirci yol şantiyesini basmaları, köylülerin savaşıma girmeleridir. Kahramanmaraş faşist cankırımının birinci yıldönümünde tüm ülke ölçüsünde yapılan yığınsal protesto gösterileridir. CHP sol kanadının parlamentoda yeni baskı yasalarını engelleme çalışması, bununla tüm ülke ölçüsünde dayanışmaya girişilmesidir. Ege Üniversitesi öğrencilerinin, İTÜ öğrencilerinin forumları, işçilerle omuz omuzalıklarıdır. Sıkıyönetim bölgelerinde ve dışında yığınların sıkıyönetimciliğe, Natoculuğa, yeni zamlara karşı eylemleridir, Afganistan devrimiyle dayanışmanın, 15'lerin anılmasının alanlardı dışavurmasıdır.

Yarım milyon işçinin girdiği toplu sözleşme dönemi tekellerin, gitgide onlarla bütünleşme sürecinde yolalan devletin emekçileri açlığa mahkum etmeye yönelik dayatmalarıyla süregidiyor. Kimi işkollarında imzalanan toplu sözleşmelerle sağlanan haklar Demirel hükümetinin yaptığı devalüasyonla, getirdiği zamlarla bir-iki ay için de yokolup gitti. Metalürji işkolunda, tekstil işkolunda, cam işkolunda ise bir yandan tekeller geçmiş sözleşmelerde vermek zorunda kaldıkları hakları geri almaya çalışırken, bir yandan da devlet güçlerini kullanarak sendika yöneticilerini hapishanelere dolduruyor, sendika şubelerini basıp mühürlüyor, böylece işçilerin savaşım azimlerini kıracaklarını umuyorlar. Ama bu baskılar işçi sınıfımızın sınıf kinini bilemekten, onun çevresinde demokrasi güçlerinin saflarını sıklaştırmaktan başka sonuç vermiyor. «İşçi sınıfının tekellere karşı toplu sözleşme dönemindeki savaşımında eldeki kazanımları korumak ve ilerletmek», bu yolda eylem birliğini pekiştirip geliştirmek tüm yakıcılığını koruyor.

Yığınların bu hareketlenmesini, sınıf savaşındaki bu gelişmeyi **TKP'nin Sesi Radyosu** 26 Ocak İzmir Mitingiyle ilgili olarak yayınladığı **Çağrı'da sınıf savaşı eğrisinde devrimci bir yükseliş** olarak değerlendiriyor. Böylece TKP Merkez Komitesi Politik Bürosu'nun bilimsel öngörüye dayalı 3 Haziran 1979 tarihli Açıklamasında yaptığı saptama ve değerlendirme, TKP Merkez Komitesinin 9 Temmuz 1979 günlü Çağrı'sının yükselttiği belgiler, olgular tarafından, yaşamın akışı tarafından doğrulanıyor.

Yığınlarda burjuva reformcu CHP hükümetinin son dönemlerinde başlayan ve gelişme olanakları ve doğrultuları öngörülen hareketlenmeyi nasıl kavramak gerekir?

Bir kez bu hareketlenmenin, yükselişin nesnel temelini yaşamın dayanılmaz ölçüde pahalılaşması, sefaletin derinleşmesi, faşist tehlikenin yükselişi, ulusal bağımsızlığın ayaklar altına

EN BÜYÜK SİLAH

YIĞIN hareketinin geniş yasal örgütlenmeler biçiminde var olduğu 5-6 yıllık döneme göre değişik koşullar oluşuyor. Yasal olanaklar hızla daralıyor. Tüm demokrasi güçlerine yönelen saldırının sivri ucu partimize yönelmiştir. Yasal örgütlenme ve eylem olanaklarının egemen sınıflarca daraltılmasını, bu tür örgüt ve eylemlerin yığınlar için aşıldığı biçiminde yorumlamak, sözümona daha üst biçimlere geçme yönünde çağrılar yapmak bugünkü politik durumdan, güçlerin oranından hiçbir şey anlamamak olur.

Böyle bir saptama, Demirel hükümetinin ve sıkıyönetimin saldırısını gözden saklamaya, içi kof devrimci laf ebeliği ile serüvene sürüklenmeye yol açar. Egemen güçlerin bugünkü saldırısı CHP hükümeti döneminde yığınların reformcu etkiler altında görece bir duraklama geçirmesinden ve eylem birliğinin gerçekleşmemesinden yararlanarak sürüyor.

Bu saldırının nedeni açık. Yığınların eylemlerinde önemli bir yükseliş ve demokrasi güçlerinin eylem birliğinde sıçramalı bir gelişme olanaklıdır. İşçi sınıfının deneyimli kesimlerinde savaşım duygusu yükseliyor. CHP yöneticileri yalıtlanıyor. Bu partinin tabanı ve emekçi yığınları giderek TKP'ye gözlerini çevirmeye başlıyor. Parti örgütleri bütün bu süreçleri hızlandırmak için çalışıyor. Yığınlarla daha sıkı bağlanmakla ve yığın direnişleriyle gericiliğin saldırıları kırılabilir. Eylemsiz kalmak yenilgi demektir.

Komünistler bir yandan yığınları her demokratik konumu savunmaya çağırır ve legal olanakları sonuna kadar kullanırken, öte yandan bugünkü zorbalık rejimine karşı yığınsal direnişi hazırlamak ve güçlendirmek için işçi sınıfına ve emekçilere illegal örgütlenme zorunluluğunu kavratıyorlar. Parti örgütlerinin gündemine Leninci disiplini yeni koşullara uygun olarak daha da güçlendirmek, konspirasyonu pekiştirmeye yönelik tüm önlemleri eksiksiz almak, her türlü sızmaya ve provakasyona karşı uyanıklığı artırmak sorunları, tüm yakıcılığı ile gelmiştir.

Yığın hareketi içindeki çalışma biçimlerini hızla günün koşullarına uydurmak, legal ve illegal savaşım biçimlerini yeni duruma uygun geliştirmek, Partinin Leninci birliğine sımsıkı sarılmak bu savaşta en büyük silahımızdır. Komünist Partisi, kendisini sınıf savaşlarının ateşi içinde eğitiyor. Ve tüm bu görevleri yerine getirme yeteneği elde ediyor.

Partinin Leninci birliğine sımsıkı sarılmak bu savaşta en büyük silahımızdır. (Atılım - 1.Ocak.1980)

alınışı oluşturuyor. Sonra bu yükselişte işçi sınıfımızın öncü-gücü TKP'nin ardıcıl savaşımının, bağımsız politikasının doğrudan etkisi vardır. TKP'nin bu politikasının, öngördüğü gelişmelerin yaşam içinde doğrulanmasının, burjuva hükümetlerinden hiçbirinin sorunlarına çözüm getirmediğini ve getiremeyeceğini kendi deneyimleriyle gitgide kavrayan emekçi yığınların gözlerini TKP'ye dikmesinin, O'nun çağrılarına kulak vermesinin etkisi vardır. TKP'nin Leninci önderliğinin, işçi sınıfının eylem birliğinin önündeki engellerin birer birer aşılmasının, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yolunda adımlar atılmasının etkisi vardır.

Peki sınıf savaşı eğrisindeki bu devrimci yükseliş, propaganda döneminin sona erip eylem döneminin açıldığı anlamına mı geliyor? Yığınların hareketindeki bu yükselişi yığınların aktifliğinin olağanüstü boyutlara varması olarak değerlendirilebilir mi?

Lenin yığınların hareketlenmesindeki yükseliş ile devrimci atılım, devrimci atılım ile devrimci durum arasında ayırımlar olduğunu belirtmiştir. Lenin, tüm muhalefetin sosyal-demokratlara katılışını, liberallerin bile yığınlardaki hoşhutsuzluğa, toplumda bir çatışma durumunun varlığına işaret etmesini, kırsal kesimde «ürkütücü bir ruhsal durumun» varlığının görülmesini, grevlerin belli oranda yükselişi, demokrasi güçlerinin hareketlenişini, yığınlarda «bu böyle devam edemez», «bir değişiklik» gereklidir, zorunludur ve kaçınılmazdır duygusunun artışının devrimci atılımın kendisi değil, bunun başlangıcına işaret ettiğini belirtmiştir. (C. 17, s. 336-37, Belgeler Üzerine) Devrimci atılım döneminin belirtilerini sıralarken ise Lenin şu noktalara dikkat çekmiştir: Bir bölgeden diğerine giden yığınsal grevler, bunların muazzam gelişmesi, yayılma hızı, işçilerin cesareti, mitinglerin ve devrimci söylevlerin sıklığı, 1 Mayıs bayramını kutlamaktan doğan suçlamaların ortadan kaldırılması talebi, politik grevle ekonomik grevin uyumlu kılınması. Lenin devrimci atılımın karakterini işte tüm bunların ortaya koyduğuna işaret etmiştir. (C. 18, s. 100-107)

Sınıf savaşı eğrisinde devrimci bir yükselme ile devrimci atılım arasında, devrimci atılım ile devrimci durum arasında fark gözetmedin mi, bunları somut durum içinde ayırdetmeyi başaramadın mı taktik sorunlarda ve savaşım biçimleri sorununda, bağlaşıklık sorununda şaşırmak öznelci yanılgılara düşmek kaçınılmaz olur. Elbette bunlar arasına aşılmaz duvarlar koymak, geçişkenlikleri görmemek de pasifizme sürükler.

Bugün reel olan TKP'nin Sesi Radyosu'nda yayınlanan Çağrı'da da belirtildiği gibi, sınıf savaşında devrimci bir yükselişin olduğudur. Bu yükselişi güçlendirmek, yarattığı olanaklardan yararlanmak açısından TKP'nin, demokrasi güçlerinin savaşı belirleyici önem taşıyor. TKP MK Politik Bürosu'nun Açıklaması'nda belirtildiği gibi, «bunalımın devrimci yönde sonuçlar doğurmasını belirleyecek olan sübjektif etkendir.» Bu, herşeyden önce TKP'yi ideolojik, politik örgütsel her alanda daha da güçlendirmeyi ve onun stratejisini ve taktiğini, işçi sınıfının birliği işçi-köylü bağlaşıklığı, ulusal demokratik cephe çizgisini doğrulukla uygulamayı, sağ ve «sol» oportünizme karşı savaşı, yığınları savaş alanlarına çekme yeteneğini daha da yükseltmeyi gerektiriyor. Sonra işçi ve emekçi yığınların bilinçlendirilmesi, emperyalizme faşizme ve tekellerin sömürüsüne ve ezgisine karşı sonuna kadar savaş kararlılığını edinmesi yolunda aralıksız çaba harcanmasını zorunlu kılıyor. Yığınlar arasında en yetenekli önderleri bulup çıkartmak, militan grevci, sokak göstericisi, yığın savaşları yöneticisi bolşevik ajitatör ve propagandacılar yetiştirmek, burjuva ideolojisinin her türüne karşı savaş vermek gerekiyor. Ve nihayet komünistler yığınların örgütlülük düzeylerini çok daha yükseltmek, emekçilerin çoğunluğunu ileri demokratik devrim davasına kazanmak göreviyle yüzyüze bulunuyorlar.

Halkımız ekmek ve özgürlük savaşını, baskı yasalarına, ikili kölelik anlaşmalarına karşı savaşla bağlıyor. Emperyalizme bağımlılığın doğurduğu kapitalizmin bunalımlarını bugünkü koşullarda hiçbir burjuva hükümeti çözemez. Geride kalan dönem bu görüşü defalarca doğruladı. Gelişmeler, işçi sınıfımızın öncü-gücü TKP'nin programında yer alan, işçi partilerinin ve ilerici demokratik güçlerin eylem birliğiyle gerçekleşecek olan köklü demokratik dönüşümler savaşımının sosyalizme açılan ileri demokratik devrim aşamasıyla sıkı sıkıya bağlı olduğunu doğruluyor. Türkiyemizi bunalımlardan kurtaracak, halkımızı onurlu bir yaşama kavuşturacak, ülkenin önünde gelişme çevrenleri açacak tek yol, tek alternatif budur. Milyonlarca emekçiye bu gerçeği sınıf savaşlarının, yükselen yığın hareketlerinin içinde kavratmak, bu doğrultuda ajitasyon ve propagandayı, bunlar temelinde örgütlenmeyi güçlendirmek zorunluluktur.

Halkımıza gerçek çıkış yolunu gösteren, TKP 10. Şubat.1980 tarihli MK. Politik Büro açıklamasıyla, güncel görevi şöyle saptıyor:

«Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu, egemen güçlerin yoğunlaşan saldırılarını geri püskürtmek, demokratik konumları güçlendirmek amacıyla başta işçi sınıfı olmak üzere, en geniş demokratik güçlerin ülke çapında genel direnişinden başka yol olmadığını açıklıyor.

Komünistler, böylesi bir direnişi hazırlamak ve örgütlemek için en önde savaşıyor.»

Yorum — Demokrasi için savaş

12 Mart, gericiliğinin çöküşünden sonra işçi sınıfı, halkımız çetin savaşlar pahasına eskiye göre daha elverişli konumlar ve demokratik kazanımlar elde etti. Bir çok antidemokratik engel, eylemsel olarak aşıldı. Özellikle sınıf sendikaları bu dönemde işçi hareketinin birliği yolunda büyük adımlar attı. Genel grev yasağı birkaç kez kırıldı. 1 Mayıs yasağı parçalandı. 141-142. maddeler bir çok durumda kulanılamaz oldu.

TKP'ye özgürlük belgisi çok çevrelerin desteğini kazandı. Sosyalizmi amaçlayan TİP, TSİP gibi partiler, ilerici yığın örgütleri kuruldu. Kürt demokrat hareketi artan ölçüde sesini duyurmaya başladı. Yurtsever güçlerin etkisi altında, emperyalizmin iç çelişkileri sonucu Amerikan üslerinin bir bölümü de olsa resmen kapatıldı. Barış savaşımı, Türk-Sovyet ortak belgesiyle yeni boyutlar kazandı. Şimdi Demirel hükümetinin kurulması ve generallerin ultimatomundan sonra bütün bu ulusal demokratik kazanımlar yok edilmek isteniyor. Dahası, sınırlı da olsa öteden beri var olan yasal özgürlükler birer birer boğuluyor. Bütün bu demokratik kazanımları ve özgürlükleri savunmak sınıf savaşının bu evresinde ertelenmez görevdir. TKP birçok bildiri ve yayınında ülkemizdeki somut durumu çözümlerken, gelişmelerin yığınsal, devrimci patlamalara yolaçmasının olanaklı olduğunu vurgulamıştır. Bu olanağı hesaba katmamak böyle bir gelişmenin gerisine düşmeye yol açar. Ama günümüzde politik savaşın taktiğini tümüyle bu olanak üzerine kurmak yanlış olur. Antidemokratik zorbalık rejimine, gerici askersel diktatörlük ve faşizm tehlikesine karşı savaşın görevleri atlanırdı. Komünistler böylesi bir yanlış yapmıyorlar. Varılan güç dengesini, esmeye başlayan soğuk savaş rüzgarlarını, reel tehlikeleri, işçi sınıfının bölünmüşlüğünü, demokrasi güçlerinin dağınıklığını görüyorlar. Lenin Komintern'de her an patlamaya hazır bir ortamın var olmasına ve devrimci patlamaların çok yakında olması olasılığına karşın komünist partilerin temel görevini işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak olarak belirtti. «Şu anda...» diyordu. Lenin «Komintern'in taktiklerini bu olasılığa dayandırmak saçma olur. Eğer yığınların çoğunluğunu kazanmak için gereken herşey yapılırsa o zaman olaylar nasıl bir gelişme izlerse izlesin mutlaka kazanacağız.»

Bu çözümleme partimizin önünde duran görevleri aydınlatıyor. Komünistler güçlü bir demokrasi hareketini yaratma görevini başa alıyorlar. İşçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak için yığınlarla daha sıkı bağlanmak ve her düzeyde politik ve sendikal eylem birliğini gerçekleştirmek, emekçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek için ve eşikte duran askersel gerici diktatörlüğe geçit vermemek, faşizm tehlikesini geriletmek için, ABD'yle imzalanan kölelik anlaşmasını engellemek için, barışı savunmak, silahlanma yarışını durdurmak, komşumuz Sovyetler Birliği ile dostluğu güçlendirmek için en geniş demokrasi güçlerinin eylem birliğini oluşturmak.

Egemen sınıflarca örgütsüzlüğe itilen yığınları yeni koşullara uygun örgütlemek legal yarı legal yaratıcı biçimler bulmak. TKP'yi, başta Leninci birliğini, disiplinini aralıksız güçlendirmek Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımdan çıkabilmesi ancak ulusal demokratik cephede birleşen tüm halk güçlerinin sosyalizme açılan ileri demokratik devrimi utkuya ulaştırmasıyla olanaklıdır. Devrimci bir erk kurulmadan hiçbir köklü dönüşüm başarılamaz. Milyonlarca emekçiye bu gerçeği sınıf savaşlarının içinde kendi deneyleriyle kavratmak, parti ajitasyon ve propagandasının en sürekli görevidir. Kuşkusuz devrimin nesnel ve özellikle öznel etkenlerinin olgunlaşmadığı koşullarda propaganda döneminin sona ermiş ve eylem döneminin başlamış olduğunu sanmak ve düşünmek saçma ve zararlıdır. Goşizmin elebaşıları onların sıralarına geçen goşizmin yeni izleyicileri güncel politik görevleri bir yana bırakıyorlar. Bunlar ya bireysel terörizmin batağında çırpınıyor ve egemen sınıfların demokratik kazanımları yok etmesine yardımcı oluyorlar, ya da bir tür saldırı taktiğine dayalı teori icat ediyor, «devrime gidiyoruz» türünden yalnızca eylemsizliği gizlemeye yarayan içi kof serüvenci belgiler atıyorlar. Kendi öznel isteklerinin peşinde sürüklenenler demokratik kazanımları savunma görevini devrimci amaçlardan ayrılma olarak karalıyorlar. Lenin, sosyalizme politik demokrasi için savaşmaktan başka bir yolla gitmek isteyen sol aşırılık yanlılarını her zaman suçlamıştır. Günümüzde barışı, ulusal bağımsızlığı ve demokratik kazanımları savunmak için verilen savaşım olmadan ne işçi sınıfının ve proleter olmayan halk yığınlarının çoğunluğunu kazanmak, ne de toplumu devrimci yoldan dönüştürmek için dolaysız erk savaşına geçmek olanaklıdır.

«Yığınlara gitmek» belgisi şimdi her zamandan daha büyük bir önem taşıyor. İşçi sınıfının, emekçi yığınların kendi öz gereksinimlerine, ekonomik, sosyal ve politik istemlerine dikkatleri çevirmek, goşist çığırtkanlığın ve her tür sekterliğin tüm izlerini silip atmak gerekiyor.

İçinde bulunduğumuz dönemde, sendika liderlerinin tutuklandığı koşullarda yüzbinlerce işçi toplu savaşım içinde. Türkiye proletaryası militarist klikle kolkola giren holdingcilerin lokavt ve süngü tehditleriyle karşı karşıya. Doğru bir savaşım politikası olmadan bu saldırı geri püskürtülemez. Halkımızın, ilerici demokratik örgütlerin, Kahramanmaraş kırımını protesto ettiği günlerde goşist grupçukların oynadığı tehlikeli rol, işçi sınıfının savaşına karşı egemen sınıflara çok daha büyük silah veriyor. Bilindiği gibi bu tür grupçuklar işçilerin bu toplu sözleşme dönemindeki sendikal savaşını sözde dolaysız erk savaşına çevirmek adı altında serüvene sürüklemek için birbirleriyle yarışıyor.

Komünistler için bu serüvenci taktiklere karşı çıkmak hiçbir şekilde şu sonuçları doğurmaz.

Birincisi, koşullar ne olursa olsun işçilerin sendikal savaşını politik savaşa bağlama görevi unutulamaz. Herşeyden önce komünistler için sendikaların örgütlediği savaşları vargüçle desteklemek, onların ön sıralarında yer almak sınıf savaşındaki işçilerin politik eğitimine canla başla sarılmak demektir. Politik rejimin sınıfsal içyüzünü, politik erki ele almadan kurtuluşun olanaksızlığını emekçi yığınlara kavratmanın en iyi okulu grevler ve direnişlerdir. Sonra goşist gevezeliklere karşı savaşmak proletaryanın ekonomik istemlerle yetinmeğini savunanlara karşı savaştan ayrılmaz. Komünistler işçilerin ekonomik istemlerine sahip çıkmakla kalmaz, onları politik gericiliğe karşı demokratik kazanımları savunma savaşına bütün güçleriyle katmaya çalışırlar. Günümüzde egemen sınıfların saldırısını geri püskürtme yönünde elde edilecek her başarı, zorbalık rejimini sarsıcı sonuçlar doğuracaktır.

İkincisi, goşizmin «hareket bereket» anlayışına karşı çıkıp yasal örgütleri korumak adına emekçi yığınların direniş isteklerinden uzak kalmak sonucuna varamaz. Öncüyü zamansız savaşa sürmek cinayettir ama emekçilerin tümüyle kendi gereksinimlerinden doğan eylemlere komünistler dün olduğu gibi bugün de en ön sırada katılacaktırlar. Sonuçta yenik düşecek de olsa, emekçi yığınlar böylesi bir eyleme egemen sınıflarca zorlandıklarını, başka yol olmadığını, yenmek için savaşmamak değil, tersine çok daha örgütlü, bilinçli savaşmak gerektiğini kavramakta gecikmeyeceklerdir. Bu zorlu dönemde komünist öncünün yiğitliğini, özverisini, sınıfına bağlılığını sınayacaklar ve asla unutmayacaklardır.

AÇIKLAMA

TKP MK Politik Bürosu toplandı. Uluslararası durumu, ülkedeki son politik gelişmeleri ve partimizin önünde duran görevleri görüştü.

Uluslararası durumda yeni özellik şudur: Amerika Birleşik Devletleri emperyalizmi, yeniden soğuk savaş dönemini geri getirmek için çabaların yoğunlaştırıyor. Batı Avrupa'ya Amerikan ölüm füzelerinin yerleştirilmesi için NATO'nun aldığı karar, Amerikan emperyalizminin Orta Doğu'da yeni saldırı bloklarını çatıştırma çabaları, bütün bunlar hem Dünyada hem bölgemizde barış ve güvenliği tehlikeye düşürüyor, savaş tehlikesini arttırıyor.

Amerikan emperyalizmi, Afganistan Devrimi'nin yeni bir aşamaya yükselmesinden bu yana antisovyet kampanyayı yoğunlaştırdı. Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nde devrimci güçlerin kararlı çıkışı ve Sovyetler Birliği'nin Leninci enternasyonalist yardımıyla gericiliğin, Amerikan ajanlarının, ülkedeki eski düzeni yeniden kurma planları suya düşürüldü. Türkiye Komünist Partisi, Sovyetler Birliği'nin Afganistan Devrimi'ne yaptığı yardıma büyük değer biçiyor.

Sovyetler Birliği ve Sosyalist ülkeler barışı güçlendirme ve gerginliği giderme çabalarını aralıksız sürdürüyor. Barış kampanyasını ardıcıl sürdürmek ve güçlendirmek, savaş tehlikesine karşı yığınları uyarmak, anti-sovyetizme karşı savaşa daha geniş güçleri katmak, emperyalist propagandanın etkinliğini kırmak, Afganistan Devrimi'yle yığınsal dayanışmayı güçlendirmek zorunluktur.

Ülkemizde ekonomik, sosyal ve politik bunalım yeni bir aşamaya yükseliyor. Erki elinde tutan güçler yarı askersel bir zorbalık rejimine gidiyor. Demokratik yığın örgütleri kapatılıyor. Devlet aygıtından, ordudan demokratik ögeler eleniyor. Memur, öğretmen kıyımı sürüyor. Devlet kadroları gericilerle dolduruluyor. Kürt halkına karşı ulusal baskı ve zorbalık daha da arttırılıyor. Amerikan emperyalizminin ve NATO'nun, Türkiye üzerindeki politik ve askersel hegemonyası daha da perçinleniyor. Türkiye yeni saldırgan askersel bloklara sürükleniyor. Emperyalizmin bölgemizdeki serüvenlerine araç ediliyor. Emperyalist tekellere, Ortak Pazar'a, uluslararası finans örgütlerine ülke ekonomisi daha da teslim ediliyor. Emperyalizmin işbirlikçisi tekeller, ekonomide ve devlet aygıtındaki konumlarını güçlendiriyor.

Burjuva partileri, Adalet Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi yönetimi işçi ve emekçilerin demokratik kazanımlarının budanması ve ülkeyi emperyalizme bağlamakta uzlaşıyorlar. Cumhuriyet Halk Partisi yönetiminin, Amerikancı, holdingçi, sıkıyönetimci Demirel hükümetini eleştirmesi, yeniden boş umutlar yaratmaktan öte eylemsel bir anlam taşımıyor.

Ekonomik bunalımın tüm yükü, emekçi yığınların sırtına daha acımasız yükleniyor. Son devalüasyon ve zamlarla yığınların yaşam koşulları daha da kötüleşiyor. İşten çıkartmalar ve işsizlik yığınsallaşıyor.

Türkiye'de emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, militarist kliğin, Amrikancı, sıkıyönetimci, holdingçi Demirel hükümetinin saldırılarını göğüsleyecek güçler vardır. İşçi sınıfının, emekçi yığınların sıralarında, direniş potansiyeli artıyor. Yığınsal eylemler gelişiyor ve sıklaşıyor. İşçi sınıfının savaşları giderek sert biçimler alıyor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu, emperyalizmin, NATO'nun artan hegemonyasını geriletmek, demokratik kazanımlara ve konumlara, emekçilerin yaşam koşullarına, barış ve güvenliğe yönelik saldırıları geri püskürtmek için en geniş demokrasi güçlerinin eylem birliğini, zorunlu sayıyor. Son dönemde eylem birliği alanında atılan adımların daha da geliştirilmesi için savaşıyor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu, egemen güçlerin yoğunlaşan saldırılarını geri püskürtmek, demokratik konumları güçlendirmek amacıyla başta işçi sınıfı olmak üzere, en geniş demokratik güçlerin ülke çapında genel direnişinden başka yol olmadığını açıklıyor.

Komünistler, böylesi bir direnişi hazırlamak ve örgütlemek için en önde savaşıyor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu, partinin ideolojik, politik, örgütsel, Leninci birliğinin daha da güçlendiğini vurguladı. Örgütsel gelişmenin yurt çapında yeni bir aşamaya yükseldiğini saptadı.

Türkiye Komünist Partisi 60. yılına, ulusal çapta, savaşkan bir parti olarak giriyor.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ
POLİTİK BÜROSU
10 Şubat 1980

Bir Çelik Aynadır Gözlerimiz

28-29 Ocak 1921'i unutma.

O, karanlık ve kanlı geceler burjuvazinin Türkiye işçi sınıfının öz politik örgütü TKP'nin kurucusu Mustafa Suphi ve 14 arkadaşını Karadeniz'in kara sularında kahpece boğdurttuğu, öldürttüğü gündür.

O, Kurtuluş Savaşı anlatılırken hiçbir sözü edilmeyen, cinayet açığa çıkmasın, perdeler aralanmasın diye yıllar yılı her türlü baskıya, zulme başvurulan bir tarihtir.

O, Türkiye komünistlerinin sınıf savaşında ilk şehitlerini verdikleri tarihtir.

O, Mustafa Suphi ve yoldaşlarının uğrunda savaştığı yüce davayı sürdüreceklerine yüzbinlerin and içtikleri tarihtir.

Evet, onbeşlerin onbeşinin adı bilinmiyor bugün. Adlarını bilmeye ne gerek var. Niçin öldükleri biliniyor ve büyük ozan Nazım Hikmet'in o adsız ölüler için yazdığı kitabedeki gibi.

«Kazıdık onbeşlerin ismini
Kanlı Kızıl bir mermere
Bir çelik aynadır gözlerimiz
Onbeşlerin resmini görmek
isteyenlere»

Evet onbeşler canavarca öldürüldü. Bu cinayetin ayrıntıları halâ karanlıkta kalsa bile katilleri biliniyor. Katil burjuvazidir. Ve bugün Türkiye'nin dört bir yanında, komünistler nerede iseler orada fabrikada, tarlada, hapishanede, mahallede kahvede, evde, vapurda, yığınların içinde, değişik yöntemlerle Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının anısı önünde saygıyla eğildiler, sıkılı yumruklarını hınçla savurup «Onbeşler başlattı, yüzbinler sürdürüyor» diye haykırdılar. Nitekim günümüze kadar Mustafa Suphi ve yoldaşlarının yüce davası savaşında nice devrimci, yurtsever, komünist şehit düştü. Bundan 59 yıl önce Mustafa Suphi ve yoldaşlarını kahpece öldüren burjuvazi halkımızın savaş tarihine kanlı harflerle yazılan bu yiğit evlâtlarının da katilidir.

Ülkemizin ulusal ve toplumsal kurtuluşu uğrunda canlarını veren bu en seçkin evlâtlarını, halkımız, işçi sınıfımız coşkuyla anıyor. Ve 28 Ocak'ı 29'a bağlayan gece, artık yalnızca Trabzon'dan açılmıyor sandallar denize. Çelenkler ve çiçekler, kızıla boyanmış, kaplıyor tüm kıyılarımızı. Denize yolu olmayanların yaktıkları meşalelerin kızıl alevlerinde, tüm yurdumuz, dağlarında ve ovalarında, karanlığında gecenin, alevalev, kıvıl kıvıl yanıyor!

1921 Ocak, 28-29 gecesi. Bu günleme TKP'nin savaş tarihine, işçi sınıfının, halkımızın en yiğit oğullarının kanlarıyla yazılmıştır. Bu günleme, TKP kadar eski, onun gibi kalıcıdır. Burjuvazi onbeşleri canavarca öldürdü. Ama uğrunda canlarını verdikleri davayı, Türkiye işçi sınıfının devrimci hareketini yok edemedi. İşte onbeşleri ölümsüz kılan da bu yüce davadır. Türkiye işçi sınıfı, halkımızın bu en yiğit evlatlarıyla övünüyor. İşçi sınıfı, devrimci hareketi, onbeşlerin yere düşürmediği savaş bayrağını yükseklerde dalgalandırıyor. Onların yollarından yürüyor ve savaşıyor. TKP, Türkiye komünistleri Mustafa Suphi'lerden 59 yıl sonra bugün de onların yüce davasının utkusu için özverili bir savaş yürütüyor.

TKP Genel Sekreteri Bilen Yoldaş, TKP 60'ına Bastı başlıklı yazısında bunu şöyle dile getiriyor: **«TKP ta baştan kurulduğu günden iki ateş boyunda savaşagelmiştir. Birincisi, başta geleni emperyalizme, onun işbirlikçisi, uydusu burjuvaziye, gerici erke oturan güçlere, örgütlere karşı ulusal bağımsızlık, demokrasi, yeryüzünde barış, komşularımızla, en başta Sovyetler Birliği'yle dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi için sürdürülen savaştır (...) TKP baştan beri hem işçi sınıfı, hem de kendi içinde sağ ve «sol» oportünizmin her türüne, bozguncular, bölücülere, fraksiyonculara, burjuva, küçük burjuva ideolojilerine, her türlü sapık akımlara karşı savaşagelmiştir. Dünya Komünist hareketinin Marksizm-Leninizm temelinde birliğini, proleterya enternasyonalizmini koruyagelmiştir.»** İşte Türkiye işçi sınıfının, TKP'nin, halkımızın gerici, sömürgen sınıflara karşı savaşı böylesine kesin bir çizgi üzerinde bugüne kadar gelmiştir. Bu onurlu özverili savaşın sonul noktası Mustafa Suphi'lerin uğrunda savaştığı davanın kesin utkusudur. Utku tırnaklarımızla sökülüp alınacaktır.

TKP, Mustafa Suphi'lerden 59 yıl sonra bugün de Leninci strateji, taktik ve ilkelere sıkı sıkıya bağlıdır, öyle kalacaktır. TKP, emperyalizmin ve onun yerli ortaklarının egemenliğine son vermek memleketimizde sosyalizme yönelik demokratik gelişme yolunu açmak için savaşıyor. İleri demokratik bir düzen kurmak için tüm ilerici, demokratik, yurtsever güçlerin ve örgütlerin eylem ve güç birliğini, antiemperyalist, antifaşist, antitekel cephede yer almalarını sağlamaya çalışıyor.

TKP 59 yıldan sonra bugün de Karadeniz cinayetinin verdiği dersleri unutmamıştır. TKP kendi örgütsel varlığını işçi sınıfı içinde kökleşerek güvence altına almayı, kadrolarını her türlü koşullarda eyleme geçirebilmeyi, onları kollamayı yükümlenmiştir. TKP MK Genel Sekreteri Bilen yoldaş TKP 60'ına Bastı başlıklı yazısında bu konuda da şöyle diyor: **«TKP'nin parolası «Fabrikalar Kalemizdir» belgisidir. Partinin kadro kaynakları en başta buralardır. Bu kaynaklara indikçe sendikal hareketlere, yığınsal hareketlere sarıldıkça, o kadar hızla, sağlam, köklü gelişiyor, güçleniyor. Ancak yığınsal atılımlar yürüttükçe anti-emperyalist, anti-faşist direnişleri yığınsal, ülke çapında geliştirdikçe, işçi sınıfının çıkarlarını, tüm halkımızın ulusal çıkarlarını savundukça, ulusal çapta adı sayılır, sözüne, eylemlerine güvenilir devrimci bir parti olarak boy veriyor.»**

TKP Mustafa Suphi'lerin bilimsel komünizm ve Leninci savaş ilkelerine sımsıkı bağlı kalmış ve kalacaktır. TKP bu ilkeleri yaratıcılıkla uyguluyor ve eylemlerinin temel taşı yapıyor. Onbeşlerin davası dün olduğu gibi bugün ve yarın da TKP'nin uğrunda savaştığı ana davadır. Bu yönde süren savaş kıran kırana gidiyor, gidecektir. Kesin utkuya kadar gidecektir. Türkiye işçi sınıfı, onun politik öncü-gücü TKP ülkemizdeki ilerici, yurtsever güçler bunda kararlıdır. Onbeşlerin başlattığı davayı bugün yüzbinlerin, yarım milyonların südürmesi bunun en somut kanıtıdır. Bu, Mustafa Suphi'lerin sürüğü fidanın, bugün görkemli, güçlü ve gümrah bir ağaç olduğunu kanıtlıyor. Komünist morali temiz tutmak, özveri, yiğitlik, doğruluk, yoldaşlık saygısı, sevgisi, parti disiplini, açık yüreklilik gibi, parti üyelerinin en belirgin çizgileri, yüzbinlerin çelikten birer ayna olan gözlerinden doğrudan Mustafa Suphi'lere bağlanıyor.

Karadeniz... bunu duysun
derinliklerin:
O ateşli göğüsleri delen
hançerin
Kabzasını alacağız biz
elimize

Halkımızı utkan bir savaşıma kaldıran da işte budur.

CHP sorunu ve sınıf savaşımındaki diyalektik süreç

CHP'nin politik yaşamımızda hangi akımın partisi olduğu sorunu, bir çok yayın organında değişik ve rastgele terimlerle yanıtlanmaya devam ediyor. Bir yandan onu AP, MHP, CGP, DP gibi partilerle aynı kefeye koyan, finans oligarşinin has partisi olarak gören değerlendirmeler hala görülüyor, öte yandan CHP'yi işçi hareketi için de boy veren oportünist bir akımın adıyla «sosyal-demokrat» kavramıyla tanımlama girişimleri sürdürülüyor.

Teorinin bir genelleme, bir soyutlama olduğunu biliyoruz. Somut savaşta, her olgunun son çözümlemede teorik temellerini bulabiliriz. Ama hazır reçete bulunamayan olgular karşısında iki yanlış yöntem uygulaması vardır. Biri «çözümsüz» görünen olayları çözebilmek için pratiği teoriye uygulamaya kalkmaktır. Buna dogmatizm denir. Öbürü, teori ile pratik arasında bir köprü kurma çabası göstermeksizin teoriyi bir yana atıp sorunu dar pratik içinde çözmeye çalışmaktır. Buna da pragmatizm denir. Pragmatikler olayların çözümünü ancak varolan koşullar içinde ararlar. Onlar için «olanak», ancak «mantığın» kabul ettiği şeydir. Ama onların mantığı, diyalektik olmayan sınırlı bir mantıktır.

CHP sorununda da karşılaştığımız gibi, kestirmeden yanıtlar verilmesinin teorik temelleri buna bağlıdır. Oysa gerçek üç boyutludur. Bir dünü-geçmişi vardır. Bugünden yarına uzanır. Herşeyin değiştiğini söylemenin anlamı budur. Komünistler hesap adamlarıdır. Bu, nasıl matematik profesörü olmak anlamına gelmiyorsa, belli bir zaman kesitinde kimi olgular üzerinde yanlışa düşmemeleri ya da eksiklikleri olmaması anlamına da gelmez. Ama komünistler, savaşlarını toptancı değerlendirmelere, bilimsel olmayan çözümlemelere, öfke ya da kin gibi özel duygulara dayandırmazlar. Onlar Leninci gerçekçidirler. Bu, onları, nesnelciliğe de öznelciliğe de düşmekten korur. Devrimci savaşta kolaycılığa kaçmak yarar değil, zarar getirir.

CHP'nin Türkiye'nin en eski burjuva partisi olduğu dogrudur. Gerçekten o burjuvazinin çeşitli çevreleriyle sürekli bir bağ içinde gelişmiştir. Tepeden tırnağa burjuvazinin deneyimli güçlerince örgütlenmiştir. Kuruldugu günden bu yana toplumun değişik sınıf ve katmanlarını bağrında taşımış olması, onun bu sınıfsal temelini değiştirmemiştir.

Ama bu durumu, onu burjuvazinin gerici-faşist partileriyle aynı kefeye koyan anlayışlara hak kazandırmaz. Böyle yapılırsa, yaşamı boyunca geçirdiği kimi önemli dönemeçler, parti içindeki sert tartışmalar, kopma ve bölünmeler yok sayılmış olur. Dahası, geçmişteki ve günümüzdeki programları arasındaki fark silinir, kimi dönemlerde bu partiye yığınların gösterdiği ilgi ve işbirlikçi tekelci sermayenin bu parti üzerindeki «özel» çabaları anlaşılmaz kalır.

Onun için bu partinin kuruluşundan günümüze değin yaşadığı süreci, geçirdiği değişimleri değerlendirmek gerekir. Özellikle 27 Mayıs ve 12 Mart süreçlerinde, görülür ki, bu parti sosyal reformcu öğeler edinmiştir. Bunlar ilkelerine, strateji ve taktiklerine yansımıştır. Özellikle 12 Mart sonrasında edindiği yeni sosyal reformcu öğeleri, yeni programı ve «Ak günlere» bildirgesini, diğerlerinden ayırt etmek gerek.

CHP'yi, finans oligarşinin has partileriyle aynı sıraya koyanlar, şimdi, «—Ama son tahlilde?» diye itiraz edeceklerdir. Son çözümlemede CHP'nin bir burjuva partisi olması kuşkusuz önemlidir, ama gerçek devrimciler burjuva sıralarındaki her ayrılığı ve farklılığı değerlendirmesini bilmelidirler. Böyle birşeyi oportünistlikle nitelemeye kalkışmak, devrimci savaşımdan, hiçbir şey anlamamak demektir.

Ama bunun yanısıra yukarıdaki değerlendirme, hele 77'de **«Sosyalist Enternasyonal»** üye olmasıyla desteklense bile, CHP'nin **«sosyal demokrat»** kavramıyla tanımlanmasına da gerekçe olmaz. Neden olmaz? Çünkü sosyal demokrat partileri belirleyen öğeler vardır. CHP kimi sosyal reformcu öğeler edinmiştir ama örneğin kâğıt üzerinde de kalsa sosyalizm hedefini benimsememiştir. Sonra işçi sınıfına dayalı bir niteliğe yükselememiş, böyle bir şeyi amaçlamadığı bile resmen açıklanmıştır. Oysa sosyal demokrat partiler, işçi partileri olarak örgütlenirler, marksist kökenlidirler. Batı ülkelerindeki sosyal demokrat partilerin giderek bu niteliklerini yitirmeleri, işçi sınıfıyla ideolojik bağlarını koparmaları, bu çözümlemeyi haksız kılmaz. Çünkü onlar, bugün bile işçi sınıfına dayalıdırlar, işçi sınıfı üzerinde etkinliklerini sürdürürler. Ve bu durum, değişik ölçülerde de olsa, onların yönetim kademelerine yansır.

Bu belirleyici özelliklerin CHP'de olduğunu iddia etmek, mümkün müdür? Kuşkusuz değildir. Burada, batı koşullarıyla Türkiye'de CHP'nin izleyegeldiği evrimi belirleyen koşulların farklılığı da gözetilmiştir. Gerçekte tüm sorun, pratiği teoriye uygulamaya kalkmaktan ya da belirttiğimiz gibi olguları dar pratik içinde çözmeye çalışmaktan doğmaktadır. **«Madem ki Türkiye'de işçi hareketi vardır o halde mutlaka sosyal demokrat hareket de bir yerlerde olacaktır»** biçimindeki düşünce, yanlış olarak CHP ile noktalanmaktadır. Böylelikle burjuva reformculuğu ile sosyal demokrasi arasındaki sınır da bir kalemde silinmektedir.

CHP'yi sosyal demokrat bir parti olarak nitelemek başka onun sosyal demokrat eğilimleri içinde barındırdığını söylemek başkadır. CHP, bugün sosyal demokrat eğilimleri barındırmaktadır. Kaldı ki bu eğilimleri yalnızca CHP içindeki unsurlarla sınırlamak da doğru değildir.

Burada şu noktayı belirtmek yerinde olur: Gelişmiş kapitalist ülkelerden ayrımlı olarak, Türkiye'de işçi hareketi, bir komünist ve bir sosyal demokrat gibi başlıca iki partide örgütlenmiş değildir. İllegal koşullarda olmasına karşın, TKP, işçi sınıfının en bilinçli kesimlerini giderek artan bir ölçüde kendi çatısı altında toplamakta, işçi sınıfının Marksçı-Leninci yığınsal partisi olma konumuna yükselmektedir. Ama bunun yanısıra, bilimsel sosyalizmi benimsediğini belirten partiler ile sosyalist etiketli başka partiler ve çeşitli küçük burjuva akımlar vardır. Bu karmaşık yapı, kuşkusuz Türkiye'nin nesnel koşullarıyla, sosyo-ekonomik gelişme süreciyle bağlıdır. TKP'nin gözle görülür gelişmesi, bu karmaşık yapıyı netliğe götüren önemli bir işlev görmektedir.

Bu bağlamda, CHP'nin burjuva ideolojisinin işçi sıralarındaki dışavurma biçimlerinden biri olan sosyal demokrat akımın temsilcisi olduğunu söylemek ne denli yanlışsa, sosyal demokrat eğilimlerin CHP dışında da olmadığını söylemek o denli yanlıştır. Sosyal demokrat akımın örgütlü bir yapı kazanamamış olması karşısında bu bölücü işlev, CHP'nin burjuva reformcu politikasıyla yerine getirilmeye çalışılmıştır.

CHP içinde sol ve sağ kanatların bulunmasından kalkarak, Batı Avrupa sosyal demokrat partileriyle bir bağlantı kurmaya kalkışmak, yanlış sonuçlarda ısrar etmek olur. İşçi sınıfı hareketinin etkisi ve CHP'nin kazandığı sosyal reformcu öğeleri savunma kaygusu, bu partinin içinde, yığınların istemlerine gerçekten sahip çıkan güçlerin doğmasına da yol açmıştır. Ama CHP'nin burjuva reformcu karakterinin, özellikle 21 aylık hükümeti boyunca uyguladığı politika sonucu daha da netleşmesi, parti içindeki sol kanadın, sağcı yönetim kademeleriyle olan çatışmasını daha üst bir düzeye çıkarmıştır. Bu, bilindiği gibi, özellikle Demirel hükümetinin getirmek istediği baskı yasaları ve ABD'yle imzalanan ikili kölelik anlaşmalarının onaylanması sırasında, parlamentoda, açıkça görülmüştür.

Nitekim, demokrasiye yürekten bağlı bu parlamenterler, emekçi yığınların, tekel dışı ulusal burjuvazinin, orta katmanların çıkarlarını savunmakta, bu süreç içinde işçi sınıfı hareketinden daha da etkilenerek ona yaklaşmaktadırlar. Ama düşünceleri ve eylemleri birlikte değerlendirildiğinde, onların **tümünü** sol sosyal demokrat olarak nitelemek de olası değildir ve yanlış olur.

CHP'nin parlamenterleri düzeyindeki bu durum, partinin örgütsel yapısında ve CHP'li yığınlarda da kendini açıkça gösteriyor. Burjuva reformcu CHP'nin tepe yöneticilerinin politikasını onaylayan kimi örgüt yöneticileri, anarşiyi onaylamadıklarını kanıtlama kaygularından da olsa, gerici-faşist partilerle ortak bildiriler yayınlarken, kimi il ve ilçe yöneticileri de merkez yönetiminin gericilikle uzlaşma politikasını onaylamadıklarını açıklıyorlar ve demokratik güçlerle, işçi sınıfının savaş yolundan yürüyen örgütlerle Demirel hükümetine karşı eylem birliğine gidiyorlar. Bu süreç, özellikle burjuva reformcu politikanın iflas etmiş olmasının etkisiyle daha da derinleşerek büyüyor. TKP MK'sinin 6 Ocak 1980 günlü bildirisinde de belirtildiği gibi, **«CHP yöneticileri yalıtlanıyor.»** Burjuva reformculuğunun yığınların belirli kesimleri üzerinde kurduğu etkinin hızla eridiği görülüyor. Bu doğal süreçtir. Çünkü burjuva reformculuğunun etkisi, yaygınlığının ölçülerine bakılmaksızın, hem tarihsel gelişmesi bakımından hem de emekle sermaye arasındaki çelişkinin keskinliği bakımından köklü değildir. Bu etkinin giderilmesinde, kuşkusuz CHP sol kanadının çıkışlarıyla birlikte, işçi sınıfının öncü gücünün, bilinçli işçilerin çabasının rolü büyüktür. Geniş emekçi yığınların gözleri, bu nedenle şimdi demokrasi güçlerine, işçi sınıfına, TKP'ye çevrilidir

Türkiye işçi sınıfının öncü gücü, bu somut durumu, süreci içinde ele alıp değerlendiriyor. Bilimsel tutum budur. O'nun ana politikasını UDC olarak saptamış olması bunun sınıfsal ve politik bağlaşıklarının belirlenmesini de beraberinde getirmiştir. Buna göre işçi-köylü bağlaşıklığı, UDC'nin sınıfsal bağlaşıklığının temelidir. TKP; TİP, TSİP-CHP sol kanadı ve Kürt devrimci demokratları da UDC'nin politik bağlaşıklarını oluşturuyor. Görüldüğü gibi, TKP, CHP'nin sol kanadıyla, emperyalizme, faşizme ve tekellerin egemenliğine karşı ulusal demokratik cephede güçbirliği politikası izliyor. Ama burjuva reformcu partilerle ileri demokrasi için hele sosyalizm için eylem birliğinden söz edilemez. Bu nedenledir ki, TKP, **tüm CHP**'yi barış gibi, faşizm tehlikesi gibi, en geniş demokrasi güçlerinin birlikte olabileceği konularda eylem birliğine çekmeye çalışıyor. Bugün Demirel hükümetine, askersel bir faşist dikta tehlikesine karşı CHP'nin tavır alması zorunluğunun altı bu nedenle çiziliyor. Ecevit'in demagojik çıkışlarına yöneltilen eleştirinin özü budur.

Oysa CHP'yi işçi hareketi içinde boy veren oportünist bir akımın adıyla **«sosyal demokrat»** kavramıyla nitelemeyi sürdürenler, doğal olarak, **tüm CHP**'yi, işçi sınıfının eylem birliği perspektifinde değerlendirmek gibi bir yanlışa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Böyleleri, CHP'nin evrimleşerek işçi sınıfına dayanacağı, işçi partisi olarak örgütleneceği, bunun yönetim kademelerine, program ve tüzüğüne yansıyacağı, ancak böylelikle burjuva reformcu karakterinden çıkarak sosyal demokrat akımın politik örgütü durumuna gelebileceği günleri beklemek gibi bir ham hayal peşinde koşanlar olmalıdır.

İşçi sınıfımız, halkımız ise, bugün, direniyor. Yığınsal direniş seli tüm ülkeyi, boydan boya kaplama eğilimi gösteriyor. TKP'nin yığınsallaşması, çok yönlü güçlenmesi, politik yaşamımızdaki tüm kargaşa bulutlarını da dağıtıyor, netleştiriyor.

İslamiyet ve gerçekler

ABD emperyalizmi ne zamandan beri İslamiyetle yakından ilgilenir. oldu? Bir başka soruyla, Yankee'nin müslümanlarla bu denli yakından ilgilenmeye başlamasının sebebi nedir?

Ve ikinci olarak Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkelerin din karşısındaki, müslüman halklar karşısın daki tutumu nedir? Sovyetler'de yaşayan milyonlarca müslümanın durumu nedir?

Bu iki sorunun yanıtı günümüzde artan bir öneme sahip. Emperyalist propagandanın saçtığı yalanların açığa çıkartılabilmesi yığınların doğruları kavrayabilmeleri önemli ölçüde bu soruların yanıtlarına bağlı bulunuyor.

Emperyalizmin tutumu

Uzun süre İslamiyetin felsefi ve tarihsel kaynakları, ahlaksal toplumsal ve hukuksal normları emperyalizmi pek ilgilendirmedi. Onlar sömürgelerin doğal kaynakları üzerindeki egemenliklerini kaba kuvvet ve hile ile güvence altına alıyor, toprakları fethediyor ve kabileleri, halkları, devletleri birbirine kırdırıyorlardı.

Daha sonraları emperyalistler ve iç gericilik, islamiyetin farklı mezhepleri arasındaki tartışma ve anlaşmazlıkları yoğun bir biçimde sömürmeye başladılar. Türkler ile Araplar arasına, Araplar ile İranlılar arasına, İranlılar ile Kürtler arasına, Kürtler ile Belucller arasına vb. kama sokan emperyalistler, aynı zamanda Sünniler Şiilerin karşısına, Vahabileri İsmaili'lerin karşısına, Dürzileri Alevilerin karşısına, hepsini birbirinin karşısına dikmeye başladılar.

Uzun süre boyunca sömürgeciler, bu tartışmalara ve anlaşmazlıklara dayanarak İslamiyeti kendi amaçları doğrutusunda kullandılar. Genel olarak feodal ve teokratik çevrelerle ulusal burjuvazinin sağ kanadı, bu sömürgecilerle elele verdiler. Onlar islamiyeti ve bazı islami örgütlerin faaliyetlerini ulusal kurtuluş devrimlerine ve toplumsal ilerlemeye karşı yöneltmeye çalıştılar.

Yakın zamana kadar müslümanların birlik özlemleri ise esas itibariyle çeşitli gerici rejimleri, anti-komünist bir platformda toplamayı amaçlayan «Panislamik» harekette somutlanıyordu. Ne var ki Panislamcı hareketin, doğu halklarının bir çeşit özerk birliği olduğu yolundaki savlar kimseleri kandıramadı. Bunların gerici özü, özellikle soğuk savaş yılları boyunca kendini gösterdi. O zaman ABD'nin ve İngiltere'nin patronluğu altında bir İslam ülkeleri, bloku oluşturulmaya çalışıldı. Önce Bağdat Paktı, ardından CENTO girişimi.

Ne var ki, Yakın ve Orta Doğu'da bloklar kurma politikasının açık bir şekilde bozguna uğramasından sonra bile, yeni sömürgeciler, bir «**İslam Paktı**» fikrini terketmediler. Bu paktın bugün farklı bir biçimde altında kurulmak istendiği doğrudur; önce emperyalist devletler doğrudan bu parkt içinde yer almayacak, bu pakt belli bir bölgesel çerçeve ile sınırlı kalacak, örneğin Kızıl Deniz Havzası, ya da İran Körfezi bölgesi...

Fakat bu maskeleme, böylesi bağlaşıklıkların (ittifaklar) yeni sömürgeci özünü gizleyebilmekten uzaktır. Ulusal Kurtuluş hareketini bölmek için islamiyetten yararlanmak, halk devrimlerini boğmak ve ilerici rejimleri dinamitlemek; bunlar, yeni sömürgecilerin benimsediği «klasik» sömürgeciliğin bir bozgunculuk yönetimiydi ve hâlâ da böyledir.

Yöntemler inceltiliyor

İran'daki antimonarşik devrimden ve Afganistan devriminin güçlenen kazanımlarından sonra, emperyalizmin bu yöndeki tutum ve girişimlerinde gözle görülür bir hızlanma ve **incelme** oldu. Bir başka deyişle, emperyalizm, artık eski yöntemleriyle durumu sürdüremiyeceğinin farkına vardı. ABD Cumhurbaşkanı Danışmanı ve Ulusal Güvenlik İşleri sorumlusu Bzerjinski, CİAya müslüman alemine ve İslamiyete ilişkin detaylı bir araştırma hazırlattı. CİA memurları, Kuran-ı Kerim'in tefsirlerinin içine daldılar.

Müslüman halklara karşı daha ince, yani daha titiz ve daha iyi düşünülmüş yeni propaganda yöntemleri, 110 bin kişilik vurucu bir ABD ordusunun Ortadoğu'da üslenmesi girişimiyle birlikte sürdürülüyor. Bu hiç unutulmamalı... Yani ABD emperyalizmi, bu stratejik petrol bölgesinde, yitirmekte olduğu konumunu dengeleyebilmek için çabalıyor. Yankee'nin islamyetle yakından ilgilenmesinin altında işte böyle bir gerçek vardır. Afganistan devriminin yeni kazanımları ardından bir çok ülkenin TV, radyo ve gazete haber merkezleri bu nedenle CİA haber merkezine doğrudan başlanmıştır. Tüm dünyada şiddetli bir Sovyetler Birliği ve komünizm aleyhtarı kampanyaya girilmesinin nedeni budur. Pentagon bu nedenle «İslam Paktı» girimini sıcak tutuyor. İslam aleminin liderliğinde gözü olan Suudi Arabistan'la Camp David anlaşması sırasında ortaya çıkan uyuşmazlığını gidermek için çabalıyor. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin propagandalarının önemli bir noktasını. Sovyetler Birliğini islamiyetin düşmanı gibi göstermeye ayırmalarının da bu stratejiden bağımsız düşünülemiyeceği açıktır. **Onlar,** böylelikle, müslüman yığınları Sovyetler Birliği ve sosyalizm düşmanlığı silahıyla vurup zayıflatmak, dinsel hareketlerin antiemperyalist, ilerici yanlarını böylelikle törpülemek, islamiyeti kendi sömürgen emelleri doğrultusunda kullanmak amacındadırlar.

İslam Konferansı

Ama Pakistanda toplanan son İslam Konferansı sırasında görüldüğü gibi, ABD ve bağlaşığı gerici islam ülkeleri müslüman dünyasında istedikleri gibi at oynatamıyorlar. Önce, **müslüman** Arap halklarına karşı bir komplo olan Camp David anlaşmalarına tepkileri engellemek amacıyla bu **islam** konferansını kulanma çabaları, müslüman dünyasındaki ilerici güçler tarafından suya düşürüldü. Konferansın, Mısır - İsrail ilişkilerinin normalleştirildiği gün olan 26 Ocak'ta yapılması girişimi önlenerek konferans ertelendi. 26 Ocak'ta bunun yerine, Camp David anlaşmalarına karşı Arap ülkelerinde yığınsal eylemler örgütlendi. Sonra, konferansta, Sovyetler Birliği'ne ve Afganistan hükümetine karşı «somut yaptırım kararları» çıkarma girişimi sonuçsuz bırakıldı. Bazı islam ülkelerinin Konferansa katılmamalarının yanı sıra, Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi önerisine 11 ülke, Afganistan hükümetinin tanınmaması önerisine ise 13 ülke karşı çıktı. Konferans bu durumda, her iki öneri üzerine de islam ülkelerine «tavsiye» kararları almakla yetinmek zorunda kaldı.

Sosyalist Ülkelerin tutumu

Sovyetler Birliği'nin ve diğer sosyalist ülkelerin, islamiyetle, müslüman insanlarla elde silah savaştığı yolundaki emperyalist propagandanın ülkemizde de etkisiz kaldığını söylemek, gerçeklere göz kapatmak olur. Böylesi bir propagandayı sürdüren iç ve dış gericilik, bununla, geniş dindar yığınların gerçeği doğru olarak görmesini önlemeyi amaçlıyor. Onların, müslüman emekçilerle komünistler arasına kama sokmaya, müslüman emekçi yığınları sınıf savaşımından koparmaya, böylece emekçileri bölmeye ve zayıflatmaya çalıştıkları açıktır.

Peki gerçekte durum nedir? SSCB'nin, sosyalist ülkelerin ve komünistlerin müslümanlara, dinsel inançlı olanlara karşı ilkesel tutumu nedir?

İlkesel tutum

Öncelikle şunu belirtmek gerek: Hem devrimi başarmak, hem de bundan çok daha zorlu bir süreç olan sosyalizmi kurmak, toplumun mutlak çoğunluğunun çıkarlarıyla ilgilidir. Hem devrim hem de sosyalizm kuruculuğu zemzem suyuyla yıkanmış «mükemmel» insanlarla değil, **gerçek** insanlarla yapılır. Ve bu tarihsel sürece ne kadar çok insan aktif olarak katılırsa o kadar sağlam ve çabuk olarak gerçekleşir.

İkincisi, komünistler, her ülkede, toplumun en bilinçli en yurtsever, en fedakâr ve yiğit insanlarıdır. Halk evlatlarıdır. Bu nedenle onlar, başta partileri olmak üzere, emperyalist güçlerle ve onların işbirlikçileriyle savaşım verirken, bu yüce davaya çekilmesi gereken dinsel inançlı geniş emekçi yığınların durumlarına karşı ilgisiz kalamazlar, kalmamışlardır. Marksist-Leninistler daima şu görüşten yola çıkarlar: Ne denli güçlü olursa olsun, hiçbir ideolojik güç, öğreti; emekçi insan da, mevcut olan maddi yaşam koşullarını iyileştirme, yaşamsal haklarını ve çıkarlarını savunma yönündeki doğal ve yokedilemez isteği bastıramaz. Ekonomik ve politik çıkarlar için savaşım yığınlar için o kadar önemlidir ki, eğer çıkarlarıyla çatışıyorsa dinsel ve benzeri motifler ikinci plana düşerler.

Sınıflı toplumlarda, toplumsal bilincin dinsel biçimi, **hem** sömürüye dayanan yapının kendi sakatlığının bir **ifadesi, hem de onun bir protestosudur.** Hoşnutsuzluk ile, baskı ve sömürüden kurtulma isteği, inananlarda kendine özgü, yanlış ifade biçimleri bulur. Komünist Partisi ise, kişinin toplumsal aktifliğinin, onun sosyalist bilincinin düzeyi ve kültür ufuklarının genişliği ile doğrudan bağlı olduğu gerçeğinden hareket eder. İnanan insanı yüzyılların yanılgısından ve emperyalizmin maksatlı propagandasının etkisinden kurtarmak, işçi sınıfının dünya görüşü etrafında birleştirmek için çalışır. Farklı, fakat her durumda demokratik, bilimsel ve insancıl olan **ikna, eğitim ve öğretim araçlarından** yararlanır. Komünistler, inananların kendilerine karşı değildir, fakat insanların çok yönlü gelişmelerini, iç dünyalarının zenginleşmesini önleyen yanlış ve yanılsatıcı düşüncelerin ve zayıflıkların giderilmesi için çalışırlar.

Bugün kapitalist ülkeler işçi sınıfı; Lenin'in «Bizim için yeryüzünde cenneti yaratmak, gökyüzündeki cennetin nasıl olduğu konusunda proleterlerin fikir birliğini sağlamaktan daha önemlidir» sözünü kılavuz ediniyorlar, tekellere ve faşizm tehlikesine karşı demokrasiyi ve halkın çıkarlarını savunmak için dindar yığınlarla işbirliği yapıyorlar. Ortak **eylemlere girişiyorlar. Yani emperyalizmin,** emekçi yığınları inançları temeli üzerinde bölmesine işçi sınıfı izin vermiyor!

SSCB'de müslümanların durumu

Böylelikle, yukarda sorduğumuz sorunun yanıtını, bir ölçüde vermiş oluyoruz. Sovyetler Birliğinde müslümanların durumuna ilişkin şu bilgilerle, bu yanıt, daha da pekişecektir:

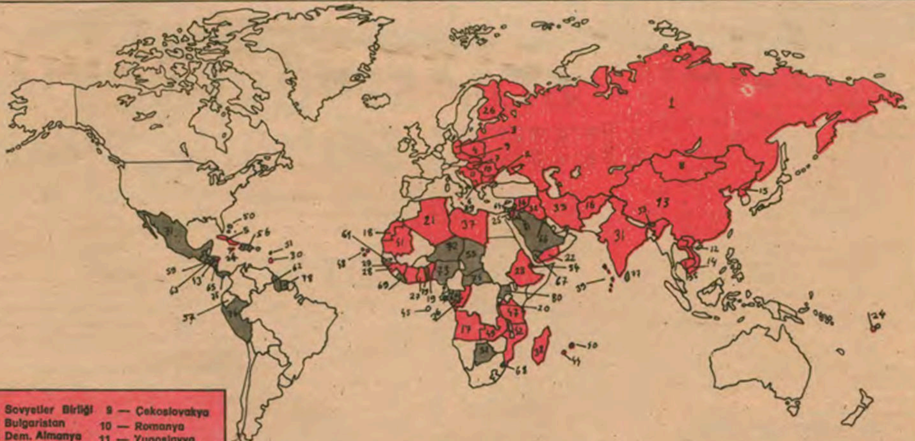
Müslümanların durumu ÇARLIK Rusya'sında (yani devrimden önce) çok kötüydü. Yarı-sömürge esareti altındaydılar ve toplumsal zulme, ulusal zulüm ekleniyordu. Ekonomik sömürü, manevi kölelikle yanyanaydı. Çarlık memurları halkı birbirine düşürmek, bölmek için dini çekişmeyi ve nefreti kışkırtıyorlardı. Hatta, örneğin 15. ve 16. yüzyıllarda Tatarların bir bölümü tehditle, terörle, ekonomik baskı ve hile ile Hristiyan yapılmışlardı. Daha sonra, Çar'ın «böl ve yönet» taktiğine uygun olarak Müslüman Tatarlarla Hristiyanlaştırılan Tatarlar arasına nifak tohumları sokulmuş ve halk birbirine düşman hale getirilmişti.

Orta Asya'daki durum ise, daha da beterdi. Çarlık burayı bir «iç sömürge»ye çevirmişti. Buradaki müslümanların hakları ve gelenekleri aşağılanır horlanır ve kendilerine ikinci sınıf yurttaş muamelesi yapılırdı. Birçok büyük düşünür şair ve mimarlar yetiştiren Orta Asya halklarının kültürleriyle alay edilirdi. Çarın ve zengin sınıfın emrine uygun olarak Çarlık memurları, müslüman okulları üzerinde sert denetim uygularla, ibadet edenleri izlerlerdi.

Ne varki 25 Ekim 1917'de işçi ve köylüler iktidarı ele geçirip ilk Sovyet Hükümetini kurduktan sonra, Sovyet Devletinde yaşayan müslümanlar üzerindeki dinsel ve ulusal zulme son verdiler. 3 Aralık 1217'de **«Rusya ve Doğu'nun Tüm Emekçi Müslümanlarına»** kararnamesi yayınlandı. Müslümanların dinsel inanç ve geleneklerinin, ulusal ve kültürel kurumlarının özgür ve dokunulmaz olduğu açıklandı. Böylelikle Hıristiyanlık, Müslümanlığa karşı artık üstün olmayacaktı.

Dünyanın ilk işçi-köylü hükümeti (Sovyet Devleti) için ülke içinde yaşayan halkların sadece yasal eşitliğini ilan etmek, elbet yeterli değildi. Yepyeni bir hayat biçimi örgütlenmeli, tüm halkların, müslümanların kültürel, ekonomik ve siyasal gelişmesinin koşulları yaratılmalıydı. Düşman, bu yoldaki çabaları engellemeye çalıştı. Düşman; emperyalistlerdi (14 kapitalist ülke). Çardı. Düzeni yıkılan zengin sınıftı. Bunlar ülkede iç savaşa yolaçtılar. Yabancı istilacılar ve Rus karşıdevrimcileri, çoğunlukla müslümanların yaşadıkları Orta Asya'da ele geçirdikleri bazı bölgelerde, Sovyet Hükümeti tarafından köylülere dağıtılan toprakları geri aldılar. Köylülerin sürülerini çaldılar. Yakıp yıktılar. Halka terör estirdiler. Rus İmparatorluğunun eski eyaletlerindeki müslümanlar, bu istilacılardan ve gericilerden kurtulmak için yardıma ihtiyaç duydular. Sovyet hükümeti ve diğer halklar, müslümanları destekledi. Kızıl Ordu (işçilerden ve köylülerden kurulan yeni ordu) emperyalistlerin ve gericilerin Sovyet iktidarını yıkma ve Orta Asya halklarını köle yapma planlarını engelledi.

İç savaştan ve emperyalist askeri işgalden (1918-1920) hemen sonra.

1 — Sovyetler Birliği	9 — Çekoslovakya
2 — Bulgaristan	10 — Romanya
3 — Dem. Almanya	11 — Yugoslavya
4 — Polonya	12 — Laos
5 — Küba	13 — Çin
6 — Arnavutluk	14 — Vietnam
7 — Macaristan	15 — Dem. Kore
8 — Moğolistan	

16 — Afganistan	33 — İran
17 — Angola	34 — Jamaika
18 — Batı Sahra	35 — Kamboçya
19 — Benin	36 — Kongo HC
20 — Burundi	37 — Libya
21 — Cezayir	38 — Madagaskar
22 — Dem. Yemen	39 — Malta
23 — Etiyopya	40 — Mauritus
24 — Fiji	41 — Moritanya
25 — Filistin	42 — Mozambik
26 — Finlandiya	43 — Nikaragua
27 — Gana	44 — Reunion
28 — Gine	45 — Sao Tome
29 — Gine-Bissau	46 — Suriye
30 — Grenada	47 — Tanzanya
31 — Hindistan	48 — Yeşil Burun
32 — Irak	49 — Zambiya

50 — Bahama	66 — Kuveyt
51 — Barbados	67 — Kuzey Yemen
52 — Botswana	68 — Lesoto
53 — Butan	69 — Liberya
54 — Cibuti	70 — Lübnan
55 — Çad	71 — Meksika
56 — Dominik	72 — Nijer
57 — Ekvator	73 — Nijerya
58 — Ekvator Ginesi	74 — Orta Afrika
59 — El Salvador	75 — Panama
60 — Gabon	76 — Peru
61 — Gambiya	77 — Sri Lanka
62 — Güyan	78 — Surinam
63 — Honduras	79 — Togo
64 — Kıbrıs	80 — Uganda
65 — Kosta Rika	81 — Ürdün

DÜNYA BÖYLE DÖNÜYOR

BREJNEV yoldaş şunu vurguladı: **«Uluslararası durumda Amerikan emperyalizmi tarafından kasıtlı olarak yaratılan gerginlik, sosyalizmin konumlarının sağlamlaşması, ulusal kurtuluş hareketinin büyümesi, yumuşama ve barış uğrunda savaşım veren güçlerin sağlamlaşması karşısında Amerikan emperyalizminin duyduğu endişeyi ortaya koymaktadır.»**

Nitekim ABD Başkanı Carter, yumuşamayı kökten baltalamayı amaçlayan ve dünya egemenliğine yeniden soyunan 5 yıllık bir silahlanma programı ve bunun bütçelerini ilân etti. Bu programı, yoğun bir antikomünist ve antisovyetik kampanyanın ardına gizlemeye özen gösterdi. Peki ama neden? Değişen nedir?

İnsanlık 20 yıl ara ile iki dünya savaşı gördü. 2.nci Dünya Savaşı'ndan sonra, sosyalizm bir sistem durumuna geldi. Sosyalist sistem ve gelişen dünya ilerleme güçleri hem emperyalizmi yeni bir dünya savaşı kışkırtmaktan alakoydular hem de onun karşı-devrim ihracını büyük ölçüde önleyecek bir güce eriştiler. ABD emperyalizmi, bu gelişmeyi «Soğuk Savaş» yöntemlerine başvurarak kırmaya çabaladı. Yanısıra bölgesel savaşlara ağırlık verdi. Fakat bu açık haydutluk politikası kısa sürede iflas etti. Dünya devrimci güçlerinin Vietnam'da ABD emperyalizmine karşı kazandıkları utku, bu iflasın simgesi oldu. Yedikleri sert darbeler, emperyalist ülkeleri, yumuşama politikasını kabule zorladı.

45'lerin, 1960 ve 1980'in dünya haritaları birbirinden çok farklıdır. 50'li yılların sonunda, dünyanın yaklaşık yarısı, emperyalizmin sömürgesi durumundaydı. 1980'de ise, hemen tümünün bağımsız konumlarda olduğunu görüyoruz. Bu süreç içinde bir çok ülke emperyalizmle bağlarını kopardı, birçoğu sosyalizm yoluna girdi.

Yukarıdaki harita bu gelişmenin günümüzdeki kesitini veriyor. Emperyalizm, **pembe renkle** gösterilen ülkelerdeki konumlarını büyük ölçüde yitirdi. Bu ülkelerin bir bölümü, bugün, «Sosyalist eğilimli ülkeler» olarak niteleniyor. **Gri renkle** belirtilen ülkelerde ise, emperyalizm, artık istediği gibi at oynatamıyor. Baskı girişimleri karşısında halk yığınlarından ve buna bağlı olarak kimi ülkeler hükümetlerinden gördüğü tepki, onu çok daha dikkatli davranmaya zorluyor. Fakat emperyalizmin, **beyaz renkte bırakılan ülkelerdeki konumlarının da pek sağlam olmadığını** belirtmek gerek. U.S. News of Report adlı Amerikan dergisi, bu ülkeleri **«Emperyalizmin Kaleleri»** olarak niteliyor. Ama ülkemizden de belli oluyor ki, bu «kaleler» çatırdıyor. Bunlar, birer-ikişer yıkılmaya adaydır. Sınıf savaşımı, uluslararası düzeyde, kıran kıranadır. 1980'in başındaki bu tablo, içten içe kaynıyor, devrimin sancısı pek çok ülkeyi sarıyor. Dünyanın çehresi, barıştan ve ilerlemeden yana daha nice değişmelere gebedir. Evet dünya dönüyor. Ama işte dönüş böylesinedir. ABD emperyalizminin, sarıldığı soğuk savaş yöntemleriyle bu haydutluk politikasıyla, dünya ilerleme sürecini durdurması olanaksızdır. Brejnev yoldaş **komünistlerin 80'li yıllara iyimser baktıklarını** söylüyor.

Sovyet Devleti, ekonomik açıdan çok zor durumda olmasına rağmen, Orta Asya bölgelerine çok büyük yardımlar ulaştırdı. Sadece 1918'de 50 milyon Ruble gönderildi. Makina, uzman, tohum yollandı. Sulama sistemleri onarıldı. Tacikistan ve Kırgızistan'ın dağlık bölgelerinde yollar inşa edildi.

Lenin önderliğinde Komünist Partisi, bu bölgelerde sosyalist toplumun kurulması yolunda her türlü yardımı sağlarken, bu değişikliklerin, müslümanlarınki de dahil, her türlü yerel geleneklere, inançlara ve törelere ihtimam gösterilerek yerine getirilmesine büyük önem verdi.

Lenin, 1918'de yazdığı laiklikle ilgili hükümet kararnamesinde, (madde 13), ibadet edenlerin kendi dini ihtiyaçlarının karşılanmasının ve özgürce kullanılmasının, Sovyet hükümetinin görevleri arasına koydu. Halen yürürlükte olan bu kararname doğrultusunda birçok müslüman dini dernekleri ve atalarınca inşa edilen camileri özgürce kullanma olanağına kavuştular. Camiler hükümetçe onarıldı ve restore edildi. Çarlık tarafından zorbaca gaspedilmiş olan ve Hz. Muhammed Peygamberi izleyenlerce özellikle hürmed edilen, yadigarı Halife Osman'ın Kuranı, müslümanlara iade edildi. Eski İslam mimari anıtları onarıldı, camilerdeki namaz alanı yerleri genişletildi.

Bugün Sovyet Müslümanları, tüm Sovyet halklarıyla birlikte, silahlanma yarışına karşı, dünyada barışın korunması için, halkların güvenliği için, ekonominin, bilimin ve kültürün değişik alanlarında var güçleriyle çaba harcıyorlar. Dini bir okula özgürce gitmek olanakları olduğu halde laik bir eğitim yapmayı tercih eden ve doktor, mühendis, bilim adamı vb. olanların en bilinçlileri ise (kadın erkek ileri işçiler, kolhozcu köylüler ve aydınlar) Komünist Partisi saflarına katılıyorlar.

Sovyetler Birliği'nde düzenlenen uluslararası toplantılara katılanlar, Şovyet halkının nasıl yaşadığını bizzat görüyorlar, düşüncelerini ve sorunlarını anlıyorlar ve Sovyet Müslümanlarının barış için, emperyalizme, sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı verdikleri savaşımı doğru olarak değerlendiriyorlar. Dahası, Asya ve Afrika'dan bir çok müslüman lider, dünyanın ilk sosyalist devletinde, dine inanan halkın dinsel ihtiyaçlarını karşılamak ve devletin tüm işlerinde yer almak için sahiboldukları çok büyük olanakları görüyorlar. Bilindiği gibi Haziran 1977'de, SSCB'de, yaklaşık tüm dinlerden, Müslümanlar da dahil 107 ülkeden temsilcilerin katıldığı «Dini liderlerin barış, silahsızlanma ve uluslararasında hakça ilişkiler» üzerine bir dünya konferansı toplandı. Bu konferanslarda yer alan Nijerya Merkez Camii İmamı El Hacı Ali Alulukudi, şunları belirtti:

«Batı propagandası, Sovyetler Birliği'nde Müslümanlara baskı yapıldığını, ülkede ibadet edenlerin hiçbir hakkı olmadığını ısrarla söylüyor. Bazı insanlar bunlara inanıyor. Bu, benim, Sovyetler Birliği'ne ilk gelişim.. Fakat yine de çok şey gördüm ve çok şey anladım. Camileri açıkça işlevlerini görüyor, seçkin din bilginleri var ve hiç kimse onlara baskı yapmıyor.»

El Hacı Ali Alulukudi'nin sözleri böyle. Buna bir de Ecevit Hükümeti zamanında Devlet Bakanlığı yapan Lütfü Doğan'ın, Sovyetler Birliği ile ilgili izlenimlerini eklemek yararlı olacak. Lütfü Doğan olumlu izlenimlerini aktarırken, müslümanlar üzerinde hiçbir baskı olmadığını belirtiyor, sosyalizmde (Sovyetler Birliği'nde) din ve vicdan özgürlüğünün varlığını onaylıyor. Sovyet Devleti'nin dinsel kurumlara gereken ihtimamı gösterdiğini kaydediyordu.

Gerçekler apaçık ortada. Ama ülkemizde yaygın bir kültürel gerilik süregidiyor. Bu kapitalist düzenin, burjuvazinin işidir. Milyonlarca insanımız hâlâ okuma-yazma olanağından yoksun. Burjuvazi gerici ideolojisini bastırıyor, kasasını dolduruyor. Türkiye emperyalizme bağlı. Güçlü ve geliştirilmiş yalan makinaları, tüm emekçi halkımızın beynini oyuyor. Emperyalizm ve onların işbirlikçileri, Demireller, Koçlar, Sabancılar, Türkeşler, egemenliklerini böyle de sürdürme olanağına sahipler. Bütün bunlara, sadece işçi sınıfı duraksamadan, dimdik karşı koyuyor. Gerçekleri emekçi yığınlara ulaştırıyor. Olanaklar yeterli değil ama az da değildir. Bu olanaklardan iyice yararlanmak, bunları daha iyi değerlendirmek gerek. Gerçekleri yığınlara ulaştırmak onlarla daha sıkı bağlanmak için çabaları daha da artırmak gerek.

YÖRÜKOĞLU MU?-BERZANİOĞLU MU?

"SOL" SERÜVENCİLİĞİN ULUSAL SORUN ÇIKMAZI

BUGÜN ülkemizde kıran kırana bir savaş yürütülüyor. Faşist tehlikenin boyutları artıyor. Hergün çok sayıda yurtsever katlediliyor. Dost da düşman da biliyor ki bu savaşımın başını TKP çekiyor. Böylesi bir ortamda «İşçinin Sesi» gazetesi, onun etrafındaki küçük-burjuva unsurlar ana hedefi TKP'ye saldırı olarak saptayıp, saldırıya kalkıyor. Ülkemizde devrimci güçler arasındaki ilişkilerin geliştiği kimi alanlarda eylem birliklerinin oluştuğu bugünlerde «İşçinin Sesi» grupçuğunun burjuva yöntemlerle, sağdan, soldan devşirme «bilgilerle» «ideolojik savaşım» adı altında TKP'ye karşı saldırıya geçmesi rastlantı olabilir mi?

Bu yazıda anti-TKP serüvenci «İşçinin Sesi» grupçuğunun bütün olumsuzlukları ele alınmayacak. Yalnızca Kürt ulusal sorunuyla ilgili kimi «buluşları» na değinilecek.

«KENDİLİĞİNDEN BİR GELİŞME»

«İşçinin Sesi» grupçuğunun «önderi» R. Yürükoğlu (Kürdistan'da Yürükoğlu'na Berzanioğlu denildiği için biz de bundan sonra bu adı kullanacağız). «İşçinin Sesi» nin 107-108'inci sayısında şunu gizlemeden yazıyor: **«Yine son haftalarda duyduk ki, İşçinin Sesi, dört ilde çoğaltılıyor. Türkiye'nin dört yerinde çoğaltılıyor. Bu kendiliğinden bir gelişmedir.»** Bu itirafıyla Berzanioğlu bugün artık iyice aydınlanan bir gerçeği farkında olmasa da kabullenmek durumuna düşüyor. Berzanioğlu buna **«kendiliğinden bir gelişmedir»** diyor. Bu noktaya dikkat etmek gerekiyor. Acaba bu **«kendiliğinden gelişme»**den kimler yararlanmaya çalışıyor? **«Kendiliğinden gelişme»** yi herkesin kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeye çalışabileceğini düşünmüyor mu? Bize göre bütün bunlar **«kendiliğinden bir gelişme»** değil, bilinçli, gönüllü bir bozgunculuktur. Bunu kanıtlamak için işte birkaç örnek:

«İşçinin Sesi»nin **«gönüllü dağıtıcıları»**ndan biri, **Diyarbakır'da** kitapçılık yapan (!) bir lumpendir. Karanlık güçlerle ilişkili olan ve bütün Diyarbakır'lı ilericiler tarafından gayet iyi tanınan bu lumpenin dükkanına gelen herkese **«bağış»** olarak «İşçinin Sesi»ni vermesi, acaba «kendiliğinden bir gelişme» midir?

Başka bir örnek: **Lice'de** bir İGD üyesi, kendisine «İşçinin Sesi»ni veren bir KDP'liye: **«Neden bu gazeteyi yaygın bir şekilde dağıtıyorsunuz? Siz İşçinin Sesi'ne mi geçtiniz, yoksa İşçinin Sesi KDP'li mi oldu?»** diye soruyor. KDP'li hiç çekinmeden şu yanıtı veriyor: **«Sosyal şoven TKP'ye karşı olduğu için dağıtıyoruz»**. Bu da «kendiliğinden bir gelişme» midir?

Van'da dağıtacak kadar «İşçinin Sesi» olmadığı için aynı antikomünist güçler fotokopileri çekip dağıtıyorlar. Örnekleri çoğaltmak mümkün...

Bugün Kürdistan'da Politika gazetesi okuyanlar bile saldırıya uğruyor, gözaltına alınıyor. Ergani'de üzerlerinde birer adet Savaş Yolu bulunan iki İGD üyesi 1,5 aydır sıkıyönetim zindanlarında yatıyorlar. Ama evinde tomarlarla «İşçinin Sesi» yakalatanlar ancak 2 gün gözaltında (!) tutuluyor. Acaba bu da «kendiliğinden» bir bırakma mıdır?

Berzanioğlu yukarıda sözünü ettiğimiz yazısında şöyle diyor: **«Kürt komünistlerinin ve devrimci hareketinin tutumu da önemli bir göstergedir. Kürt devrimci hareketi, Kürt komünistleri ilk kez Türkler arasında, Kürt halkının çıkarlarını açıkça, namusluca ona buna yaranmaya çalışmadan koyanı gördü»**. Berzanioğlu bu sözlerini Lice'den «İşçinin Sesi» ne mektup yazan bir «Kürt komünisti» nin şu cümlesine dayandırıyor: **«İlk kez Kürt sorununu doğru, açık ve cesaretle ele alan siz oldunuz.»**

Evvela şunu söyleyelim. Marksizm-Leninizme katkılarda bulunma (!) hastalığına tutulmuş olan Berzanioğlu önüne gelene komünist diyor, payeler dağıtıyor. Sırtında yumurta küfesi olmayan için bunlar kolaydır. Ama şunu öğrenememiş: «İşçi sınıfından yana olmayan, onun politik örgütüne, gericilerin, KDP'lilerin barikatlarından saldıranlar burjuvaziden yanadırlar. Bunu kavramaktır ki insanı savaşımda doğru saflarda tutar.»

Sonra, Berzanioğlu, mektup yazanın «Kürt komünisti» olduğunu nereden biliyor acaba? Kanımızca, Berzani milliyetçiliğinin ideologlarından olan ve şu anda onunla aynı yerde yaşayan «Baba» **İsmet Şerif Vanlı'dan** almış olduğu bilgilere (!) dayandırıyor. İşçinin Sesi'nin «Kürt komünistleri» olarak ilan ettiği unsurlar, Kürdistanın savaşımını emperyalizme satan, objektif koşullardan yararlanıp, yani Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı ve ayrıcalıklardan yararlanıp Kürt ve Türk halkı arasına kama sokanlardır. Sömürgecilik tezini işçi sınıfının ayrı örgütlenmesi için kılıf olarak kullananlardır. **«Türk solunu Kürdistan'a sokmayız»** diyenlerdir. Kürt devrimci demokrat hareketinin önderlerinden Şivan'ı, Ali Asker'i ve daha nicelerini kahpece katledenlerdir. Halkını yüzüstü bırakıp Amerikan emperyalizminin kucağına kaçan ve orada geberenlerdir. Ey Berzanioğlu... Senin «Kürt komünistleri» olarak ilan ettiklerin bunlar mıdır? Bu mudur Kürt halkının çıkarlarını «namuslu» bir şekilde savunmak? Senin komünist olarak ilan ettiğin (İ.S.'ne mektup yazan da dahil olmak üzere) 1979 Martında Lice'de yapılan mitingi engellemek için, bütün olanaklarıyla çalıştılar. Köy köy gezerek mitingde kavga çıkacak deyip köylülerin mitinge katılmasını engellemeye çalıştılar. Köylülere «Bunlar faşizme geçit yok diyorlar, neden komünizme geçit yok demiyorlar» diyenlerdir.

Aslında olup biten açıktır. Berzanioğlu'na **«Kürt halkının düşmanı olan azılı antikomünistlere** «Kürt komünistleri» dedirten, küçük-burjuva bozgunculuğu ve TKP düşmanlığıdır. Kürdistan'da da tencere yuvarlanmış kapağını bulmuştur.

Şunu çok iyi kavramak gerekir. İsmet Şerif Vanlı gibi Kürt halkının düşmanlarından ve onun çömezlerinin mektuplarından Kürt komünistlerini tanımak mümkün değildir. Çok istiyorsanız biz söyleyelim. Kürt komünistleri bugün Kürdistan'da savaş bayrağını şerefle taşıyanlardır. Faşistlerin ve Apocuların kurşunlarına göğüslerini gererek mücadele yürütenlerdir. Kavga saflarında vurulup, arkadaşlarının kollarında son nefeslerini verirken **«Dostlar sağ olsun»**, **«Yaşasın TKP»** diyenlerdir. Bugün Kürdistan zindanlarında komünist morallerini tertemiz tutanlardır. İşçi sınıfı hareketiyle, Kürt yurtsever hareketinin örülmesi için sabırla, inatla çalışanlardır. Batman'da, Lice'de, Van'da nicel ve nitel düzeyiyle o güne kadar görülmemiş mitingler düzenleyenlerdir. TKP'nin kuruluş yıldönümlerini bütün baskılara rağmen yığınsal kutlayanlardır. Türkiye işçi sıfının saflarında savaşa atılan sayısız Kürt evlatlarıdır. TKP'nin Kürt ulusal sorunu konusundaki politikasını Kürdistanda yükseltenlerdir. «İşçinin Sesi» göremese de, görmek istemese de işte Kürt komünistleri bunlardır.

ANA SORUN

«İşçinin Sesi» grupçuğunun «Kürt Sorunu uzmanı» Süleyman Sakalı, Marksizm-Leninizme son derece büyük katkılarda (!) bulunarak Amerika'yı yeniden keşfediyor: **«Türkiye Kürdistanı, Türkiyenin iç sömürgesidir»** diyor, **«bugün ana sorun sömürge sorunudur»** diyor. Bu ana sorunu yakalamış olmak yığınları ve Kürt komünistlerini öylesine yakalamış ki İstanbul'dan R.U. imzasıyla yazan bir «İşçinin Sesi» okuru 117-118'inci sayıda şu noktaya kadar varıyor: **«Kürdistanın iç-sömürge olduğunu klasiklerden ve İşçinin Sesi'nden okuyarak öğrenince benim gibi diğer arkadaşların kafalarındaki sorun yanıt buldu»**. Bir diğer «İşçinin Sesi» okuru ise ortadoğu komünist partileri içinde Kürdistan'ın iç sömürge olduğunu ilk ilan edenin «işçinin Sesi» olmasından dolayı onları kutluyor (!). Bir yandan kutlamalar, öte yandan yazdıklarının klasik düzeyine çıkartılması (çünkü iç-sömürgeyi hangi klasiklerden okumuşlar pek merak ettik) öyle kolay ulaşılır başarılar değildir. Kürdistan iç-sömürgedir dedin, ardından da TKP sosyal-şovendir, ulusların kendi yazgılarını kendi belirleme hakkını tanımaz dedin mi akan sular durur, omuzlarındaki yıldızların sayısı bir artar ki sen bile şaşırır kalırsın. Değil mi ki Berzani milliyetçiliğinin **«bunlar Kürtlerin devlet olmasını istemiyor»**, **«bunlar Kürtleri kabul etmiyorlar»** demagojisine alet oldun. Kürt halkının gerçek kurtuluş yolunu gösteren TKP'ye iftirat kampanyasına katıldın, omuzlarında Berzani milliyetçiliğinin yıldızları parlar parlamasına ama gerçek Kürt komünistlerinin, Kürt devrimci demokrat hareketinin gözünde, sen de Berzanioğlu olup çıkıverirsin.

TKP'ye sosyal-şoven saldırısı, ulusların kendi yazgılarını tanıma hakkını kabul etmediği iftirası **yeni değildir**. Yıllardan beri başta Berzani milliyetçiliği, her soydan milliyetçi akımlar, bu demagojiyi sürdürüyorlar. Herhalde cennet adasına bu görüşler biraz geç ulaşmış. Bu gecikme «İşçinin Sesi» grupçuğunun iç sömürge «tezi» için de geçerlidir. Bugün Kürdistan'da bu görüşü savunan birçok grup var. Ama Kürdistanın iç sömürge olması konusunda anlaşmaları bu grupların birleşmesi ve tek bir hareket halinde kaynaşmasını sağlamıyor. Bu sorunu yükseltmekle Kürt halkının özgürlük hareketine adım attırılamıyor, attırılamaz. Bugün Kürdistan'da kimse Kürdistan'ın sömürge olup olmadığını artık tartışmıyor. Böylesi anlamsız tartışmalar geride kaldı. İşte bu halkaya sarılmakla «İşçinin Sesi»nin Kürt ulusal sorununu çözümleyişi, onun Türkiye genelinde getirdiği konularda da hangi halkalara sarılmış olduğuyla yakından bağlıdır. Türkiye genelindeki yanılgıları, kaçınılmaz olarak Kürt ulusal sorununu ele alış tarzlarına da yansıyor.

Bugün Kürdistan'daki ana sorunun ne olduğunu öğrenmek istiyorlarsa biz söyleyelim. Bugün Kürdistan'da ana sorun ortak savaşım sorunudur. Kürdistan sömürge olsa da olmasa da bu durum iki halkın ortak savaşımına engel değildir. Hangi milliyetten olursa olsun tüm işçilerin tek bir örgütte, Türkiye işçi sınıfının öncüsü TKP'de birleşmesine engel değildir. Lenin'in yapıtlarını «mıncıklamayı» marifet sayan bu grupçuğun, bu konuda Lenin'e **başvuramaması**, onu kendine **kalkan edememesi** de oldukça anlamlıdır.

Bugün Kürdistan'da tartışılan ana sorun ortak savaşım sorunudur. Kürt halkını özgürlüğe götürecek yol bu ortak savaşımdan geçiyor. Faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı savaşımda işçi sınıfı hareketi ile Kürt devrimci demokrat hareketinin örülmesinden geçiyor. Bugün ana sorun, ortak savaşımda eylem birliğini yaratma, cepheyi kurma sorunudur, tüm milliyetlerden işçileri tek bir örgüt içinde birleştirme sorunudur. Bugün ana sorun Kürdistan'da oynanmak istenen oyunlara, tezgahlanmak istenen provokasyonlara ortaklaşa karşı koyma sorunudur. Bugün ana sorun, her türlü gericiliğe, şovenizme, ulusal ezgiye ve ayrıcalıklara karşı savaşmak sorunudur.

Sizler Kürdistan'daki savaşımın boyutlarını, ortak savaşımın olanaklarını bilmediğiniz için ağzınıza geleni söylüyorsunuz. Bu konuda Berzani milliyetçiliği size bilgi vermiyorsa bu şaşırtıcı değildir. Çünkü Berzani milliyetçiliği, işçi sınıfı hareketinin Kürdistan'daki örgütlenmesinden ölümden korkar gibi korkuyor. Elbette Kürdistan'da eylem birliği henüz istenen düzeyde sağlanmış değildir, ama teorik de olsa, birlikte olması gereken herkes anlamıştır ki, ortak savaşım olmadan, eylem ve cephe birliği sağlanmadan Kürt halkının özgürlüğüne kavuşması mümkün değildir. İşte bu anlayışladır ki bugün eylem birlikleri için somut adımlar atılıyor. Zorluklar çoktur, ama işçi sınıfı iyimserliğini koruyor. Bugünlere kolay gelinmedi. Bugünlere ilkeli, doğru bir politika sonucu gelindi. Bugünlere bir yandan Kürt halkı üzerindeki ırkçı-şoven baskıların tümüne kararlı bir şekilde karşı durularak, diğer yandan Kürt halkı üzerindeki anti-komünist, Berzani milliyetçiliğinin ideolojik etkisiyle ödünsüz savaşımı önüne koyan doğru politikayla gelindi. Bu Leninci politikayla önümüzdeki zorlukları da aşacağız. Varsın Berzani milliyetçiliğiyle anti-TKP konumlarda birleşen «İşçinin Sesi» **«ana sorun sömürge sorunudur»** desin. Halkımızın dediği gibi it ürür kervan yürür.

ULUSAL SORUNDA LENİNCİ TUTUM

«İşçinin Sesi» nin işçi sınıfımızın politik öncüsüne yaptığı saldırının temelini, «TKP ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirleme hakkını kabul etmiyor, ulusların eşitliğini istemek, ulusal sorunu kültürel soruna indirgemektir» iftiraları oluşturuyor.

Herşeyden önce bugün Türkiye'de kimin ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkını **Leninci anlamıyla** savunduğunu, kimin bunu **aklı sıra Kürtlere yaranmak için** kullandığını herkes gayet iyi biliyor. «İşçinin Sesi»nin böylesi bir iftiraya başvurmasının nedeni kendi küçükburjuva milliyetçi anlayışları olsa gerektir. Nitekim **«İşçinin Sesi»** grupçuğunun TKP'nin Leninci politikasını, ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirleme hakkını nasıl kavradıklarını son derece açık bir şekilde ortaya koyan şu satırları bir okuyalım: **«TKP Kürtlerin ayrılmak dahil**

bütün haklarını tanıyor. Kürtler Türkiye'de en ağır baskılarla karşılaşıyorlar. Ayrılmak isterlerse kendi bilecekleri iştir. Ama TKP, Kürtlerin ayrılmaların dan değil birlikten yana olduğunu açık ça söylüyor.

Kürt işçi sınıfı Türkiye'nin çeşitli yörelerine dağılmıştır. Kürdistan bölgesinde zayıftır. Öyleyse Kürdistan ayrılırsa, işçi sınıfı egemenliğinde bir dü zene kavuşması pek kolay olmayacaktır. Öyleyse TKP Kürdistan'ın ayrılmasından yana olursa, Kürt işçilerine, yoksullarına iyilik etmiş olmaz». (İşçinin Sesi imzasıyla, İ.S. sayı 83, Ocak 1978)

«İşçinin Sesi» grupçuğunun ve onun editörü Berzanioğlu'nun Kürt ulusal sorununu Türkiye devrimci savaşımın da bu sorunun yerini ne denli iyi kavradığını(!) ortaya koyan bir şaka örnek, Berzanioğlu'nun (dünya komünist hareketini bilgilendirmek için olsa gerektir) İngilizceye çevirip bastırdığı «klasik» yapıtı «Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye» broşürüdür. Diğer bir çok noktayı es geçmesinin yanısıra Berzanioğlu bu yapıtında bir kez olsun Kürt ulusal sorununu, Kürt devrimci demokrat hareketini ağzına almamaktadır. Devrimci durum vardır yargısına varması için Berzanioğlu'na kaba eko nomik göstergeler yettiğinden, böylesi bir saptamaya giderken nasıl ki yığınların hareketini hesaba katmıyorsa, Kürt ulusal hareketini de hesaba katmamaktadır. Oysa bilindiği gibi Lenin, 1905 Devrimi'nin derslerinden söz eder ken bu dönemde Çarlık Rusyası'ndaki ezilen halkların olağanüstü hareketliliğine işaret eder. Yoğun işçi grevlerin den ve köylü hareketlerinden sonra, o zamana kadar hareketsiz kalmış ezilen halkların yarısından çoğunun nasıl ayaklandığını belirtir. Elbette bu Lenin'in ve onun başını çektiği bolşeviklerin baştan beri ulusal sorunun Çarlık Rusyası'nda taşıdığı önemi kav rayıp, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Par tisi'nin programında ezilen halkların taleplerini gözönünde bulundurmaları ve bu talepler doğrultusunda örgütsel çalışmalarını yürütmüş olmalarıyla bağlıdır.

Berzanioğlu ve «İşçinin Sesi» grup çuğu ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirleme hakkını böylesi es geçmelerinin faturasını utanmadan TKP'ye kesmeye yelteniyorlar. Emine Engin, «İşçinin Sesi»nin 99'ncu sayıdaki yazısında Lenincilikleriní ortaya koymak için (!) ulusların kendi kaderlerini belirlemek hakkını yürekten kabul etmek gerekir gibi derin yargılara varıyor. Ama gelgör ki ulusal ile milliyetçi arasındaki ayrımı dahi bilmeyenlerin, bu bilgisizliklerini veri kabul edip TKP' yi milliyetçilikle suçlamaları da çocuk ça oluyor. «Ulusal çıkarlar», «ulusal ordu», «ulusal bağımsızlık» belgilerindeki «ulusal»ları alıp, kelimenin çağrışımından yararlanarak ulusçu karalama sını yapabileceklerini sanıyorlar. Bilindiği gibi milliyetçilik, «ulusal»ın çarpıtılmış halini ifade eden milliyetçiye dayanır. Ulusal çıkarlar ile milliyetçi çıkarları bir tutabilmek ancak «İşçinin Sesi» grupçuğu gibi neyin ne olduğunu pek bilemeyenler için söz konusu olabilir. Günümüzde, komünistler, ulusal çıkarların en tutarlı savunucularıdır. Ve onların bu tutumu proletarya enternasyonalisti anlayışlarıyla kesinlikle çelişmez. Proletarya enternasyonalizmiyle çelişen ve komünistlere yabancı olan ise, bu ulusal çıkarların abartılarak, çarpıtılarak milliyetçi çıkarlar haline dönüştürülmesidir. Aynı şey ulusal bilinç ile milliyetçi bilinç vb için de geçerlidir. Kürt ulusal sorunu konusunda konuşmaya yeltenen bu grupçuk, böylesi bir anlayışla, elbette Kürt halkının ulusal bilinç uyanışını, da, ulusal çıkarlarını da, bunların gerçekleştirilmesi için yürütülecek savaşım yolunu da kavrayamayacak, ileri tutar yanı olmayan şeyler söyleyecektir. Lenin «sol»ların bir uçtan diğerine sıçradıklarını birçok kez belirtmiştir. «İşçinin Sesi» de Lenin'in koyduğu, bu yasallığa bir istisna teşkil etmiyor. Küçük-burjuva milliyetçiliğinden ulusal nihilizme sıçrayıp geçiveriyor.

«İşçinin Sesi» grupçuğunun «Kürdistan uzmanları», **Ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirleme hakkı** ile **ulusların eşitliği** talebini karşı karşıya koymakla, ulusal eşitlik talebini ulusal sorunu kültürel soruna indirgemek olarak görmekle Lenincilikten ulusal sorun konusunda ne nasiplerine pek bir şey düşmediğini iyice kanıtlıyorlar. Lenin «Ermeni Sosyal-Demokrat Birliği»nin Manifestosu'yla ilgili olarak şöyle diyor: **«Öyle ki, Rusya sosyal-demokratlarının, temel ve her koşulda geçerli ortak programı yalnızca yurttaşların (cinsiyetinden, dilinden, dininden, ırkından, milliyetinden vb. bağımsız olarak) tam bir hak eşitliği ve özgür ve demokratik kendi yazgısını kendi belirleme hakkı talebinden ibaret olmak zorundadır.»** (c. 6, s. 335)

TKP'nin programında da bu Leninci ilkeden hareketle şöyle deniyor: **«Türkiye Komünist Partisi ulusların yazgılarını kendilerinin çizmesi konusundaki Leninci ilkelere bağlıdır. Memleketimizde yoğun, kaynaşmış yığınlar halinde yaşayan uluslara, ulusal azınlıklara (Kürtlere, Lazlara vb.) tam demokratik eşit Anayasal haklar tanınmalı, bu uluslara kültürlerini geliştirmek olanakları tanınmalıdır».**

Lenin **«tam hak eşitliği ilkesi, ulu sal azınlıkların haklarının güvencesiyle kopmaz bir şekilde bağlıdır»** (c. 20, s. 36) der ve bunun her türlü ulusal ayrıcalığı, üstünlüğü yasaklayacak bir mad deyle Anayasada yer almasının zorun luğunu vurgular. TKP de bu Leninci ilkeye bağlı kalarak programında bunu şöyle vurguluyor: **«TKP, ırk ve ulus ayaşılamasına karşıdır. Her ulusun kendi dilinde okuması, yazması, devlet dairelerinde konuşması, yayın yapması serbesttir.»**

İşte ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirleme hakkı ile tam hak eşitliği talebinin, böylesi bütünsel bir şekilde programda yer alması şaşırtıyor bu «sol» serüvenci grupçuğu. «Tam demokratik, eşit Anayasal haklar tanınma lı, bu uluslara kültürlerini geliştirmek olanakları tanınmalıdır» talebini, ulusal sorunu kültürel soruna indirgemek olarak görüyorlar. Lenin «Partide Bund 'un yerine ilişkin karar sureti taslağı» nda Parti'nin ezilen halklar arasında yü rüteceği propaganda ve ajitasyonla ilgili olarak «sosyal demokrat programın tam hak eşitliği ve tam dil, ulusal kültür özgürlüğü vb., vb. konusundaki **genel ve temel maddeleri»ni** esas almak gerektiğini vurguluyor. «İşçinin Sesi» grupçuğu açıktan söyleyemese bile, mantıklarıyla, Lenin'i de ulusal sorunu kültürel soruna indirgemekle suçlamak durumundadır. Sonunda nereye varacağını bilmeden konuşmak işte insanı böylesi içinden çıkılmaz du rumlara düşürür.

Aslında TKP'nin programına kazınmış ve tüm politikasına sinmiş olan bu Leninci ulusal sorun anlayışını kav ramak, küçük-burjuva milliyetçileri için **gerçekten** zordur. **TKP** Kürt halkının kendi geleceğini kendisinin özgürce belirlemesi hakkına bağlı kalarak, yürüttüğü savaşımın hedefine uy gun olarak her zaman doğru yolu göstermiş, doğru belgileri yükseltmiştir. Nasıl ki ulusların hak eşitliğini **tek başına** öne sürmek yanlışsa, aynı şekilde ulusların kendi yazgılarını özgürce ve demokratik olarak kendilerinin belirlemesi hakkını da ulusların tam eşitliği talebinden koparmak o denli yan lıştır. Soyut özgürlük olmaz. **Özgürlük somuttur.** Komünistler Kürt halkı üze rindeki ırkçı-şoven baskı kalkmadan, tam eşit ulusal haklarına kavuşmadan Kürt halkının kendi yazgısını özgürce ve demokratik bir şekilde belirlemesi söz konusu değildir, olamaz. Kürt ulusal sorununu ileri demokratik devrimden, ileri demokratik erkten kopuk olarak çözümlemek olanaklı değildir. Bunun içindir ki ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirlemelerinden soyut olarak söz etmenin hiçbir yararı yoktur. Lenin ulusal sorun konusunda genel sözlerin pek bir anlam taşımadığını belirtir ve **her** somut durumun ayrı ayrı analiz edilmesinin zorunluğu nu vurgular.

«İşçinin Sesi» grupçuğu ve onun çok bilmiş yazarları «ulusların kendi yazgılarını kendileri belirleme hakkı ayrılıp ulusal devlet kurma hakkıdır. TKP ayrılma hakkını tanımamak için bin dereceden su getiriyor» diyorlar. Evvela bu sığ görüşlü küçük-burjuvalara belirtmek gerekir ki Lenin'e göre ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkı yalnız ulusal devletin kurulmasıyla sınırlı olmayıp, bir halkın gelişmesinde ki iç sorunların tümünü ve kendi politik ve toplumsal rejimini seçme hakkını da kapsar (Bakınız. Lenincilik ve Ulusal Sorun, Konuk Yayınları). Sonra TKP'nin ayrılma hakkını tanımadığına bir tek örnek veremezsiniz. Siz okudu ğunuzu anlayamıyor, dinlediğinizi kav rayamıyorsanız komünistler ne yapsın. Komünistlerin bu konudaki tavrı her zaman açık olmuştur, bugün de öy ledir. Bu sayfada yer alan Atılım'ın Aralık 1979 sayısındaki «gönüllü birlik» yazısı da, niceleri arasından bunun bir örneğidir. Yalnız şunu da iyi bilmek gerekir ki komünistler hiçbir zaman **kayıtsız şartsız ayrımla hakkı savunucuları değildirler.** Bu konuda da onlar soyut, zaman ve mekan koşullarından kopuk genel yargılarda bulunmazlar. Ulusların kendi yazgılarını kendilerinin belirlemesi hakkının içeriğini duru bir şekilde ortaya koyarlar. **Ama asıl olan, uğrunda savaşım verilmesi gereken tüm ulusların birbirine yakınlaşması,** bunun için tüm milliyetlerden işçilerin birliğidir. Leninizmin ulusal sorun anlayışı proletarya enternasyonalizmi an layışıyla kopmaz bir şekilde bağlıdır ve komünistler her somut durumda ulusal sorunun çözümlenişini, uluslarara sı proletarya hareketinin ve söz konusu ülkedeki kolunun çıkarlarına tabi kılar lar. Lenin **«ulusal bağımsızlık taleplerine destek vermeyi proletaryanın savaşımının çıkarlarına tabi kılıyoruz»** (c. 6, s. 483, altını Lenin çizmiş) diye açıkça belirtmiştir.

İşte Lenin'in bu öğütlerinin tümüne sadık olan Türkiye işçi sınıfının poli tik öncüsü, ulusal sorun konusuna da somut bir şekilde yaklaşıyor. Kürt halkına tek kurtuluş yolunu gösteriyor. «İşçinin Sesi» grupçuğunun anlayama dığı ve hiçbir zaman anlayamayacağı Leninci Politika işte budur. İhaneti amaç edindiklerinden TKP'nin bu politikasına gölge düşürmeye çalışıyorlar. Ama bu çırpınışlar boşunadır. Her çırpınış barikatın öte yanındaki yerlerini pekiştirmekten başka işe yaramıyor. Bu ihaneti Kürt halkı da görüyor. Kürt halkı her geçen gün dostunu düşmanını daha iyi tanıyor. Kurtuluşunun işçi sınıfının yolunda, TKP'nin saflarında olduğunu görüyor, kavrıyor. TKP nin Leninci politikasını yaşama geçir mek için sayısız evladını TKP'nin saflarına veriyor.

GÖNÜLLÜ BİRLİK

DOĞU'da 13 ilde sıkıyönetim, diğer illerde gerici AP ve faşist MHP başlarına bağlı polisler, jandarma komutanlıkları, Kürt halkına, Kürt ulusal hareketine karşı baskı ve terörü aralıksız sürdürüyorlar.

Demirel hükümetinin baskıcı rejim programı ve Milli Güvenlik Kurulu'nun bildirisi, «bölücülük» demagojisi ve yaygarasıyla Türkiye Kürdistanı'nda sıkıyönetimi yayacaklarını ve yeniden toplu sindirme ve kırım hareketlerine açıktan açığa girişeceklerini gösteriyor. En gerici, en şovenist, militarist çevreler böylesi sindirme hareketlerini Türk halkına «haklı» gösterebilmek için, ortaya CIA güdümlü APO'cu denilen örgütü, onun kanlı provakasyonlarını sü rüyor.

Bu durum, Kürt demokratlarının önündeki yol ayırımını daha açık bir biçimde göstermektedir. TKP, ulusal baskının son bulması, ayrılma hakkı da içinde olmak üzere Kürt halkının kendi yazgısını özgürce kendisinin belirlemesi yolunda tek alternatifin Türk ve Kürt halkının gerici, faşist güçlere, onların arkasındaki Amerikan, NATO emperyalizmine karşı ortak savaşımı olduğunu gösteriyor, bu uğurda ardıcıl aktif savaşımı sürdürüyor. Öbür yol, Barzani milliyetçiliğinden kaynaklanan «ayrı savaşım» girişimleri, gerici faşist güçlerin ülkemizde demokrasi güçlerini bölmeleri demektir. Bu, Orta Doğu'yu ateş çemberinde tutmak isteyen Amerikan, NATO emperyalistlerinin tuzağına gitmektir. Gerek yakın geçmişte Irak deneyi, gerekse şimdi bölgemizdeki gelişmeler bunu bütün açıklığıyla gösteriyor.

TKP, Türkiye işçi sınıfının bir tek çatı altında örgütlenmesi savaşımında ödünsüzdür. Bunun la birlikte içinde çeşitli eğilimleri barındıran Kürt demokrat hareketiyle antiemperyalist, antifaşist, antişovenist eylem ve cephe politikası yürütüyor. TKP' nin, proletarya enternasyonalizmi ilkesine ve ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği politikasına dayanan bu savaşımı, Türk ve Kürt halkının savaş birliğinin temelidir; «Eşit ve Özgür Halklar Türkiye'si», Kürt ve Türk halklarının ortak savaşıyla gerçekleşebilir.

(Atılım Aralık 79)

Lenincі yeni toplum kuruculuğu öğretisi ve Afganistan deneyimi

AFGANİSTAN devrimi daha uzun süre dünya ve Türkiye kamuoyunu meşgul edeceğe benziyor. Komünistlerin bundan iyice yararlanmaları gerektiği açıktır. Çünkü böylelikle genel olarak devrim sorunlarını, özel olarak Afganistan'daki devrim sürecini ve emperyalizmin giriştiği kampanyaların gerçek anlamını yığınlara açıklama olanağı sıcak olarak elde ediliyor. Emperyalizmin kaldırdığı yalana dayalı toz bulutu dağıtıldıkça, antikomünist kampanyanın etkisi kırıldıkça, halkımız Afganistan devriminin dost ve sıcak yüzüyle daha yakından tanışma olanağı buluyor. Komünistler, bu süreç içinde. Afganistan devrimiyle ve Sovyetler Birliğiyle dayanışmayı yükseltmeyi en önemli ödevleri bildiler, biliyorlar. Devrimle ilgili gerçekleri, devrimin ulaşacağı **her kazanımı**, emekçi yığınlara sağladığı **her yeni olanağı**, yeni toplumun kuruluşunda kaydedeceği **her başarıyı** yığınlara ulaştırmak, bunları antikomünizm histerisiyle yalanlar kusan sosyalizm düşmanlarının tepesine bir bir indirmek, bu konuda **hiçbir olanağı kaçırmamak** büyük önem taşıyor.

Afganistan devrimi üzerine emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin kopardıkları çığlıklar şu gerçeği bir kez daha kanıtladı: **Emperyalizm artık dünyanın egemen gücü değildir; inisiyatifi tekrar ele geçiremez; dünyadaki gelişimi** ***geriye çeviremez.*** **dünya devrim sürecini durduramaz.**

7. Sayfamızdaki haritanın ve açıklamasının da sergilediği bu gerçeğin ardından ABD emperyalizminin neden çaresizce ama çılgınca soğuk savaş yöntemlerine tutunmak istediği artık anlaşılır birşeydir. Kaderini onunla bütünleştirmiş, ona bağlamış bizim gericilik cephesinin döktüğü feryatlara, yaktığı ağıtlara bakılırsa, besbelli ki, onlar da geleceklerini hiç «umutlu» görmüyorlar. Tiksinti veren hıçkırıkları, bunu yeterince gösteriyor. Bu halk düşmanları bir yandan proletarya enternasyonalizmine, Sovyetler Birliği'ne, Afganistan işçi ve köylülerine ağız dolusu söverken, diğer yandan topraklarımızı parsel parsel emperyalizme satmaya, yabancı sermayenin önündeki tüm kapıları ardına kadar açmaya ve korkunç zamlarla 45 milyon insanımızı yoksulluğun batağına iyice batıran sözde önlemler almaya, ülkemizi açık bir faşist diktatörlüğe doğru götürmeye devam ediyorlar. Afganistan halkı da işte böylesi bir asalak ve halk düşmanı yönetimi 27 Nisan devrimiyle alaşağı etmişti. Şimdi onlar, Afganistan Demokratik Halk Partisi yönetiminde bir elde silah emperyalizmle sarmaşan iç gericilikle döğüşüyorlar, diğer elleriyle toprağı sürüyor, makinaları çalıştırıyor ve yeni toplumu kuruyorlar. Üstelik ardlarına da bakmıyorlar. Çünkü, sırtlarını tüm insanlığın kurtuluşunu sağlayacak güçlü bir kaleye proletarya enternasyonalizmine yaslıyorlar.

Afganistan'da meydana gelen olayların gerçek mahiyeti nedir? Bu, **bir yanıyla** sınıf savaşımının uluslararası sürüp gittiğine ilişkin Leninci yasallığın bir kez daha kanıtlanmasıdır, **diğer yanıy**la çağımızdaki tüm devrimlerde geçerli olan yasallıklarının Afganistan'ın kendine özgü sosyo-ekonomik ve politik yapısının doğurduğu süreçler içinde bir kez daha tekrarlanmasıdır. **Bir yanda**; erki (iktidarı) ele geçiren işçi sınıfının ve emekçi halkın kendi yönetimlerini sağlamlaştırma ve yeni toplumu kurma savaşımı, **diğer yanda**: bu savaşım boyunca o eski konumlarını yitiren sınıfların doğal direnişi. Yani devrimin gelişmesi ve yeni toplum kuruculuğu süreci. Bu süreçte, sınıfların yeniden mevzilenişi.

Bu olguların ve yaşanan süreçlerin bütününü kavrayabilmek, Leninci devrim öğretisini, yeni toplum kuruculuğu öğretisini ve bu öğretiyi doğrulayan devrimlerin deneyimini özümlemekle olanaklıdır. Oldukça önemli ama kapsamlı olan bu konunun tüm yönlerini burada ele almamız olanaksızdır. Bunun için ilk ağızda, SBKP tarihinin, Konuk yayınevi tarafından çıkartılan «Lenincilik ve işçi sınıfının uluslararası devrimci hareketi», «Devrimci Teori ve Devrimci Politika», «Lenincilik ve Ulusal Sorun» kitaplarının okunması gerekir. Erki koruma, sağlamlaştırma ve yeni toplumu kurma-geçiş-dönemine ilişkin deneyimleri öğrenmek, bugün devrim için savaşan militanlara sayısız yararlar sağlayacaktır. Bilindiği gibi Lenin, erkin ele geçirilmesini **«Kolay olan»**, yeni toplum kuruculuğunu ise **«daha zor olan»** diye değerlendirmiştir. Gerçekten de erki ele almak nice çetin kavgalar, nice yiğit emekçinin kanı-canı pahasına elde edilebilse de, onu korumak ve sağlamlaştırmak, yeni toplumu kurmak çok daha büyük kavgalar ve özveriler gerektiren bir süreçtir. O döneme ilişkin zorlukların ve bunların nasıl aşılaşacağının iyi kavranması, sadece Afganistan devriminin geçirmekte olduğu aşamaların daha iyi anlaşılmasını sağlamakla kalmayacaktır. Aynı zamanda hem Türkiye işçi sınıfının öncü-gücü'nün günümüze ilişkin vurguladığı görevlerin daha iyi bilince çıkarılmasını, hem de yığınlardan kopuk serüvenci akımların ayaklarının ne denli havalarda olduğunun daha iyi anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

DEVRİM VE YÜRÜDÜĞÜ YOL

Devrim sürecinin genel yasaları hiç şaşmadan işliyor. Değişen, bu yasaların değişik ülkelerde aldığı biçimler oluyor. Örneğin iktidardan alaşağı edilen sömürücü sınıfların direnişiyle ilgili, bir başka deyişle devrim ve karşı-devrim arasındaki savaşımla ilgili yasallık... Lenin, Oktobr sonrası şöyle diyordu: **«Hayır, dünyanın yeniden kurulması o kadar kolay değil; sömürücüler, vahşi toprak beyleri ve kapitalist sınıf, hiç de ikna olabilecek kadar yumuşak başlı görülmüyor.»**

Gerek sosyalizme giden yol da utkuya ulaşmış ülkelerin deneyimleri, gerekse engellenmiş ve bastırılmış tüm devrimlerin (örneğin Macaristan'daki 1919 devriminin, İspanya'daki 1936-39 ulusal-devrimci savaşın, Yunanistan'daki 1940'lardaki iç-savaşın, Şili ve Portekizin) deneyimleri, egemen sınıfların tarih sahnesini gönüllü bir şekilde terketmediklerini, iç ve dış güçlerin konumlarından yararlanarak, yitirdikleri mevzilerini geri almak üzere ellerindeki tüm araçları kullandıklarını gösteriyor. Bu araçlar, esas itibariele, uluslararası gericiliğin (emperyalizmin) desteğine dayanan doğrudan silahlı şiddeti, ekonomik sabotajı ve kararsız unsurlar üzerinde ideolojik baskılar uygulanmasını içeriyor. Devrim ve karşı-devrim arasındaki bu sınıf savaşımının yasallığı, bugün Afganistan'da da sürüyor. Ve bütün devrimler, aynı genel sorunları öne sürüyor: **Erkin ele geçirilmesi, sömürücülerin egemenlik sisteminin yokedilmesi, işçi sınıfının ve onun öncü-gücünün başı çekici rolünün sağlanması ve pekiştirilmesi, devrimci kazanımların savunulması ve yeni toplumun kurulması...**

Bunlar, erki ele almakla başlayan ve sosyalizme uzanan yolun, hangi renkleri alırsa alsın nesnel bir mantığı ve kendi yasaları olduğunu göstermektedir. Her ülkenin işçi sınıfı, onun öncü-gücü, erki ele geçirdikten yani **«kolay olanı»** başardıktan sonra, yeni toplumun kuruluşunda, direnişe geçenlere karşı zora başvurma ile onları eğitme ve örgütleme arasındaki ilişkiyi kendine özgü bir tarzda çözümlüyor. Şiddet ile ikna arasındaki karşılıklı ilişkiler konusunda yaşamın sınavından geçmiş olan Leninci ilkeler, bu partileri, birçok hataya düşmekten de koruyor. Lenin, şöyle diyordu: **«Öyleyse ne yapacağız, onları dışarı mı atacağız? Yüzbinleri dışarı atamazsınız!»** (c.29.s.73- Rusça basım) İşte Afganistan'da da konumlarını yitiren bir avuç iç gericilik, emperyalizmin ve Pekin hegemonyacılarının aktif desteğini alarak CİA gazetesine ilân verip paralı asker toplamaya çalişarak direnmeye yelteniyor. Afganistan işçi sınıfı ve emekçi halkı ise, Afganistan Demokratik Halk Partisi (ADHP) öncülüğünde, «Zor olanı» başarmaya çalışıyor. Bunu hangi koşullar içinde yaptığını kısaca görelim:

AFGANİSTAN «ÖZEL»İ

Devrim gerçekleştirildiğinde ülke nüfusunun %80'i tarımla uğraşıyordu. Toplam ekilebilir alanlar 12,5 milyon hektar iken, bunun yalnızca 4,5 milyon hektarı işlenebiliyordu. Tarımda son derece ilkel araçlar kullanılıyor, feodal ve yarı-fedoal ilişkiler ağır basıyordu. İşlenen toprakların yarısı, kırsal nüfusun %5'ini oluşturan toprak ağalarına aitti. Suların mülkiyeti de bunlarındı. Kırsal kesimde yaşayanların %80'i (yani yaklaşık 11,5 milyonu) topraksız ya da az topraklı köylü durumundaydı.

Ülkenin sanayii ise son derece az gelişmişti. Yaklaşık olarak 30 bin işçi çalıştıran 160 fabrika ve enerji santralı ve 200 bin kişi istihdam eden yaklaşık 70 bin küçük işletme vardı. Ağırlıklı olarak tekstil ve gıda sanayiinden oluşan sanayi kesimi, ulusal gelirin ancak %12'sini sağlıyordu.

Ülke nüfusunu ise, başta Afganlılar olmak üzere Tacikler, Özbekler, Türkmenler ve daha birçok ulusal topluluk oluşturuyor, okuma yazma bilmezlik, %90'a varıyor, tüm ülkede ancak 800 hekim ve 75 sağlık merkezi bulunuyordu. Kimi ulusal topluluklar ise yerleşik değildi. Bunlar geçimlerini hayvancılıktan ve kaçakçılıktan sağlamaktaydılar. Tüm emekçiler diz boyu yoksulluk ve karanlık içinde bulunuyorlardı. (*)

Davud Han gericiliği karşısında ülkenin tek muhalefet partisi ise ADHP idi. Bu parti, Afganistan işçi sınıfının öncü-gücü olmakla birlikte, tek muhalefet partisi olması onu, tüm muhalefetin biricik örgütü durumuna getirmişti. Tabanı öylesine genişti. ADHP'nin ordu içinde de örgütlü olması, bu koşullarla birleşince, Davud Han rejiminin yıkılması utkuya ulaştı. Yığınsal gösterilerle devrimi selamlayan işçi sınıfı, erkini korumak ve sağlamlaştırmak için kolları sıvadı.

ADHP, öncelikle Nadir Şah hanedanının taşınır-taşınmaz tüm varlığını devletleştirdi. Yüzyıllardan beri süregelen ekonomik geri kalmışlığa bir son vermek, bağımsız bir ekonomi kurmak, ülkeyi sanayileştirmek ve halkın yaşam koşullarını yükseltmek görevini başa aldı. Devrimin, ulusal demokratik devrimin başlangıcı olduğu ilân edildi. Bugün Babrak Karmal başkanlığındaki Devrim Konseyi ve ADHP, karar altına alınan şu ödevleri başarmak için çalışıyor:

● **Köylüler yararına demokratik bir toprak reformu yapmak ● Bakir toprakları tarıma açmak ● Feodal ve yarı - feodal ilişkileri yıkmak ● Doğal kaynaklar üzerinde etkili bir denetim ve bilimsel bir planlama aracılığıyla ekonomide devlet sektörünü güçlendirmek ● Kamu yaşamını demokratikleştirmek ● Milliyetler sorununu adil bir çözüme kavuşturmak ● Yeni sömürgeciliğin ve emperyalizmin nüfuzuna ve ülkenin ekonomi-kültür ve ideoloji alanlarında emperyalizme olan bağımlılığına son vermek.**

Bu amaçlarla, genel - ücretsiz ilk öğrenimin tüm ülke çapında sağlanması için okuma-yazma bilmezlikle savaşılması için, ücretsiz sağlık hizmetlerinin halka ulaştırılması için büyük çabalar sürdürülüyor. Binlerce yeni öğretmen işe alınıyor. Yüzlerce yeni öğrenim kurumları açılıyor. Okul yapımı için gönüllü çalışma günleri düzenleniyor. Aynı süreçte, emperyalizm tarafından beslenen, kışkırtılan ve silahlandırılan iç gericiliğin **direnişini** bastırmak ve çok daha geniş yığınları yeni toplum kuruculuğu sürecine çekmek için savaşılıyor.

Devrim hükümetinin köylüler yararına aldığı ve onların toprak ağalarına ve tefecilere olan borçlarını iptal eden karar, geniş köylü yığınlarını devrimci erkin savunulması ve pekiştirilmesi savaşımına çekmekte önemli işlevler gördü. Hele örf, adet, gelenek ve dinsel inançlara Karmal yönetimince gösterilen saygı, ulusal demokratik devrimin ödevlerinin çözülmesinde karşılaşılan güçlüklerin geniş emekçi yığınların aktif katılımıyla başarılmasını kolaylaştırıyor. Yeni toplum kuruculuğunun, bu kuruculuğa tüm emekçilerin katılmasıyla serpilip gelişeceği ve sosyalizmin halk yığınlarının yaşayan ürünü olduğu düşünülürse, Afganistan işçi sınıfının bağlaşıklık sorununa, bağlaşıklıklarının dayanıksızlığını, ikircimliğini giderme ve onları ardıcıl olarak yeni topluma kazanma sorununa verdiği önemin değeri daha iyi anlaşılır. Hele devrimin bu gelişmesinin belli bir süre sonra sosyalist devrimin-sosyalist kuruculuğun, toplumun sosyalist yeniden örgütlenmesinin - ödevlerini gündeme getirecek olması ve bu süreçte sınıfların mevzilenişindeki olası yeni değişmeler, Afganistan devriminin önündeki zor, çetin ve karmaşık ödevleri göstermektedir.

Burada, Sovyetler Birliği'nde de bu **«zor olan»**ın, çetin ekonomik, politik, toplumsal ve kültürel savaşımlarla dolu 20 yılda aşılabildiğini hatırlamamız gerekiyor. Elbette bunda, Sovyetler Birliği'nin o zaman ilk ve tek sosyalist ülke olmasının, etrafının çepeçevre emperyalist devletlerle çevrili olmasının rolü büyüktü. Kaldı ki 14 emperyalist ülke Oktobr'u boğmak amacıyla iç gericilikle (beyaz ordularla) sarmaşmış, 3 yıl süren iç savaş ekonomiyi harap etmiş, milyonlarca insanın ölümüne yol açmış ancak proleter erki tarihin bu sınavından da yüzünün akıyla çıkmayı başarmıştı.

2. Dünya savaşından sonra sosyalizm yoluna giren ülkeler, devrimin öne sürdüğü genel sorunları, nispeten daha kısa bir süre içinde ve daha az acılarla aştılar. Çünkü sağlam bir ekonomiye sahip Sovyetler Birliği vardı artık.

Günümüzde ise bu süreçler çok daha kısa, çok daha az «acılı»dır. Sosyalizm, bir dünya sistemi durumuna yükselmiş, kapitalizme olan üstünlüğü kanıtlanmıştır. Böylelik

KISA...KISA...

HKP Partisi'nin seçim utkusu

Hindistan'da yapılan genel seçimlerde Hindistan Komünist Partisi'nin Hindistan Komünist Partisi (Marksist) ile kurduğu seçim bağlaşıklığı, toplam saylav sayısını 15 artırarak 44 saylav çıkardı. Bu utku, iki Parti arasında çeşitli konular üzerinde gelişen eylembirliğinin bir sonucu oldu. Seçimlerdeki eylembirliğine birçok yerde diğer sol partiler de katıldı.

Suriye KP Kongresi Mart 1980'de yapılacak

Suriye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Plenumunda, 5. Parti Kongresinin Mart 1980'de yapılması kararlaştırıldı ve bu amaçla hazırlıklara başlandı. Ülkedeki, bölgedeki ve dünyadaki gelişmelerin değerlendirildiği plenumda emperyalizme karşı savaşımın yoğunlaştırılması kararlaştırıldı. Parti Genel Sekreteri Halit Bektaş, Baas Partisi'nin kongresinde yaptığı konuşmasında da ülkedeki cepheye gerçekten işlev kazandırılmasını ve Sovyetler Birliği ile stratejik bağlaşıklığın güçlendirilmesini istedi.

● Plenumda alınan kararla, Yunanistan halkı, NATO'nun Batı Avrupa'ya ABD'nin yeni ölüm füzelerini yerleştirme kararına karşı yığınsal savaşıma çağırdı. Çağrıda, NATO'nun kararının, tüm dünya halklarının geleceğini tehlikeye atan bir girişim olduğu belirtildi.

● Tüm Vietnam'da ve başkent Hanoy'da düzenlenen coşkulu törenlerde Vietnam Komünist Partisi'nin ve onun önderliğinde Vietnam halkının sömürgecilere emperyalist devletlere, hegemonyacılara karşı ve sosyalizmi kurma uğrundaki savaşımı tekrar değerlendirildi.

● Kolombiya'da Komünist Partisi'ni ve diğer demokratik partileri içeren bir demokratik cephe kuruldu. Cephe, 1980 yerel seçimlerinde ve 1982 genel seçimlerinde ortak liste çıkaracak.

Afganistan DHP. 15. kuruluş yıldönümünü kutladı

1 Ocak 1980'de Kabil'de yapılan Merkez Komitesi toplantısında, Genel Sekreter Babrak Karmal Parti'nin savaşım tarihini anlattı ve toplantıda Partinin önünde duran görevler belirlendi. Daha sonra, hükümet tarafından da onaylanarak açıklanan programda, Sovyetler Birliği'nin yardımıyla ülkenin egemenliğinin korunacağı belirtildi, birleşik ulusal cephenin temel ilkeleri açıklandı, ekonominin güçlendirilmesi ve halkın yaşam düzeyinin yükseltilmesi, devrimin kazanılarının pekiştirilmesi ile ilgili görevler belirlendi ve politik erkin halka dayandığı bildirilerek, özgür seçimlerle bir ulusal konsey oluşturulacağı açıklandı.

SBKP-Fransız KP Doruk Görüşmesi

SBKP Genel Sekreteri Leonid Brejnev ile FKP Genel Sekreteri George Marchais arasında Moskova'da yapılan görüşmelerden sonra yayınlanan ortak açıklamada silahlanmaya karşı barış ve yumuşama uğrundaki savaşımın güncel ve zorunlu olduğu vurgulandı. Volgagrad emekçilerine karşı bir konuşma yapan Marchais bunu tekrar doğruladı ve bu savaşımın ikinci plana itilemeyeceğini söyledi. Marchais Moskova'dan ayrılmadan önce verdiği demeçlerde ise, Sovyetler Birliği'nin Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ne emperyalist saldırılar karşısında bu ülke halkına askersel yardıma koştuğunu söyledi.

Marchais daha önce de Polonya'yı ve Küba'yı ziyaret ederek PBİP Genel Sekreteri Edward Gierek ve KKP Birinci Sekreteri Fidel Castro ile görüşmelerde bulunmuştu.

Panama Halk Partisi kongre tezlerini yayınladı

Panama Halk Partisi 8-10 Şubat tarihleri arasında yapılacak 6. Kongre tezlerini yayınladı. Kongre tezleri tüm parti örgütlerinde tartışılmaya başlandı.

Panama Halk Partisinin 6. Kongre çalışmaları, gerici çevrelerin Panama emekçilerinin sosyo-ekonomik kazanımlarına karşı saldırıya geçtikleri bir dönemde yapılıyor. Amerikan emperyalizminin desteklediği yerli oligarşi ülkeyi geçmiş dönemlere döndürmeye, yitirdiği konumları tekrar kazanmaya çalışıyor.

Gericiliğin saldırıları sadece Panamalı komünistlere değil, aynı zamanda ülkenin sağa kaymasına karşı çıkan tüm ilerici güçlere yönelik. Panama Halk Partisi bu koşullarda konumlarını güçlendirmek ve yığınların partisi olmak için büyük çaba harcıyor.

Panama Halk Partisi uluslararası komünist hareketin birliğini ve diğer komünist partileriyle kardeşçe ilişkilerin güçlendirilmesini savunuyor.

SBKP - Ürdün KP görüşmesi yapıldı

Moskova'da yapılan ortak açıklamada emperyalizmin Ortadoğu'daki saldırı planlarının tehlikeli bir aşamaya geldiğine dikkat çekildi ve Ortadoğu'da acil ve kalıcı bir barış için savaşımın güçlendirilmesi gerektiği vurgulandı. Açıklamada, böyle bir barış için Filistin Arap halkının kendi geleceğini belirleme ve kendi bağımsız devletini kurma hakkının tanınması ve soruna taraf olan herkesin çıkarlarını gözeten bir çözüme varılması gerektiği belirtildi. Açıklamada, Tunus Arap Doruğunda alınan kararların büyük önem taşıdığı vurgulandı.

● Bazı Komünist ve işçi sınıfı partilerinin kongre tarihleri belirlendi. Buna göre Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin 8. Kongresi 11 Şubat'ta Macaristan Sosyalist İşçi Partisinin 12. kongresi 24 Şubat'ta, Hollanda Komünist Partisinin 22. Kongresi 6-8 Haziran'da ve Venezuela Komünist Partisi'nin 6. Kongresi 8 Ağustos'ta yapılacak.

---

le, emperyalizmin karşı-devrim ihraçları büyük ölçüde önlenir olmuştur. Son yılların en sıcak örnekleri olan Küba, Angola, Nikaragua, İran ve Afganistan devrimleri bunun kanıtlarını oluşturmaktadır.

Devrimleri emperyalizmin karşı-devrim ihraçlarına karşı koruyan sosyalist sistemin gücü, böylesine somuttur. Sosyalist sistemin varlığı, onun proletarya enternasyonalizmine sık sıkıya bağlı barış ve yumuşama yanlısı politikasıyla kopmaz bir şekilde bağlıdır. Bu politikanın dünya halklarının devrimci hareketleri açısından taşıdığı büyük önem, aldığı biçimler, elbette koşullara göre değişmektedir. Örneğin 1920'lerde 30'larda yalnızca maddi, manevi dayanışma şeklinde ifade edilebilen proletarya enternasyonalizmi, dünya sosyalist sisteminin kurulmasıyla, sonucu belirleyici bir maddi güç durumuna gelmiştir. İşte emperyalizmin panzehirini bulamadığı bu güçlü silaha karşı bu denli büyük çarpıtmalara girişmesinin, kaba yalan ve iftira kampanyalarına başvurmasının altında böylesi bir neden yatmaktadır.

Emperyalizm, 1968'lerde sosyalist sistemin Çekoslovakya'ya Sovyetler Birliği'nin askersel yardım biçiminde sağladığı enternasyonalist desteğe karşı dünya çapında nasıl bir yalan kampanyası başlattıysa, bugün Afganistan'a sağlanan dostluk eline de öylesine azgınca saldırmaktadır. Çekoslovakyayı ele alalım. Bugün gelişmiş sosyalizm kuruculuğu sürecinde büyük adımlarla ilerleyen bu ülkenin bağımsızlığı için hiçbir ülkenin SSCB kadar çaba göstermediğini belirtmek, hakkaniyetin bir gereğidir. ABD, Fransa ve İngiltere, 1938'de Çekoslovakyanın bağımsızlığına ihanet ettikleri zaman, Sovyetler, bu ülkenin bağımsızlığını korumaya hazır olduğunu kararlı bir şekilde ilân etti. Sovyetler Birliği, 1945'de Çekoslovakya'nın topraklarında 140 bin askerinin ölümünü göze alarak bu ülkeyi Nazi işgalinden kurtardı. 1968'de Varşova Bloku'nun diğer üyeleriyle birlikte, sosyalist Çekoslovakyayı emperyalist odaklarla bağlı anti-sosyalist unsurların yıkıcı eylemlerine karşı korumaya koştu. Hain Dubçek'lerin, Ota Şik'lerin, «özgürlüklerine kavuştuktan» sonra yaptıkları açıklamaların mürekkebi daha kurumamıştır. «Ülkede tam tekelleri kuruyorduk ki.» diyor Otto Şik. Evet tam kapitalizmi yeniden canlandırıyorlardı ki, proletarya enternasyonalizminin demir yumruğu beyinleri üzerine iniverdi.

Bugün emperyalizm, Afganistan'a karşı-devrim ihraç etme olanağını yitirdiği için, ilerleme yönündeki süreçleri geri döndüremediği için, Afganistan'ı bir Şili'ye çeviremediği için, sosyalist sistem karşısında sürekli gerilediği için, ekonomik bunalımlar içinde debelendiği için, evet tüm bu nedenlerle Sovyetler Birliği'ne saldırıyor. ABD, Afganistan olaylarını, izlemek istediği soğuk savaş stratejisi için diri tutacağı bir çıban başı olarak kullanıyor. ölüm füzelerini, silahlanma harcamalarını haklı göstermek için gerici kampanyalara başvuruyor.

BM TÜZÜĞÜ, NO:51

Yeri gelmişken, Birleşmiş Milletler Tüzüğü'nün 51. maddesine değinmek gerek. Bu madde, herhangi bir ülke nin askersel bir saldırı tehlikesi karşısında dost bir ülkeden yardım isteyebilme hakkını belirliyor.

Afganistan devriminin ABD emperyalizmi tarafından böylesi bir tehlike karşısında bulunduğu için SSCB'den bir çok kereler yardım talebinde bulunulduğu, Afganistan yetkililerince açıklanmıştı. Konuya ilişkin olarak SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu başkanı Brejnev yoldaş, şunları söylüyor: «Öyle bir an geldi ki, dost Afganistan hükümetinin çağrısına yanıt vermek zorunda kaldık. Başka türlü davransaydık, bu Afganistan'ı emperyalizme kurban etmek anlamına gelecekti.»

...

Burjuvaziyi, onun sözcüleri ni, boyalı basını, TRT'yi bir kenara bırakalım. Fakat «antiemperyalist», «devrimci», «sosyalist» geçinen nice insanın, Sovyetler Birliği'nin Afganistan halkına uzattığı dost eli karşısında yalpaladığını, milliyetçi konumları paylaştığını gördük. Hemen belirtelim ki, bunlar, ne uğrunda savaştıklarını ve savaşımın boyutlarını analiz edemeyenlerdir. Sorunlara ve olaylara kendi ülkeleri açısından bakıp, bu tutumlarıyla emperyalist burjuvazinin elinde oyuncak olduklarını anlamayanlardır. Bunlar, dar kafalı, kaypak, küçük burjuva milliyetçileridir.

Dünya ilerleme güçlerinin gelişmesinin anahtar sorunlarından biri olan ve günümüzde olağanüstü önem taşıyan proletarya enternasyonalizmi karşısında en ufak kuşku kırıntısı taşıyanlar, işçi sınıfının bilimsel teorisini, sanki insanın bir satış yerinden yiyecek seçmesi gibi, için den herhangi birinin beğenilip alınacağı bir öneriler demeti sanıyorlar. Şurası açıktır ki, komünist olmak zor iştir. Çünkü yurtsever olmak, bunun gereklerini eksiksiz yerine getirmeye çalışmak zor iştir. Çünkü hem ulusal dar kafalılığı hem de ulusal çıkarların ihmalini ya da küçümsenmesini reddedebilmek, bu ikisini kaynaştırabilmek, ülkemizdeki ve dünyadaki ilerici güçlerin çıkarlarını bağdaştırabilmek, hatta özeli genele tabi kılabilmek, yani hem yurtsever hem enternasyonalist olabilmek zordur.

Kıran kırana giden sınıf kavgasında sarsılmadan, dim dik ayakta kalabilenlerin bu zor'u aşanlar, sınıf bilincinin bu en üst noktasına varanlar olması, boşuna değildir. Ve onlar, yüce davamızın ülkemizdeki başarısı için böylesi milliyetçi görüşlerle kıyasıya ve ardıcıl bir savaşım verilmesi gerektiğini sürekli vurguluyorlar.

(*) Daha geniş bilgi için bkz. Ürün Yayınları (Günümüzde Dünya ve Türkiye, Mart 79) ve Barış ve Sosyalizm Sorunları, Ocak 1979.

İşçi sınıfı basını ve yükümlülükleri

İŞÇİ sınıfı basını, ulusal ve sosyal kurtuluş için verilen savaşımda her ülkenin ilerici güçleri açısından ve bizzat savaşımın başarısı açısından özel ve önemli bir yere sahiptir. Deneyler göstermiştir ki, işçi sınıfının elinde güçlü basın-yayın araçlarının olması, sınıfın örgütsel, ideolojik ve politik birliğinin sağlanmasında, bunu güçlendirmede ve yığınları kazanarak devrimi utkuya ulaştırmada çok büyük işlevler görmektedir. Burada şu belirtilmelidir: Sınıf bilinçli ileri işçiler ve militanlar, burjuvazinin olanakları karşısında kendi basın yayın organlarının önemini sadece kavramakla kalmamışlar, aynı anda üzerlerine düşen görevleri yerine getirmek için de özveriyle ve yaratıcılıkla çaba harcamışlardır. Yani emek vermişler, ter akıtmışlardır.

Sınıf savaşımının her ülkedeki pratiğinin kanıtladığı bir gerçek şudur: İşçi sınıfı basınının yaşaması ve işlevini yerine getirebilmesinin gerektirdiği - yazı katkısı, mektuplaşma, muhabirlerin örgütlenmesi, satış organizasyonu, bağış kampanyası, en ücra köylere dek yayın organlarının ulaştırılması vb. gibi - çok yönlü ve nitelikli görevlerin yerine getirilmesi için ne kadar çaba harcansa, ne kadar zorluk göğüslense, azdır. Deneyler, hareketin gelişmesine paralel olarak kadro sıkıntısının had safhaya ulaştığı, veya, korkunç baskı ve terör altında kadroların kırıldığı, ya da partinin koşullar gereğince savaşım biçimini değiştirdiği dönemlerde bile, legal ya da illegal basın-yayın organlarının işlevini gereğince yerine getirmesi için zorunlu olan organzasyonun her düzeyde ve tüm ülke çapında oluşturulması ve güçlendirilmesi çabasından geri durulmadığını gösteriyor.

Kuşkusuz, basın alanında, zengin ulusal ve uluslararası deneyimimiz, günümüzdeki görevlere ışık tutmaktadır. Üstelik TKP Konferans belgelerinde yer alan saptama ve zorunluluklar (sayfa 64-69 ve 212-218) günümüzü de kucaklamaktadır. Bugün, bu alanda dayatan görevlerin daha da yetkin olarak üstesinden gelmek neye bağlıdır? Kanımızca, bunun için, basın-yayın çalışmalarına yeterli ve nitelikli elemanlar ayırmak ve bunların il ve bölge itibariyle uyumlu çalışmalarını düzenleyecek bir organizasyon şemasını yaşama geçirmek, var olanları bu temel üzerinde daha da yetkinleştirmek gerekiyor.

Okurlarımıza, bu sayımızda, yararlı olacağına inandığımız üç ayrı yazı sunuyoruz. «Yerel çalışmanın karakteri, içeriği ve çapı» başlıklı yazı, yerel çalışmaları yürüten basın-yayıncıların yanıtlaması gereken sorunları olanca açıklığıyla ortaya koyması nedeniyle, günümüzde de büyük önem taşıyor.

ANA SORUN

BİR yandan faşist diktatörlük tehlikesinin artması, öte yandan yığınlardaki uyanış ve hareketlenme komünistlerin propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çalışmalarını kat be kat artırmalarını, bu çalışmalarının çapını genişletmelerini gerektiriyor. Öyle ki hem ileri işçileri sosyalizm öğretisiyle donatıp daha yüksek savaşım ve örgütlenme biçimlerine ulaştırmak, hem de işçi sınıfının ve emekçilerin nispeten geri kesimlerini uyandırmak ve onlara kurtuluş yollarını, sosyalizme açılan ileri demokratik düzeni göstermek, bu savaşta örgütlemek Lenincilerin bu çalışmalarından geçiyor. Bu çalışmaların gitgide yoğunlaşmasıyladır ki işçi sınıfının öncü gücünü güçlendirmek, işçi-köylü bağlaşıklığını sağlamak, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini oluşturmak gerçekleştirilebilsin.

Elbette Leninciler propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çalışmalarını her dönemde her koşulda yürütürler. İleri işçileri Marksizm - Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi öğretisiyle eğitmek, mevcut ekonomik ve toplumsal düzenin ne olup ne olmadığını ve bu düzeni alaşağı etme davasını, bu davada işçi sınıfının tarihsel rolünü onlara kavratmak Lenincilerin propaganda çalışmalarının ana içeriğini oluşturur. Ajitasyon çalışması propaganda çalışmasıyla sıkı sıkıya bağlı bir şekilde yürütülür. Ezgi ve sömürü düzeninin her türlü dışavurma biçimi, gerek ekonomik gerekse politik alanda ajitasyon çalışmasının ana içeriğini oluşturur. **Mağdur olan toplumsal sınıf ve katmanlar hangileri olursa olsun Leninciler her türlü baskıya, haksızlığa, sömürüye, yolsuzluğa, keyfiliğe karşı çıkar, emekçilerin taleplerini yükseltirler.**

Lenin'in belirttiği gibi geniş çaplı bir ajitasyon çalışmasını ancak örgütlü bir parti yürütebilir. **Ajitatörlere politik ve ekonomik sorunların tümünde gerekli direktifleri ve malzemeyi yalnızca parti sağlayabilir.** Aynı şekilde böylesi bir ajitasyon çalışmasının doğrudan sonucu da işçi sınıfı partisinde daha geniş yığınların örgütlenmesi, partinin güçlendirilmesi, bu yolla emekçilerin kurtuluş davasına **kazanılmasıdır.**

Sonuç alıcı propaganda ve ajitasyon çalışmasının ana malzemesini partinin programı, partinin yazılı-sözlü merkez organları oluşturur. Parti programında yer alan talepler, propagandistlerin ve ajitatörlerin faaliyetinin ana çerçevesini oluşturur. Bu talepleri en geniş yığınlara onların içinde bulundukları koşullarla bağlayarak, onların bildikleri olaylardan hareketle ve onlar için en anlaşılır şekilde kavratmak propagandistlerin ve ajitatörlerin ustalığıyla bağlıdır. **«Programın talepler kısmı** (daha önceki kısımla ilişki içinde) **ajitasyon çalışmasının temel, yönlendirici tezlerini sağlamak durumundadır; elbette bu ajitatörlerin şu ya da bu yerleşim bölgesinde, üretim dalında fabrikada vb., talepleri bir takım değişikliklerle daha somut, daha özel bir tarzda sunmalarını hiçbir şekilde yasaklamaz.»** (Lenin c.4.s. 246-247, Partimiz için Program Taslağı)

Partinin politikası, **içinde bulunulan durumda yükselttiği belgiler** merkez organlarında yer alır. Partinin yazılı-sözlü merkez organlarında yer alan yazıları günlük propaganda ve ajitasyon çalışmasıyla birleştirmek, günlük çalışmayı bunların üzerine temellendirmek büyük önem taşır. Merkez organlarda yer alan her yazıdan, en küçük uyarılardan propaganda ve ajitasyon faaliyeti için yararlanılır. Lenin bir mektubunda bu konuda şöyle diyor: **«Son olarak 'Savaş alanından gelmiş bir askerin, Rusya'nın ortalarında fabrikaların gelip dağıldığı ücra köşelerinden birinde, aynı anda çok sayıda çevrede, 10-15 kişilik toplantılarda İskra'nın okunduğunu ve komitelerin ve alt komitelerin her sayıyı önceden kendileri okuyarak nasıl her makaleden ajitasyon için yararlanma tarzını hep beraber belirlediklerini anlattığını duydum.»** (c.6,s.317-319)

Elbette merkez organlarda yer alan bir yazıyı aynen geniş yığınlara aktarmak bir yoldur ve çoğu kez son derece yararlıdır. Ne var ki yeterli değildir. Propagandistlerin ve ajitatörlerin merkez organlarda yer alan konuları, bunlarda yer alan fikirleri, gösterilen savaş doğrultusunu yükseltilen belgileri içinde bulunduğu ortama, çevreye hitap ettiği toplumsal kesime göre uyarlaması, açması, gerekli eklemeleri, onların günlük yaşamıyla ilgili olaylarla zenginleştirmesi gerekir. Asıl önemli olan belgilerde birliğin sağlanmasıdır, aynı hedeflerin dövülmesidir.

Yığınların günlük ivedi talepleriyle ilgili ekonomik ajitasyonu parti programında ve merkez organlarında yer alan talep ve belgilerle, politik ajitasyonla bağlamak. Bu çalışmalarda edinilen deneyimleri, yerel ajitasyon konularını merkez organlara iletmek. **Böylece partinin politikasının, belgilerinin** nasıl **kavranıp yaşama geçirildiğini ortaya koymak.** Bu büyük önem taşır. Lenin bu noktaya büyük titizlik göstermiştir. 1905'lerde yazdığı bir mektupta şöyle diyor:

«Redaksiyonla yalnızca bir takım biçimsel sorunlar (tüzük, bağ. adresler) üzerinde değil, yalnızca muhabirlerin ele aldığı konular (şu ya da bu olay oldu) üzerinde değil, fakat **görüşlerinizin özü üzerinde,** taktiğimizi nasıl **kavradığınız** üzerinde, bunu raporlarda, toplantılar

Yerel çalışmanın karakteri, içeriği ve yeri

16. Propaganda. Propagandistlerin (propagandist çevrelerinin) bileşimi, sayısı, eylem biçimleri? Aralarında işçiler var mı? Öğrenciler ağır basıyor mu? Daha deneyimli yoldaşların bir kontrolü ve bir yönlendirmesi var mı? Konferansların alışılmış programları ve zamanla evrimleri? Şu ya da bu konu hakkında işçilerin duyarlıkları ve düşünceleri? Konferansçıların iyi konularla farklı kentlere, farklı bölgelere vb. gönderilmesi denendi mi? Okuma toplantılarının bileşimi, sayısal büyüklüğü, sıklığı ve havası?

17. Ekonomik ajitasyon. Bildiri çıkarılmaya ne zamandan beri başlandı. Çıkmış bildirilerin ve örneklerin tümünün hesabı çıkarılabilir mi. (yaklaşık olarak?) Bu ajitasyonla hangi mahalleler, hangi fabrikalar ve hangi faaliyet kesimleri temasta bulundu? Bildiriler nasıl hazırlandı ve onaylandı? İşçiler bunda yer aldı mı? Baskı ve **dağıtım** usulü? İşçi dağıtıcılar var mı? Bildiri ihtiyacı ne ölçüde gideriliyor?

18. Politik ajitasyon. Ekonomik ajitasyondan politik ajitasyona geçiş? Ne zaman başladı? Protestoya yol açtı mı? İlk politik bildirilere ne zaman sahip olundu? **Yalnızca** ekonomik bildiriler çıkartıldığı bir dönem oldu mu? Politik ajitasyonu ele alış tarzı ve politik ajitasyon malzemeleri? Gerek bildirilerin karakteri, gerekse ulaştığı alanlar itibariyle politik ajitasyonun yaygınlığının olanaklı en ayrıntılı tasviri. Br takım belgeler arzu edilir bir şeydir çünkü **tüm** politik ajitasyon **şıklarını** ve temasa gelinen tüm alanları öğrenmek arzu edilir bir şeydir. Politik ajitasyon yalnızca işçiler arasında mı yoksa diğer sınıflar arasında da mı yürütüldü (bak. aşağıya)? Bildiriler nasıl ve hangi kurallara göre hazırlandı, bunlara talep neydi ve bu talep ne ölçüde giderildi? Yerel bildiriler mi yoksa genel bildiriler mi, hangisi daha gerekli?

19. Yayınlar. Hangi illegal metinler dağıtılıyor? Bunları saymak, dağıtım derecelerini, **her** yayın (broşür ya da başka) konusunda komitenin ve işçilerin (ya da genel olarak halkın) tavrını, dağıtım zamanını, talebi, tercihan şu ya da bu tür metinleri isteyen nüfus katmanlarını işaret etmek.

Çevrelerde dağıtım, tek tek okuma, ortak okuma? Hangi noktalar aydınların bir takım açıklamalar getirmesini gerektirdi? Yorumlu okuma yaygın olarak uygulanıyor mu? Hangi yapıtları?

20. Partinin yerel ve genel organları. Yerel organın tarihçesi: periyodu? tirajı? Yazılı bölümü nasıl hallediliyor? Belgelerin koleksiyonu ve korunması? (kaybı?) Yerel ve genel organlara yazı yazmanın örgütlenmesi? Özel yazar grupları? «Röportajcılar?» Yazar çevreleriyle bağlar? Mektupların postaya verilme usulleri? Komite aracılığıyla? Bireysel olarak? Bu geniş olarak yapılıyor mu? Öğrencileri, sürgünleri kullanma girişimleri?

Yayın organları konusunda sonuçlar ve talepler.

21. 1 Mayıs Toplantıları. Bu toplantıların herbirinin tarihçesi ve gelecek için bunlardan dersler çıkarma.

22. Gösteriler. Her gösterinin karakteristiklerinin bütünü. Genel olarak örgütlenme girişimleri? Özel olarak direniş örgütleme girişimleri? Silahlanma? Bu sorun konusunda işçilerin ve genel olarak «pratikçilerin» bakış açıları.

Partinin gösteriler hakkındaki yayınlarının tamamlanması ve doğrulanması.

Bu sorun konusunda şu andaki tutum.

(V. İ. Lenin, Tüm Yapıtlar, c.6,s. 300-302, RSDİP Komite ve Gruplarının Parti Kongresine Raporları Sorunu, Ocak 1903).

Önemli bir deneyim: Pravda

PETERSBURG'da (şimdiki Leningrad) çıkan gündelik Bolşevik Pravda (gerçek) gazetesi, parti örgütlerini güçlendirme ve yığınlar arasında etkinlik kazanma işinde, Bolşevik Partisi'nin elinde güçlü bir silah oldu. Bu gazete, Lenin'in işareti üzerine kuruldu. İşçi yığın gazetesi olan Pravda, yeniden yükselen devrimci hareketle birlikte doğdu. 22 Nisan (yeni takvimle 5 Mayıs) 1912'de Pravda'nın ilk sayısı çıktı. Bu işçi sınıfı için gerçek bir bayram günüydü. Pravda'nın çıkışını kutlamak için, 5 Mayıs işçi basınının bayram günü olarak kabul edildi.

Pravda'dan önce, ileri işçiler için Svezda adlı (Yıldız) haftalık bir gazete çıkıyordu. Ancak devrimin yükselişi içinde bu yeterli değildi. Geniş işçi yığınları için günlük çıkan bir politik yığın gazetesine gereksinim vardı. Pravda, işte böylesine bir gazeteydi.

O dönemde Pravda, çok büyük bir rol oynadı; işçi sınıfının geniş yığınlarını bolşevizmden yana kazandı. Sansürün yasakladığı yazıları ve haberleri yayınladığı için boyuna polis takibatına uğrayan, toplattırılan, para cezalarına çarptırılan Pravda; bu koşullar içinde, ancak, onbinlerce ileri işçinin etkin yardımıyla yaşayabilirdi. Çok büyük para cezalarını ancak, geniş işçi yığınları arasında toplanan paralarla ödeyebiliyordu. İleri işçiler, daha geceden basımevine gelip tomar tomar gazete götürdükleri için, çoğu kez Pravda'nın toplattırılan sayılarından önemli bir kısmı, gene işçilerin eline geçebiliyordu.

Çarlık hükümeti, iki buçuk yıl içinde Pravda'yı 8 kez kapattı, ama işçilerin yardımıyla benzer adlarla, örneğin Za Pravdu (Gerçek Uğruna), Put Pravdi (Gerçek Yolu), Trudovaya Pravda (Emekçi gerçeği) adları altında yayınını sürdürdü.

Pravda günde 40 bin basılıp satılırken, «luç» (Işık) adlı günlük Menşevik gazetesinin baskısı 15-16 bini geçmiyordu.

İşçiler Pravda'yı kendilerinin gazeteleri olarak görüyorlar, Pravda'ya karşı büyük bir güven besliyorlar ve gazetenin sesine dikkatle kulak veriyorlardı. Pravda'nın her nüshası elden ele geçiyor, sayısız işçiler tarafından okunuyor, işçilerin sınıf bilincini biçimlendiriyor, onları eğitiyor, örgütlendiriyor, savaşıma kaldırıyordu.

Pravda nelerden söz ediyordu?

Pravda'nın her sayısında işçi yaşamını, işçinin nasıl canavarca sömürüldüğünü ortaya koyan, kapitalistler ve onların yönetici memurlarıyla ustabaşıları tarafından işçilere yapılan işkence ve baskıları ortaya koyan sayısız işçi mektubu yayınlanıyordu. **Bunlar kapitalist sistemi şiddetle darbeleyen mektuplardı.** Pravda'nın haber sütunlarında, iş bulma umudunu yitirmiş, işsiz, aç işçilerin intiharları üzerine sık sık haberler çıkıyordu.

Pravda'nın ayrı ayrı fabrikalarda ve ayrı ayrı sanayi dallarında çalışan işçilerin gereksinimleri, istekleri ve işçilerin kendi istekleri uğrunda nasıl savaşım yürüttükleri konusunda yazılar çıkıyordu. Pravda'nın hemen hemen her sayısında fabrikalarda patlak veren grevlerle ilgili iyi haberler vardı. Büyük ve uzun süreli grevlerde, Pravda, öteki fabrika ve sanayi dallarında çalışan işçilerin grevleri desteklemek için örgütlenmelerine yardımcı oluyordu. İşçilerin çoğunun günde ancak 70-80 kapik kazandığı o dönemde, grevler için toplanan para, bazan onbinlerce Rubleyi buluyordu. Bu, işçiler arasında proleter dayanışmanın ve bütün işçilerin çıkarlarının aynı olduğu bilincinin bir ifadesiydi.

İşçiler Pravda'ya mektup, selâm, protesto vb. göndererek, her politik olayı, her zafer ya da yenilgi karşısındaki tepkilerini dile getiriyorlardı. Çıkan yazılar, tümüyle, hareketin görevlerini aydınlatıyordu. Elbette ki, legal bir gazete, işçileri açıktan açığa Çarlığı devirmeye çağıramaz, buna ancak üstü örtülü değinebilirdi. Ama bilinçli işçiler, bunu en iyi biçimde anlıyorlar ve yığınlara anlatıyorlardı.

Pravda, proletaryanın yığın hareketlerinin örgütlenmesinde yardımcı oluyordu. 1914 ilkbaharında, Petersburg'daki fabrikalarda büyük lokavt yapıldığı ve yığın grevlerine başvurmanın yararlı olmadığı bir zamanda, Pravda, işçileri başka biçimlerle savaşmaya, fabrikalarda yığın mitingleri ve alanlarda gösteriler yapmaya çağırdı. Gazetede bunu açıktan açığa yazmak olanaksızdı. Ama, Lenin'in «İşçi Sınıfı Hareketinin Değişik Biçimleri» gibi teknik bir başlık altında çıkan yazısını okuyan bilinçli işçiler, burada asıl söylenmek isteneni anladılar. Lenin, bu yazısında, işçi sınıfını o anda grev yerine miting ve gösteri gibi daha yüksek biçimde bir savaşıma çağırıyordu.

Böylece, Bolşeviklerin gizli devrimci çalışmaları, Pravda yoluyla yapılan açık ajitasyon ve işçi yığınlarını örgütlendirme çalışmalarıyla yanyana yürütülüyordu.

Pravda, yalnız işçi yaşamı, işçi grevleri ve gösterileri üzerine değil, köylü yaşamını, köylünün çektiği açlığı, toprak ağalarının köylüleri nasıl sömürdüğünü, sahte reformlarla köylülerin topraklarına zengin köylülerin nasıl el koyduğunu sistemli bir biçimde ortaya koyuyordu. Pravda, köylülerdeki yaygın ve büyük hoşnutsuzluğa, bilinçli işçilerin dikkatini çekiyordu.

Pravda, köylülerle bağları bulunan işçiler yoluyla köylere giriyor ve uyanık köylüleri devrimci savaşıma kaldırıyordu.

Pravda'nın kurulduğu sıralarda gizli sosyal-demokrat örgütleri tümüyle Bolşeviklerin elindeydi. Ama parlamento grubu, basın, hastalara yardım dernekleri, meslek birlikleri gibi legal örgütler, Menşeviklerin elinden henüz tamamiyle alınmış değildi. İşçi sınıfının legal örgütlerinden likidatörleri kovmak için Bolşeviklerin kesin bir savaşım yürütmesi gerekiyordu. Bu savaşım Pravda sayesinde başarıya ulaştı.

Pravda, parti ilkesi uğrundaki işçi sınıfının devrimci yığın partisinin kurulması uğrundaki savaşımın tam ortasında bulunuyordu. Gazete, legal örgütleri hareketin çevresinde topluyor, tümünü belli bir hedefe, devrimin hazırlanmasına yöneltiyordu.

Gazetenin pek çok **işçi muhabiri** vardı. Yalnızca 1 yıl içinde Pravda'da 11 binden fazla işçi mektubu yayınlandı. Ama gazete, işçi yığınlarına sadece mektup ve haberleşme yoluyla bağlanmış değildi. Gazetenin işyerine her gün fabrikalardan birçok işçi uğruyordu. Toplantılar yapılıyor, sorunlar tartışılıyordu.

O sırada Bolşeviklere «Pravdacılar» deniyordu. İşçi sınıfının devrimci yığın partisini kurmak için kararlı bir savaşım sonunda Bolşevikler, 1914 yazına doğru, etkin işçilerin beşte dördünün Bolşevik Partisi'nin ardından, Pravda'nın taktiği arkasından gitmelerini sağladılar.

Devrimci proletaryanın tüm bir kuşağını, Ekim Sosyalist Devrimi gerçekleştirecek olan kuşağı Pravda yetiştirdi. Onbinlerce, yüzbinlerce işçi Pravda'dan yanaydı. Devrimin yükselişi yıllarında (1912-1914) Bolşevik yığın partisinin temelleri öyle sağlam atıldı ki, emperyalist savaş sırasında Çarlığın korkunç zulmü bile bu temelleri yıkamadı.

---

da vb. **pratiğe tamıtamına ne tarzda geçirdiğiniz** üzerinde söyleşme girişiminde bulunuyorsunuz... Bu olmadan Merkez Organ redaksiyonu mütereddit kalacaktır, propagandasının kavranıp kavranmadığını, yankı bulup bulmadığını, yaşamın bu propagandayı nasıl dönüşüme uğrattığını, ne gibi düzeltmelerin ve eklemelerin kendini dayattığını bilemeyecektir. Bir diğer deyişle, sosyal-demokratlar, yazarın yazmakla ve okurun okumakla yetindiği, sürecin başka türlü işlemediği gibi düşük bir düzeye inecektir.» (c.34,s.354-355)

Yığınların burjuva hükümetlerinin kendi sorunlarına hiçbir çözüm getirmediğini ve getiremeyeceğini öz deneyimleriyle görmeye ve buna bağlı olarak hareketlenmeye başladığı dönemlerde, en geniş yığınların bu uyanışını pekiştirmek ve onu örgütlü hale getirmek için yürütülen yığınsal propaganda ve ajitasyon Leninci partinin yığınsallaşması sürecinden kopuk değildir ve olamaz. Bu süreçte kazanılan yeni yeni işçi kesimlerinin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi öğretisiyle eğitilmesi **muazzam** çabalar gerektirir. Yanısıra daha geniş işçi ve emekçiyi Leninci parti saflarına çekmek için, politik savaşımın olanaklı tüm biçimlerini teşvik etmek için, bu savaşımı kendiliğinden biçimlerden partinin yürüttüğü bir savaşım haline getirerek örgütlü kılmak için yığınsal ajitasyon yürütmek gerekir.

Yığınsal ajitasyon, ezginin ve sömürünün her türlü dışavurma biçimine karşı yürütülecek en geniş ekonomik ve politik ajitasyondur. Bu ajitasyon boyunca hükümetin ve diğer burjuva partilerinin tüm sorunlar konusunda, özellikle halk yığınlarının çıkarları konusunda öne sürdükleri önlemlerin tümünün karşısına Lenincilerin talep lerinin son derece anlaşılır, son derece somut bir şekilde konması, bu taleplere ulaşmanın yollarının gösterilmesi gerekir. Böylesi bir ajitasyon politik protestoyu ve politik savaşımın daha örgütlü bir takım biçimlerini yükseltmenin aracıdır.

Propagandanın ve ajitasyonun etkili olabilmesi, sonuç getirebilmesi **açık olmasıyla** bağlıdır. Bunun yanısıra propagandistin ve ajitatörün yalnızca politik açıyı değil, aynı zamanda **yığınların ruhsal du**[illegible] **rumunu, yetişkinlik düzeylerini** de hesaba katması, kendisini dinleyicilerinin yerine koyması, hamasete kaçmadan duru ve kesin bir şekilde gerçeği onlara açıklayıp kavratma ya çalışması büyük önem taşır. **«Her propagandistin ve ajitatörün ustalığı»** der Lenin, **«bir gerçeği olabildiğince inandırıcı, olabildiğin ce özümlenebilir, olabildiğince çarpıcı kılarak hitap ettiği yığını sürükleme yi bilmesidir.»** Bu ise kolay bir iş değildir.

Öte yandan en geniş ulusal ve demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin sağlanması yolunda adımlar atılması, yeni yeni yığınları Marksizm-Leninizmle temasa getirmektedir. Bu yığınlar bir yandan sınıfsal kökenlerinden, yetişme tarzlarından kaynaklanan görüş ve ön yargıların etkisi altındadır ve bunları da harekete taşırlar, öte yandan çeşitli politik görüşlerin etkilerine açıktırlar. Bu durum ajitasyon ve propaganda çalışmaları boyunca Marksizm-Leninizme yabancı, ters görüşleri, her türlü hatalı anlayışları teşhir edip etkisizleştirmenin, yani hem burjuva ideolojisine ve hem de her soydan oportünist görüşlere karşı savaş yürütmenin büyük önem taşıdığını gösterir.

Lenin, **«düşmanlarımız bizim ajitasyon ve propagandada mucize ler yarattığımızı söylüyor ve bunu kabul ediyorlarsa, bunu yüzeysel olarak, yani çok ajitatöre sahiptik ve çok kâğıt harcadık şeklinde değil, sözcüğün derin anlamıyla, yani propagandamızın taşıdığı gerçek tüm kafalara nüfuz etti şeklinde anlamak gerekir.»** der. (c.30,s.469, RKP (B) 9'uncu Kongresi)

Yığınlar bu gidişin sonu nereye varacak diye soruyor. Hiçbir burjuva partisi bu soruya yanıt getiremiyor, getiremez. Bu sorunun biricik yanıtını işçi sınıfımızın öncü-gücü TKP veriyor. Yazılı-sözlü organlarıyla bu biricik yanıtı yığınlara iletiyor. Bu yanıtı, bu tek gerçeği yığınlara özümletmek, işte **ajitasyon ve propaganda alanındaki ana sorun.**

Köylerden Şehirlerden

Anti-faşist savaşta 10 sıcak gün ve sonuçları

Ülkemizde sınıf savaşı bir günden bir güne büyük ivmeler kazanıyor, değişiklikler gösteriyor. Tariş'teki direnişi ve ona bağlı olarak yapılan genel direniş ve mitingi ele alan bu mektuptan sonra, TARİŞ fabrikalarına kolluk kuvvetleri azgın bir saldırıya girişti ve işçileri zorla makinalarından koparmaya yeltendi. Gazetemiz baskıya girerken İzmir'de Tariş işçileriyle dayanışmayı yükseltmek üzere yeniden, bu kez 24 saatlik bir genel direniş ilân edildi. Böylesi açıklamalar sevindiricidir, arzu edilir bir şeydir. Aşağıdaki mektuptaki savaşım deneyimlerinden geçmiş olan İzmir proletaryası, demokrasi güçleri bu onurlu, haklı kavgadan da utkuyla çıkacak, sıkıyönetimci, holdingci Demirel hükümetinin, onun maşalarının heveslerini kursaklarında bırakacak, bugün kurdukları tezgâhı, yarın düzenlerini onların başlarına yıkacaktır.

Politika gazetesi 18-Ocak-1980 Cuma günü İzmir'de faşistlerin Tariş İplik fabrikasına saldıracaklarını duyurdu. Amaç Tariş fabrikalarını faşistlerin üssü haline getirmek ve buradan saldırıları başlatmaktı. Bu 1976'da denenmiş bir yöntemdi. Başarılı olmadı dı denemez. Ancak köprülerin altından çok sular geçti. İşçi sınıfımız Lenincі önderinin gösterdiği yolda önemli mevziler elde etti. Demokrasi güçlerini kendi etrafında belli bir platformda ördü.

Yaşam Politika gazetesinin haberini doğruladı. Cuma günü iplik fabrikasının değil ama yağ kombinasına saldırdılar. Yeni atanan bir müdür altı faşisti polis desteğinde yanında getirerek işbaşı yaptırmak istedi. İşçilerin tepkisi çok sert oldu. Faşistleri döverek kovdular. Müdahale eden polisle de küçük bir çatışma oldu. Bir işçi tutuklandı. ve 1600 işçinin çalıştığı Yağ kombinasında işçiler direnişe çıktı. «Tarişte faşistlere yer yok» belgisi ilk kez göklere yükseldi. Aynı gün Zeytinyağı fabrikası işçileri, Kombina işçilerini destekleme direnişine çıktılar. Polis tutuklu işçiyi saldı ve direnişler saat 22.00'de kaldırıldı.

19-Ocak-1980: Pahalılığa, yokluğa, işten atılmalara, artan faşist baskılara karşı «Yeni 12-Mart'lara geçit yok» mitingi yapıldı.

Mitingden bir gün önce DİSK, bu yürüyüş ve mitingden vazgeçilmesini ve 26-Ocak'ta beraberce yığınsal bir yürüyüş ve miting yapmayı önerdi. Bu öneri değerlendirilerek olumlu karşılandı ve yürüyüş iptal edilerek salt miting gerçekleştirildi. Mitingde saflar daha bir sıklaştı, direngeliğin ve özverinin yükseltilmesi istendi. Uyanık olunacağına ve savaşılacağına ant içildi.

22-Ocak-1980: Polis, arama nedeniyle, Tariş iplik fabrikasına, Yağ Kombinasına, Zeytinyağı fabrikasına ve üzüm işletmesine saldırdı. Panzerlerle kapılara dayandı. Direnen işçiler copla yerlere yıkıldı. Provokasyona karşı önceden uyanık olan işçiler, polisin tüm tahriklerine karşın provokasyona gelmediler. Kapıları kapatıp kaynakladılar. Polis salt Zeytinyağ fabrikasını tahrip edebildi. Makineleri talan ederken, işçilerin kişisel eşyaları olan yağ, deterjan, çakmak, saat ve paraları çalındı. Bu fabrikada da işçiler dikenli teller ve yangın hortumlarıyla polisi püskürttüler.

Çiğli İplik fabrikasındaki saldırıyı duyan Çimentepe (Gecekondu mahallesi) halkı Çiğli yolunu kesti. Kürt emekçilerinin çoğunlukta olduğu Çimentepe halkına polis ateş açtı. Karşılıklı silahlı çatışma mahalle aralarında ve dağlarda dört saat sürdü.

Ancak yiğit Tariş işçileri 11 fabrikada birden direnişe çıkmıştı. Ortak davranış komitesine (Tariş fabrikalarında örgütlü bulunan, T. Maden-İş, T. Gıda-İş, Tekstil sendikaları ve DİSK 3. bölge temsilciliğinin ortaklaşa kurdukları komite,) bağlı fabrika komiteleri direnişleri yönetmeye başladı. Kapılar kaynaklanıyor, Dikenli teller çekiliyor, hortumlar geriliyor, dozer-Greyder-Kamyon-Bidon ve taşlardan barikatlar yükseliyordu.

Direniş tüm İzmir'e çığ gibi yayıldı. Akşam üzeri Gültepe-Altındağ, belediye işçileri destekleme direnişine başladılar. Gecekondu semtlerinde diğer işçi ve emekçiler yolları kesip, ateşler yakarak korsan gösteriler düzenlediler.

23 Ocak 1980: Sabahleyin, Ege Üniversitesi Kampüsünde 6 bin öğrenci forum düzenleyerek Tariş direnişini desteklemek için yürüyüşe geçti. Ankara asfaltını kapatarak ateşler yakıldı. Gençlik içindeki tüm siyasi hareketler adına direnişi destekleyen konuşmalar yapıldı. Polis 6 bin gösterici gencin üzerine ateş açtı. Panzerler ses bombaları gaz bombaları, kurşun yağmuru Üniversiteyi savaş alanına çevirmişti. Tıp Fakültesi hastanesinde çalışan 2 bin sağlık emekçisi ve diğer fakültelerdeki binlerce emekçi ile asistan ve öğretim üyesi direnişe geçtiler. Barikat savaşı yedi saat sürdü. Sosyal bilimler fakültesinde polis, her katı birkaç saatte ele geçirebiliyordu. Polis yedi saatlik çatışma sonunda fakültelere girebildi.

Üniversite üç gün tatil edildi. Yüzlerce yaralı ve 500'ün üzerinde gözaltına alınma. Rektör başkanlığındaki Üniversite senatosu bir basın bildirisi yayınlayarak kanlı saldırıyı kınadı ve öğrencilerin yanında yer aldı.

Anti-Faşist güçlerin direnişi yığınsallaşarak yükseliyordu. Aynı gün, Narlıdere, Balçova ve Çamdibi belediyeleri işçileri de direnişe geçtiler. Yine semtlerde küçük çaplı korsan gösteriler yapıldı.

24 Ocak 1980: Bu kez anti-faşist çıkışa başka bir kentten omuz verdiler. İTÜ öğrencileri anti-faşist bayrağı yükselterek eyleme geçtiler.

Propaganda ve Ajitasyon yükseltiliyordu. Mahallelerde, fabrikalarda, işyerlerinde otobüslerde, kahvelerde Tariş direnişçileriyle dayanışma belgileri yükseliyordu. Politika gazetesinin satışı eylemde geçen her gün biner biner artıyordu. Yüzbinlerce bildiri dağıtıldı. Sokaklar yazıldı. Gece, 26 Ocak'taki yürüyüş ve miting için DİSK'in bastığı afişler tüm semtlere yapıştırıldı. İzmirliler sabah kalktıklarında şehri kızıla bürünmüş olarak gördüler.

25 Ocak 1980: 11 Fabrikada direnen Tariş işçileriyle halkın dayanışması yükseliyor. Fabrikaların bulunduğu Ege Mahallesinde halk direnişçi işçilerle birlikte yolları trafiği kesiyorlar. İşçilere çay, yemek veriyorlar. İlerici gençler ozanlarıyla işyerlerini ziyaret ediyorlar. Türkçe, Kürtçe türküler, marşlar direnenlerin kararlılığını yükseltiyor. Tüm İzmir işçisi, Çevre belediyeleri, ilerici kadınlar, öğretmenlerimiz, teknik elemanlar, memurlar, esnaflar direnişçi işçilere çay, şeker, meyva, börekler, sigara, pirinç getiriyorlar. fabrikalarda dayanışma konuşmaları yapılıyor.

Ve saat 11.00: İşçi sınıfımızın politik hareketinin esnek ama kararlı politikası sonucunda DİSK'in de desteği sağlanarak iki saatlik genel direniş başlıyor. 100 bin Proleter tüm DİSK'e bağlı işyerlerinde, Türk-İş'li ve bağımsız sendikalara bağlı işyerlerinde üretimi durdurdu. Tezgah başlarında konuşmalar yapılıyor. Yemek boykotları yapılıyor. Otobüsler, troleybüsler çalışmıyor. Hastanelerde çalışan sağlık emekçileri, kamu kuruluşları ve devlet dairelerindeki memurlar, teknik elemanlar çalışmıyor. Üretimi ellerinde tutanlar yaşamı durdurdular. Tariş işçileriyle dayanışma yığınsal çıkışlar ve GENEL DİRENİŞ'le daha da yükseliyor. Şimdi, «Faşist diktaya karşı genel direniş» belgisi hayata geçiyor. İlerici gençler, ilerici kadınlar, öğretmenler, mühendis ve mimarlar şehir merkezinde, semtlerde gösteriler, korsan mitingler yapıyorlar. Karabağlar'da, Kadifekale'de, Bayram yerinde; Yeşilyurt'ta Gümrük önünde, Altındağ'da, Çamdibinde, Karşıyaka'da, Çiğli'de ve iki kez Tekel sigara fabrikası önünde korsan yürüyüş ve mitingler yapılıyor. Bomba süsü verilmiş pankartlar asılıyor. Yollar trafiğe kesiliyor. Bildiriler dağıtılıyor.

Burjuvazi şaşkına dönmüş, polis müdahalelere yetişemiyor. Şehirde şimdi bir yel esiyor yükseklerden, faşizme karşı direnenlerin gür sesi ve kararlılığı yükseliyor fabrikalardan, mahallelerden. İşçi sınıfımızın örgütlü gücü halkın desteğini de yanına çekerek yürüyor kararlı adımlarla açlığın, yokluğun, işsizliğin ve yobazının faşist baskılarının üzerine üzerine.

26 Ocak 1980: Yürüyor, işçiler, emekçiler kendi fabrikalarından semtlerinden KONAK alanına belgileriyle, türküleriyle. Caddeler ve bulvarlar direnenlerin ayak sesleriyle, göğe kalkmış. 1.500 kırmızı gömlekli güvenlikçi kızıl bayrakları ve sopalarıyla yürüyor Fuar'dan Konak alanına. Doluyor alan. Ve yürüyor Proletarya: Sınıfsal ve politik bağlaşıklarıyla birlikte 1 Mayıs Cumhuriyet alanına doğru. 5 saatlik yürüyüşten sonra alan 10 binlerce anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekelci-şovenist kararlı insanla doluyor. Yolboyu ve alanda halkımız kenarlardan coşkun gösterilerle yürüyüşçüleri selamlıyor.

İşçi sınıfımızın politik önderi yığınlara çıkış yolunu gösteriyor. İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN. İşçi sınıfı ve bağlaşıklarının erki ele geçirmesi... Belgiler yükseliyor. «Faşizme karşı omuz omuza», «Tarişte faşistlere yer yok», «Yaşasın Tariş direnişimiz», «Demokratik örgütler kapatılamaz», «Talip aramızda», «Kahrolsun ABD emperyalizmi», «Türkiye NATO üssü olamaz», «Türkeş içeri liderler dışarı», «NATO üssü değil köylüye toprak», «Faşist diktaya karşı genel direniş», «Ulusal direniş, güç

Nazım 78 yaşında bugün de savaşıyor

Nazım Hikmet'in, halkımızın bu büyük evladının 78'nci doğum yıldönümü yurt ölçüsünde yığınsal toplantılarla kutlandı. Onun kavgasını bugün hala nasıl sürdürdüğü vurgulandı.

Gerçekten de Nazım bugün bir yandan alanlarda, mitinglerde, grev çadırlarında, direnişlerde işçi sınıfımızla, köylülerimizle, tüm yurtseverlerle elele, omuzomuza savaşıyor. Bir yandan da Nazım burjuvaziyle savaşıyor. Burjuvazi Nazım'dan her zaman korkmuştur, bugün de korkuyor. Burjuvazinin bu korkusu boşuna değildir. Nazım Hikmet 8 ciltlik yapıtlarına yazdığı önsözde şöyle diyor: «Bu kitabın yazarı yüreğini, kafasını, kalemini, boydan boya ömrünü halkına vermiş olmakla övünen sıradan bir Türk şairidir. Öte yandan bu şair adı, coğrafyası, ırkı ne olursa olsun milli bağımsızlık, sosyal adalet, barış için döğüşen her halkın bu uğurlardaki savaşlarını şiirlerinde örmüştür.» **İşte burjuvazi bu nedenle Nazım'dan korkuyor. Bu korkusunu onun yapıtlarını yasaklamakla ortaya koyuyor. Demirel hükümeti güvenoyunu 5 Kasım'da aldı ve 26 Kasım günü Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürünü Bakanlığa çağırarak Nazım'ın Bir Aşk Masalı Ferhat ile Şirin adlı balesinin, büyük çalışmalarla hazırlanan bu balenin kaldırılmasını istedi. Hükümete geldiği günün ertesinde Demirel Nazım'dan korkusunu açığa vurdu.**

Burjuvazi Nazım'dan korkuyor. Bu korkusunda haksız değildir ama korkunun da ecele faydası yoktur der halkımız. Burjuvazinin korkusundan kaynaklanan bu uygulamaları onu kurtaramayacaktır. Bugün ülkemizde TKP MK üyesi komünist ozan Nazım Hikmet'in halka malolduğu yadsınamaz bir gerçektir. Gericiliğin, Demirel hükümetinin ve Nazım'ın deyimiyle kasalarını ve çek defterlerini vatan sayanların saldırısı karşısında tüm ülke ölçüsünde yükselen direniş ve dayanışma bunun açık kanıtıdır. Demokrasi güçleri, sanatçı örgütleri, meslek kuruluşları, yığın örgütleri, işçi sendikaları bu direnişte omuz omuzadır. Bu bir bakıma tüm yaşamını ve sanatını halkının ve dünya halklarının kurtuluş davasına, komünizm ülkülerine adamış büyük ozanın 78.nci doğum yılının savaş alanında, pratikte kutlanışı değil midir? Nazım, savaşıyla bugün de ülkemizin tüm diri güçlerini çevresinde topluyor.

Ülkemizin Nazım'ın uğrunda savaştığı sömürüden ve ezgiden arınmış yarınları da bu güçlerce, omuzomuza, elele kurulacaktır.

Köylerden Şehirlerden

eylem birliği» diyerek...

Alanda işçiler, köylüler, aydınlar, esnaf ve zanaatkârlar, diğer kent orta katmanları, Kürt demokratları-Sosyalistleri Maocuları dışındaki tüm siyasi hareket ve partilerin, örgütlerin temsilcileri saf tutmuş görmeye değer. Sanki 1 Mayıs..

DİSK genel başkanı Baştürk'ün konuşmasından sonra, savaşılacağına dair ant içiliyor. «TKP'ye özgürlük», «Yaşasın TKP», «Bilen yoldaş çok yaşa», «Atılım bizimle», «Onbeşler başlattı, yüzbinler sürdürüyor» belgileri yükseliyor gür seslerle gök yüzüne. Ve devam ediyor Konak, Basmane alanlarına kadar yeniden, mitingden ...ğılanların hançeresinde..

Tariş işçileri bir bildiri yayınlayarak, işçilere, emekçilere, memurlara, mühendislere, öğretmenlere, öğretim üyelerine, gençlere, kadınlara tüm emekçi halkımıza gösterdikleri dayanışmadan dolayı teşekkür ettiler.

28 Ocak 1980: Ortak davranış komitesi, bağlı sendikaların genel merkezleri, DİSK işçi sınıfının politik hareketinin kararı doğrultusunda, direniş amaçlarına ulaştığı için, direnişin bu varılan noktada kaldırılmasına karar verdi. 29 Ocak 1980 Salı günü Tariş'in 11 fabrikasında örgütsel disiplin içinde direniş kaldırıldı. Ancak, kararın uygulanmasında Mao'cular goşistler «devrime kadar direniş» sarhoşluğu içinde anarko sendikalist eğilimlere girdiler. Bilinçli işçiler ve kitle, bu sapık akımları demaske etmesini bildi. Savaşın yükseltilmesi, gerektiği yerde durdurulması, gerektiğinde de güçler dengesine göre geri çekilme, güçlenip yeniden atağa kalkma gibi Leninci taktiksel ilkeleri kavrayamayan bu küçük burjuva kökenli ters akımlara karşı proletaryanın uyanık olması gerekliliği pratikte ortaya çıktı. Yanısıra işçi sınıfı saflarına sürekli kent ve kır küçük burjuvazisinden katılmalar olması, küçük burjuva sınıf psikolojisini ve bilincini işçi hareketinin içine taşımaktadır. Bu olgular, Türkiye proletaryasının devrimci savaşımında dikkatle izlenmesi gereken bir yandır.

Tariş işçileri yiğitçe direndiler ve kazandılar. Bu mevzii bir kazanımdır. Saldırılar devam edecektir. Savaş sertleşecektir. Şimdi on günlük anti-faşist savaşın değerlendirilmesi, elde edilen deneyleri, kazanımları, eksiklerimizi bize gösteriyor.

Bu eylemde tehlike önceden belirlenmis, kadrolar ve kitle hazırlıkları hale getirilmiştir. Eylem, «Örgüt Silahımızdır» ilkesi doğru uygulandığı için başarılıdır. İşçi sınıfının sendikal ve politik birliği yolunda, sendikal ve politik eylem birliği yükseltildi. DİSK'li, Türk-İş'li ve bağımsız sendikalara üye işçiler ve örgütleri bu savaşta omuz omuza saf tuttular. İşçi sınıfı içindeki farklı politik parti ve hareketlere bağlı işçiler sınıf çıkarları doğrultusunda ortak savaştılar. Ulusal demokratik cephe yolunda yeni mevziler elde edildi. Güç ve eylem birliği yükseltildi. İşci sınıfının sınıf baslaşıklarıyla ve politik bağlaşıklarıyla eylem birliği gerçeklesti. Birlik Dayanışma, TİP, TSİP, TEP, SVP, Kürt demokratları, CHP sol kanadı, Birlik-Yolu, Kurtuluş, Devrimci Kurtuluş, DEV-SOL, DEV-YOL birlikte savaş alanlarındaydı. Köylüler, esnaf ve zanaatkarlar, aydınlar, diğer kent orta katmanları işçi sınıfının kararlı çıkışını eylemlerde desteklediler.

Yığınlar, demokrasi güçleri işçi sınıfımızın öncü, kararlı, doğru çıkışlarından güven duyuyorlar. Etkileniyorlar. İşçi sınıfımızın politik öncüsünün çizdiği politikayı yaşam doğruluyor. Doğru tahlil ve doğru politika, eylemde öncülük, esnek politika, kararlı önderlik, kitlelere güven verme bu eylemlerde öncünün açık hegemonyasını sağladı. Eylem birliğinin somut olgular üzerinde, pratikte gerçekleşme olanaklarının varlığını, nesnel durumun buna uygunluğunu daha iyi kavrandı. Leninci önderlik ve kararlılık, pasifizm, yılgınlık, kendine güvensizlik, maceracılık, çıkarcılık, ön yargılar gibi engelleri yerle bir etti pratiğin içinde.

Güç ve eylem birliğinin gerçekleşmesinde, Leninci öncünün, ilkeli bağımsız politikası, örgütsel gücünün önemini yaşam doğruluyor. Güçlü ve hızlı işleyen bir örgütsel yapı, yoğun ajitasyon-Propaganda, geniş yığın bağı eylemin başarısında önemli etmenlerdi.

Kitle kavramı yükselen sürece uygun değişiyor. Dünün on binlik eylemleri bugün yüz binlerle gerçekleşiyor. Milyonlara yükselme eğilimi taşıyor. Kitle içinde çalışmanın, yığınların önünde, yığınlarla birlikte savaşmanın zorunluğunu daha iyi kavradı. Proleter eylem biçimlerinin kitlelerce kavranmasını ve proletaryanın yaratıcı gücünü geniş yığınlar gördü, yaşadı.

Provakatörlerin, maceracıların önüne geçmenin, uyanıklıkla, kararlılıkla, doğru önderlikle ve yükselen deneylerimizle mümkün olduğu görüldü. «Devrim başladı mı?» diye soran DEV-YOL'culları, yığınlar yükselen sürece uygun savaşırken hâlâ masa başında aydın gevezeliği yapan «cennet adası» çocukları da görüldü. Bu kararlı anti-faşist çıkışı devrim başlangıcı sanan tüm maceracıların, öznelcilerin kitlelerden ne denli kopuk oldukları, kitle psikolojisinden ve devrimin politik ordusunun hazırlanmasından hiç birşey anlamadıkları açığa çıktı. Evet devrim böyle bir kıvılcımla başlayacaktır. Ama devrimi utkuya ulaştıracak nitelikte bir kıvılcımın tüm ülkeye yayılması için nesnel koşulların olgun ve öznel etmenin «kendiliğinden yıkılmayacak olan burjuvazinin iktidarını yıkabilecek güçte» olması gerekli. Bugünkü görevimiz, yığınların artan hoşnutsuzluğunu tepkiye, örgütlü güce dönüştürmek, bunun için teşhir kampanyasını yükseltmek, ajitasyon-propagandayı yetkinleştirmek, kendiliğinden çıkışları örgütlemektir. Yığın bağlarını güçlendirmektir. Örgütlü güçlerin eylem birliğini, örgütsüz kesimlerin örgütlülük düzeyini yükseltmektir. Savaşların içinde devrimin politik ordusunu hazırlamaktır. Kitlelere çıkış yolunu göstermektir. Kadrolara, kitlelere, devrim yolunun gel-gitli olduğunu, duraksamalı ve atlamalı olduğunu, gerektiğinde sıçranabileceğini, durulabileceği, düzenli geri çekilinebilineceğini hangi taktiğin ve hangi savaşım biçim'nin ne zaman uygulanacağının doğru değerlendirilmesi gerektiğini, her tür taktik ve savaşım biçimi değişikliğine hazır olması gerektiğinin kavratılması gerekiyor.

Lenin'in dediği gibi «**bilinçlenme sürecinde bazen bir günün bir yıla bedel olduğu**» yaşandı. Tariş işçileri ve İzmir proletaryası bu eylemlerde yeni deneyler elde ettiler. Savaşın aşağıdan yukarıya mevzi kazanımlarla nasıl yükseldiğini gördüler. Lenin, **kitlelerin kendi öz deneylerinin olması gerekliliğini** vurgulamıştır. İzmir proletaryası ve demokrasi güçleri bundan böyle başarabilecekleri daha yüksek eylem biçimleri için gerekli deneyimi elde ettiler. Bu eylem Türkiye işçi sınıfına, emekçi halkına yeni sonuçlar sunmuştur.

Eylemdeki eksiklikleri de görmek gerekiyor. Fabrika, iş yeri, mahalle, köy ve okullardaki örgütsel gücün henüz yeterince yüksek olmadığı görüldü. Kitlelerin böylesi politize olduğu bir dönemde ajitasyon-propagandadaki kimi eksiklikler ortaya çıktı. Eylem sırasında öncü kadroların deneysizliği yeni güçleri kazanmadaki, örgütlenmedeki eksiklikleri görüldü. Tüm güçlerin en yüksek özveriyi gösterdikleri söylenemez. Şimdi yeni olanaklar çıkmıştır. Geniş kitlelerin politize olma süreci yükseliyor. Ulusal düzeyde eylem birliği yükseliyor. Yeni görevler bizleri bekliyor. Açıklama kampanyası ajitasyon-propaganda yükseltilmelidir. Yığın bağları güçlendirilmelidir. Kitlelerin yükselen hoşnutsuzluğu tepkiye örgütlü güce dönüştürülmeli. Güç ve eylem birliği tuğla tuğla örülmelidir. Daha geniş kitleler içinde yaratıcı yöntemlerle çalışılmalı, örgütsel güç arttırılmalıdır. «Fabrikalar kalemizdir» belgisi, fabrika, köy, işyeri, mahalle, okul, komiteleri yaşama geçirilmelidir.

Haydi özveriyi, devrimci girişkenliği yükseltmeye!..

Celalettin'in taşıdığı bayrak şimdi ellerimizdedir

Türkiye işçi sınıfı hareketinin savaşerlerinden Celâlettin Kesim'i, Batı Berlin'de gerici-faşist sürülerin silahlı kahpece bir saldırısı sonucu yitirdik. Anma törenine katılan 15 bin antifaşist, demokrat ve komünist, bütün halkımızın inancını haykırdı, alanlar «Bir Celalettin ölse, binlercesi doğar» belgisiyle çınladı.

Bu cinayet yurtta ve dünyada nefretle karşılandı. Batı Berlin gazetelerinde, Demokratik Almanya basınında ve Federal Almanya ilerici basınında günlerce yankılandı. Celalettin için düzenlenen toplantı ve yürüyüşler oldukça yığınsal oldu. Komünistler, sosyalistler, CHP'liler, Türk ve Kürt kadın-erkek emekçiler, alanlarda omuz omuza verdiler. Celalettin'in kanının yerde kalmayacağını, bunun hesabının mutlaka sorulacağını kesin olarak belirttiler. Yapılan yürüyüş enternasyonal bir karaktere bürünmüştü. Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi Başkanı Ford Smith, Batı Berlin İnsan Hakları Komitesi Başkanı Erwin Berk, Antifaşistler Birliği Başkanı Emil Rithman ve söz konusu örgütlerin diğer yetkilileri, Türkiyeli işçilerle, Komünistlerle omuz omuza yürüdüler.

Evet. Türkiye işçi sınıfı hareketinin yiğit savaşeri Celalettin Kesim'in kanı yerde kalmayacaktır. O, elinde, yaşarken taşıdığı bayrağı yoldaşlarına devretmiştir. Emperyalizme ve faşizme karşı savaşımız daha da yükselecek, bu savaş sürecinde binlerce Celâlettin doğacaktır, doğuyor.

2 DÜZELTME

Savaş Yolu'nun 28. Sayısında 2 önemli teknik hata olmuştur Düzeltir, özür dileriz

Savaş Yolu'nun 28'inci sayısında 2 önemli teknik hata olmuştur. Düzeltir, özür dileriz.

Birincisi 4'üncü sayfada TKP MK Politik Büro üyesi A. Saydan'ın dünyaya gözlerin yummasıyla ilgili «Duyuru» metni ile «Uğrunda savaştığı yüce dava sürdükçe O yaşayacaktır yazısı yanlışlıkla birbirinin yerine konmuştur. Ayrıca «TKP Merkez Komitesi 13 Aralık 1979» ibaresi yalnızca «Duyuru» metninin altında vardır.

İkincisi, «'Sol' oportünizm ile Lenincilik aynı kaba sığmaz» başlığıyla orta sayfada yer alan yazıda bir bölüm teknik işlemler sırasında yanlışlıkla atılmıştır. Yazının 3'üncü sütununun son paragrafına geçmeden önce yer alan alıntı ve devamı şöyledir:

«Devrimin çok küçük bir parti tarafından başaltılıp utkuya ulaştırılabileceğini hiç de tümüyle yatsımam. Ama yığınları kazanma yöntemlerini bilmek gerekir. Bunun için de en geniş kapsamlı devrim hazırlığı zorunludur. (...) En geniş kapsamlı hazırlık olmadan hiçbir ülkede başarı elde edilemez. Oldukça küçük bir parti yığınları yönetmeye yeterlidir»

Evet Yürükoğlu bu 13 satırlık alıntısında şu sözlere sansür uyguluyor: **«FAKAT HEMEN BİR TAKIM YOLDAŞLAR ŞÖYLE DİYECEK: «BÜYÜK» YIĞINLARIN GEREKLİLİĞİNİ HEMEN REDDEDELİM. BU YOLDAŞLARA KARŞI SAVAŞIM YÜRÜTMEK GEREKİR».**

İşte Yürükoğlu Lenin'in kendisi gibilerle savaşılması gerektiğini belirten bu sözlerini büyük bir ustalıkla, (...) taktiğiyle bertaraf ediyor.

haftanın hatırlattığı...

Sınıf Sendikacılığı ve DİSK'in 14. yılı

GERİCİLİK cephesi süngü şakırtılarıyla, baskı yasalarıyla ikili kölelik anlaşmalarıyla zamlarıyla, vurgun ve zulüm politikasıyla halkımızın üstüne yürüyor; kanla kurşunla emekçi yığınları ezme, sindirme yöntemine sarılıyor.

Ama artık Türkiye'de baskıyla, tehditle işçilerin hak alma savaşımını kırma girişimleri gerilerde kalmıştır. Omuzları üstünde kafa yerine ortaçağ kalıntısı taşıyanların bu gerçekle daha yakından tanışacaklarına kuşku yoktur. İşçi sınıfı, emekçiler artık savaş alanlarına korkusuz ve aktif gidiyor; tekelci burjuvazinin ve militarist kliğin kanlı diktatörlük girişimlerine, emekçilerin yaşam koşullarını ve demokratik özgürlüklerini ortadan kaldırma yeltenişlerine karşı omuz omuza veriliyor, eylem birliğine girişiliyor. Uluslararası alanda güçlenen enternasyonalist dayanışma onların bu savaşına güç katıyor.

İşte halkımıza ilân edilen **«Üçlü Çağrı»** ve bunun memlekette geniş işçi ve emekçi yığınlar içinde uyandırdığı derin yankı. İşte yığınların savaşımına parlamento içinde omuz veren CHP sol kanat parlamenterlerinin halkımızca coşkuyla desteklenen direnişleri, çıkışları. İşte CHP gençliğinin gericilikle uzlaşma politikasına hayır diyen ve eylem birliğini savunan açıklamaları. İşte Barış Derneği'nin genişletilmiş Yönetim Kurulu toplantısı ve gericiliğin her tür girişiminin eylem birliğiyle boşa çıkartılacağının inançla haykırılışı. İşte TİP Merkez Yürütme Kurulu'nun eylem ve cephe birliğini onaylayan ve emekçi yığınların ortak iktidarı için birlikte savaşımı ön gören tarihsel açıklaması. İşte Türk-İş İcra Kurulu'na çöreklenen sarı, Amerikancı sendikalara rağmen sınıf kardeşleriyle omuz omuza veren Türk-İş'e bağlı sendikaların eylem birliğinden yana tutumları. İşte Türkiye işçi sınıfının yönetmeni, öncü politik örgütünün **«Teslimiyete ve serüvenciliğe hayır, yığınsal direniş»** belgisi.

Ve işte Amerikancı, sıkıyönetimci, holdingçi Demirel iktidarına, bu sömürü düzenine karşı, hakları için, ekmekleri ve özgürlükleri için barikatlara, alanlara çıkan, direnen işçi sınıfımız. Onlarla kenetlenen gençlerimiz, kadınlarımız, aydınlarımız, emekçi halkımız...

DİSK yönetim organları ile bazı üye sendikaların yürütme kurullarının Ören toplantısı bu koşullarda yapıldı. DİSK, 13 Şubat'ta, 13 yaşını bu koşullarda geride bırakıyor.

— ■ —

HER ülkede olduğu gibi Türkiye'de de sınıf sendikal hareketini tarihsel gelişiminden koparmak, soyutlamak olanaksızdır. DİSK, 1895'lerde kurulan Amele-i Osmani Cemiyeti'nin, 1911'lerde kurulan İstanbul Makinistler Cemiyeti'nin, 1922'lerde İmalat-ı Harbiye işçilerinin kurduğu Türkiye İşçi Derneği'nin ve Türkiye işçi sınıfının politik öncü-gücünün yıllar boyu verdiği ardıcıl savaşımların bir ürünü olarak 1967 yılında, Amerikancı Türk-İş'ten kopan 5 sendika tarafından kuruldu. Sınıf bilinçli işçiler, tekelci patron örgütlerinin, MESS'lerin, TİSK'lerin, TÜSİAD'ların, onların iktidarlarının, işçi hareketi içine yerleştirilen burjuva ajanlarının, faşist ve maocu karşı-devrim yuvalarının binbir saldırısı ve bölücü girişimlerine karşın, sınıf sendikacılığı bayrağını yere düşürmediler. Bugün yarım milyonu aşkın bir nicel gücü bulunan DİSK'in tabanı 15-16 Haziran'lardan, DGM direnişleri'nden, kitlesel ve görkemli 1 Mayıs'lardan, 20 Eylül'lerden ve daha nice çetin kavgaların içinden geçti. DİSK'in bu savaşımlar içinde elde ettiği her kazanım, egemen burjuvaziye, onun gerici iktidarlarına, her tür yanlış ve serüvenci akımlara karşı verilen çok yönlü, uzun süreli ve çetin sınıf savaşımların ürünüdür. Özellikle sınıf sendikacılığında atılım yılları olan 5. Genel Kurul sonrası dönemin, DİSK'in yaşamında özel, önemli bir yeri vardır. Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışı bu dönemde netleşmiş, daha bilimsel ve bilinçli olarak yaşama geçirilmiş, DİSK'in kitleler içinde koparılamaz bağlar kurması, nicel gelişiminde kaydettiği sıçrama ile **nitel gelişimi**, bu dönemde önemli aşamalar geçirmiştir.

Burjuvazinin DİSK'i etkisizleştirme, özünü boşaltma, onu sınıf sendikacılığı rotasından ayırma, iğdiş etme planlarının bir dönüm noktası ise 6. Genel Kurulu'yla başlayan dönemidir. Bu dönemin karakteristik çizgileri nelerdir? Öncelikle bu, yeni yönetimin sorumsuz ve tasfiyeci tutumuyla belirlenmektedir. Antikomünist önyargılar egemen olmuş, sınıf sendikaları ve onların yöneticileri ihraç edilmiş, DİSK'in yığınlar üzerindeki saygınlığı ve otoritesi büyük ölçüde zedelenmiştir. Nicel gelişmesi, merkezi bir yönetim planlama ve destekten bağımsız olarak, tek tek sendikaların kendi çabalarıyla kazandıkları başarılar sonucu mümkün olabilmiştir.

İzlenen bu sorumsuz politikanın demokrasi savaşımını olumsuz etkilediği doğrudur. Ancak bunun sınıf sendikacılığını gerilettiğini öne sürmek doğru olmaz. Nitekim, ihraç edildikleri halde sınıf sendikalarının gelişip güçlenmeleri devam etmiştir. Sınıf sendikacılığı anlayışı DİSK'e bağlı pek çok sendikada güçlü konumlar kazanmış. Hatta DİSK sınırlarını aşarak Türk-İş tabanını ve kimi bağımsız sendikaları kucaklamıştır. Bu süreç içinde, Genel Başkan Abdullah Baştürk dışında kalan DİSK Yürütme Kurulu üyelerinin birçoğunun kendi sendikalarının Genel Kurulları tarafından alaşağı edilmeleri, DİSK tabanında nasıl bir gelişme olduğunun önemli bir diğer kanıtını oluşturmaktadır. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen sendikaları olmadan DİSK'in DİSK olamayacağı görüşü kimi DİSK yöneticilerince bile ifade edilir olmuştur.

— ■ —

ÖREN toplantısı, sınıf sendikalarının ta baştan beri savunageldikleri görüşlerin doğruluğunu, haklılığını ve gerçekçiliğini kanıtlayan bir platform oldu. Burjuvazinin SDP ve Dev-Yol eğilimli küçük sendika yöneticilerinin toplantıyı sabote etme girişimlerine karşı, DİSK sendikalarının ezici çoğunluğu tarafından alınan genel grev, yığınsal direniş, eylem ve cephe birliği kararlarının taşıdığı dirimsel önemden kuşku yoktur. Burjuvazinin, bu kararlardan ölesiye korkması da bunu kanıtlıyor. Ama o da biliyor ki, sadece karar almak yetmez. Bu nedenle o, şimdi can alıcı noktaya, eylem birliğini kundaklama girişimlerine ağırlık veriyor.

Onun bu girişimlerini boşa çıkarmak, Ören kararlarını yaşama geçirmekle, bunu sağlayacak eylem birliğini her yerde örmek ve güçlendirmekle olanaklıdır. Çünkü eylem birliğinde kaydedilecek her yeni gelişme daha geniş ve daha güçlü yığın eylemlerine olanak verecek, bu ise eylem birliğinin olanaklarını daha da gelişmesine, en geniş demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliğinin sağlanmasına yol açacaktır. Yığın savaşımlarının böylesi bir niteliğe yükselmesinin, politik ve sosyal güçler oranının ulusal demokratik güçlerden yana değiştireceğinden kuşku yoktur. Amerikancı sıkıyönetimci, holdingçi Demirel iktidarından, askersel bir faşist dikta tehlikesinden kurtulmanın, yeni olanaklara kavuşmanın yolu da işte buradan geçiyor.

Bu kararların yaşama geçirilebilmesi ile DİSK'in birliği sorunları birbirlerine son derece bağlıdır. Ören toplantısı, tartışmasız, DİSK'in birliğini sağlama yolunda atılmış önemli bir adım niteliğindedir. Ama yeterli değildir. DİSK ancak kendi iç birliğini sağlayarak üzerine düşen görevlerin üstesinden gelebilir. Bunun da yolu, öncelikle, sınıf sendikaları ve onların kimi yöneticileri hakkında verilen ihraç kararlarının kaldırılmasından geçmektedir. DİSK'in birliğini sağlama düşüncesinde samimi olanların şimdi ivedilikle yapacakları, tüm ihraç kararlarını kaldırmaktır. Koşullar, sınıf bilinçli ileri işçilerin de görev ve sorumluluklarını alabildiğine artırmaktadır. Bu, herşeyden önce, eylem birliğini her yerde örmektir, aktif yığın çıkışlarında en önde olmaktır, örgütlülüğü daha da geliştirmek, yığınlarla daha da sıkı bağlanmaktır. Ulusal ve uluslararası alanda dayanışma bayrağını daha da yükseltmek, sınıf sendikaları etrafında, sınıf ve savaş kardeşleriyle birlikte aşılmaz duvarlar örmektir. Ekonomik savaşı politik savaşa her zamankinden daha sıkı bağlamaktır. Ören toplantısında, DİSK tarihinde ilk kez bir DİSK Yürütme Kurulu üyesinin ve 4 sendika yöneticisinin utangaçca da olsa savunmaya kalkıştıkları maoculuğa ve onun sendikal harekete sızma kapısı olarak kullandığı kimi serüvenci akımlara karşı, ayrıca eylem birliğini küçümseyen her türlü görüşe karşı ideolojik savaşımı yükseltmektir.

Ören kararlarının kararlı bir biçimde uygulanması, söz yok, eylem birliğinin örülmesine bağlı bulunuyor. Bunun başarılması, DİSK'i bölme, parçalama ve sınıf sendikacılığından soyutlama girişimlerini boşa çıkartacak, ülkemizin bağımsız geleceği için verilen devrimci savaşımı hızlandıracak, emekçi yığınların moralini ve savaş azmini yükseltecektir. Ülkemizin politik çehresini değiştirecek, devrimci savaşımın önüne yepyeni olanaklar çıkaracaktır.

DİSK'in 13. kuruluş yılını geride bırakır ve 14. yaşına girişini kutlarken, ülkemizdeki sınıf sendikacılığı hareketinin, bu önemli sınavı da başarıyla vereceğine olan inancımızı belirtmek istiyoruz.

SAVAŞ YOLU: Haftalık Gazete
Sahibi: OYA BAYDAR
Yazı İşleri Müdürü: ALİ İHSAN ÖZGÜR
Candemir ÖZLER

● YÖNETİM YERİ: Şehit Fethi Bey Caddesi, No.42/201-3 Konak-İZMİR
● ABONE KOŞULLARI: Yıllık 600 TL. 6 Aylık 300 TL. 3 Aylık 150 TL.
● YURT DIŞINDA ADEDİ: F.Almanya 5 DM.Hollanda 5 Gulden, Fransa 10 FF, Kanada, Avustralya 3 Dolar.

● İLAN KOŞULLARI: (İç Sayfalar) Sütün/cm 50 TL.
● BANKA HESAP NO: Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi 1736-53
● DİZGİ: Doğruluk Mat.Tic.Koll.Şti.
● BASKI: S.S.Tükel-Gazetecilik ve Matbaacılık Gazi Bulvarı No: 18 İZMİR ● BASKI TARİHİ: 14.2.1980